

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

DEVELOPMENT OF A LEARNING MANAGEMENT MODEL PROMOTING CREATIVE
LEADERSHIP FOR STUDENTS OF BACHELOR OF NURSING PROGRAM

จิรภัค สุวรรณเจริญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2564

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ปฏิญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPMENT OF A LEARNING MANAGEMENT MODEL PROMOTING CREATIVE
LEADERSHIP FOR STUDENTS OF BACHELOR OF NURSING PROGRAM

JIRAPUK SUWANJAROEN

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of DOCTOR OF PHILOSOPHY
(Curriculum Research and Development)
Graduate School, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ของ

จิรภัค สุวรรณเจริญ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล) (รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอรารวรรณ)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนุชดา จามจุรี) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา สาลีหมัด)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
ผู้วิจัย	จิรภัค สุวรรณเจริญ
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. มารุต พัฒนาผล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนุลดา จามจวี

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ดำเนินงานเป็น 4 ระยะ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 2) การพัฒนารูปแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 3) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และ 4) การประเมินประสิทธิผล และการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี จำนวน 24 คน จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มี 3 ด้าน 1) ด้านความยืดหยุ่น 2) ด้านการแก้ปัญหา และ 3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ใช้กระบวนการเรียนรู้ 5'Cs ดังนี้ 1) ชั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ชั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ชั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 4) ชั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และ 5) ชั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนประเมินตนเองหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ค่าเฉลี่ยผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ผลการประเมินสะท้อนคิดพบว่า ผู้เรียนได้รับการสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ครบทั้ง 3 ด้าน

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้, ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

Title	DEVELOPMENT OF A LEARNING MANAGEMENT MODEL PROMOTING CREATIVE LEADERSHIP FOR STUDENTS OF BACHELOR OF NURSING PROGRAM
Author	JIRAPUK SUWANJAROEN
Degree	DOCTOR OF PHILOSOPHY
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Marut Patphol
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Danulada Jamjuree

This research aims to develop a learning management model that fosters creative leadership for students in the Bachelor of Nursing program. The research was conducted in four phases: (1) a study of the fundamentals of creative leadership; (2) the development of a draft model for learning management that fosters creative leadership among students in the Bachelor of Nursing program; (3) an experimental study of the learning management model that fosters creative leadership among students in the Bachelor of Nursing program; and (4) efficacy assessment and improving the learning management model that fosters creative leadership. The sample consisted of 24 fourth-year students in the Bachelor of Nursing program at Boromarajonani College of Nursing, Surat Thani. The results showed that there are three aspects of creative leadership elements for students in the Bachelor of Nursing program: (1) flexibility; (2) problem-solving; and (3) creative communication. The learning management model that fosters creative leadership among students in the of Bachelor of Nursing program used the following learning process with the five Cs: (1) creation curiosity; (2) creation issues; (3) creation guidelines; (4) creation of new knowledge; and (5) learning outcomes conclusions. The effectiveness of the learning management model was found the following: (1) the mean of creative leadership that learners self-assessed and used a higher learning management model; (2) the mean of the satisfaction assessment results of learners towards the use of the learning management model was higher and with a statistical significance; (3) the assessment results reflected that students were encouraged to develop creative leadership in all three areas.

Keyword : Learning Management Model, Creative Leadership, Bachelor of Nursing program students

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่เสียสละและอาสาเข้ามาดูแล ช่วยเหลือ ให้ข้อคิดทั้งทางวิชาการและการดำเนินชีวิต รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุตา จามจรี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้ความเมตตาเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ แนะนำ ชี้แนะและตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอรารวรรณ์ ที่ให้ความกรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบปากเปล่า และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา สาลีหมัด ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า ให้ข้อเสนอแนะและให้โอกาสผู้วิจัยในการปรับแก้ไขทำให้ผู้วิจัยได้สำเร็จการศึกษาอย่างสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้กระบวนการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งการเป็นต้นแบบของครูที่มีความเมตตาต่อศิษย์อย่างแท้จริง

กราบขอบพระคุณผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูลและทำการทดลองจนเสร็จสิ้นด้วยความราบรื่น รวมทั้งกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจเครื่องมือการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะที่ดีเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป รวมถึงนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเข้าร่วมการทดลอง จนปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณกำลังใจจากครอบครัวแก้วลมัย ครอบครัวสุวรรณเจริญ และสามีที่เป็นกำลังใจและอำนวยความสะดวก สนับสนุนและช่วยเหลือตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ขอขอบคุณกำลังใจจากคนบนฟ้า คุณพ่อจักรพงศ์และคุณแม่เพิ่มภัทร สุวรรณเจริญ ที่มอบความเข้มแข็งให้ลูกเสมอ ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน เพื่อนโรงเรียนอนุบาลชุมพร เพื่อนข้าราชการคลื่นลูกใหม่ (นิเวศ 11) เพื่อนปริญญาโท สาขาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเพื่อนปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรรุ่น 20 และ รุ่น 26 ที่ให้กำลังใจและคอยสนับสนุนตลอดมา รวมทั้งขอบคุณความศรัทธาในตัวเอง ความมุ่งมั่นและความพยายาม ความอดทน การไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคและความผิดพลาดที่เกิดขึ้นระหว่างทาง จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและงดงาม ดังปรัชญาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ว่า

"การศึกษาคือความเจริญงอกงาม" "Education is Growth" "ศึกษา วิรุฬหิ สมปตฺตฺยา"

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	8
ความมุ่งหมายของการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
ความสำคัญของการวิจัย	9
ขอบเขตการวิจัย	9
ตัวแปรที่ศึกษา.....	9
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	10
ระยะเวลาที่ทำการวิจัย.....	10
สถานที่ดำเนินการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
กรอบแนวคิดการวิจัย	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership).....	15
1.1 นิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	15
1.2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	20
1.3 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	24
1.4 นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้รายองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	25
2. แนวคิดทฤษฎี รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์.....	34
2.1 ความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	34
2.2 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism).....	36
2.3 แนวคิดการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creative Base Learning).....	45
2.4 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	50
2.5 การวิเคราะห์งาน TASK analysis ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	73
2.6 การประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบวัดเชิงสถานการณ์.....	79
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	82
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	85
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต.....	86
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต.....	94
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต.....	115
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	123
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	125

ผลการศึกษา	125
1. ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	125
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต	125
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	141
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต.....	166
ผลการทดลอง	167
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	183
สรุปผลการวิจัย.....	183
อภิปรายผล	188
ข้อเสนอแนะ	196
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	197
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	197
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	198
บรรณานุกรม	199
ภาคผนวก.....	211
ภาคผนวก ก เครื่องมือในการวิจัย	212
ภาคผนวก ข แบบประเมินสำหรับการวิจัย	243
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	259
ประวัติผู้เขียน.....	261

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงผลการให้คำนิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักวิชาการและนักวิจัย.....	16
ตาราง 2 แสดงผลการกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักวิชาการและนักวิจัย	20
ตาราง 3 แสดงผลการกำหนดนิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น ของนักวิชาการและนักวิจัย	26
ตาราง 4 แสดงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้	28
ตาราง 5 แสดงผลการกำหนดนิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา ของนักวิชาการและนักวิจัย	29
ตาราง 6 แสดงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้	31
ตาราง 7 แสดงผลการกำหนดนิยามองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ของนักวิชาการและนักวิจัย	32
ตาราง 8 แสดงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้.....	34
ตาราง 9 ผลการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้พุทธิปัญญานิยม Cognitive Constructivism	38
ตาราง 10 ผลการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม Social Constructivism	42
ตาราง 11 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	47
ตาราง 12 แสดงการสังเคราะห์หลักการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	53
ตาราง 13 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต กับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	58

ตาราง 14 การสังเคราะห์การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	65
ตาราง 15 แสดงการสังเคราะห์บทบาทผู้สอนในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	66
ตาราง 16 แสดงการสังเคราะห์บทบาทผู้เรียนในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	69
ตาราง 17 แสดงการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) และการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ตาม KSA (Knowledge – Skills - Attribute)	75
ตาราง 18 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	97
ตาราง 19 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	118
ตาราง 20 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของข้อมูลเกี่ยวกับนิยาม และองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้เชี่ยวชาญ.....	129
ตาราง 21 ผลการประเมินความสอดคล้องของข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	130
ตาราง 22 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	134
ตาราง 23 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ (b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ(t) และค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R ²) ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	138
ตาราง 24 ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต.....	140
ตาราง 25 ตารางแสดงแผนการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	145

ตาราง 26 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ 5'Cs Learning Model กับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	147
ตาราง 27 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ	152
ตาราง 28 ผลการประเมินค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบวัดเชิงสถานการณ์	153
ตาราง 29 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยผู้เชี่ยวชาญ	153
ตาราง 30 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยผู้เชี่ยวชาญ	155
ตาราง 31 ผลการประเมินแบบสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยผู้เชี่ยวชาญ	157
ตาราง 32 ผลจากการทำกิจกรรมจากแผนการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบ 5'Cs Learning Model	160
ตาราง 33 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (กลุ่มทดลองนำร่อง)	162
ตาราง 34 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8)	167
ตาราง 35 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ด้านความยืดหยุ่น.....	169
ตาราง 36 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ด้านการแก้ปัญหา	171

ตาราง 37 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์.....	173
ตาราง 38 ผลการประเมินคะแนนแบบวัดเชิงสถานการณ์ ในการทำกิจกรรมด้วยแบบวัดเชิงสถานการณ์ หลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (n=24) .	175
ตาราง 39 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (n=24).....	176

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	24
ภาพประกอบ 2 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต	141
ภาพประกอบ 3 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้เรียนกลุ่มทดลองนำร่อง (pilot study)	163
ภาพประกอบ 4 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น	164
ภาพประกอบ 5 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา	164
ภาพประกอบ 6 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์	165
ภาพประกอบ 7 แสดงผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังทดลองใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตร บัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8)	168
ภาพประกอบ 8 แสดงผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น หลัง ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8)	170
ภาพประกอบ 9 แสดงผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา หลัง ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8)	172
ภาพประกอบ 10 แสดงผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิง สร้างสรรค์ หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8).....	174

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในวิชาชีพพยาบาล ภาวะผู้นำเป็นประเด็นที่สำคัญ เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นคุณสมบัติที่พยาบาลทุกคนพึงมี พยาบาลวิชาชีพจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในทีมที่ต้องปฏิบัติบทบาทผู้นำทีมการพยาบาลในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ดังที่ผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลกกล่าวไว้ว่า “วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์เป็นกระดูกสันหลังของระบบสุขภาพของทุกประเทศทั่วโลก และได้รับการเตรียมมาอย่างดีในระดับหนึ่ง จึงถือว่าเป็นกลุ่มที่มีพลังอำนาจมากที่สุดที่จะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในระบบสุขภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในศตวรรษที่ 21 และเป็นผู้ที่จะทำให้เป้าหมายในการพัฒนามนุษย์ใน 10 ปีข้างหน้าประสบความสำเร็จ” (Burdland, 1999 as cited in Yang, 2008) ดังที่สภาการพยาบาล ได้กำหนดสมรรถนะหลักของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ ในสมรรถนะที่ 4 ด้านภาวะผู้นำ การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำ การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล การทำงานเป็นทีม และการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สภาการพยาบาล, 2561) เช่นเดียวกับการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ของสถาบันพระบรมราชชนก (อ้างถึงในคณะกรรมการบริหารโครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562) ที่ระบุว่า “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล” ได้แก่ภาวะผู้นำ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยสามารถบริหารจัดการด้านสุขภาพ ตลอดจนการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหวิชาชีพ มีทักษะการดำรงชีวิต การประกอบวิชาชีพ สามารถปรับตัวได้ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีมุมมองเชิงบวก มีเหตุผลและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทั้งในการพยาบาลและสถานการณ์ทั่วไป (สถาบันพระบรมราชชนก, 2562) สอดคล้องกับผลการศึกษาของนางนภัทร รุ่งเนย และคณะ (2563) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาแกนนำนักศึกษาในการเสริมสร้างพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาลเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาพยาบาล โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลสามารถประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำที่ได้รับการพัฒนา ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต

ทั้งนี้ จากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้เสีย ประกอบด้วยพยาบาลพี่เลี้ยง และผู้ร่วมงาน ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร นักเทคนิคการแพทย์ นักรังสีเทคนิค นักโภชนาการ ด้านความสามารถในการปรับตัวและการทำงานเป็นทีมของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัย

พยาบาลบรมราชชนนี สถาบันพระบรมราชชนก ภายหลังจบการศึกษาย้อนหลัง 3 ปีการศึกษา คือ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 – 2562 พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ถึงระดับดีขึ้นไป โดยมีข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้เสีย ที่ปฏิบัติงานร่วมกับบัณฑิตพยาบาล กล่าวคือ “บัณฑิตพยาบาลมีความเป็นผู้นำ และสามารถปรับตัวได้ในบางสถานการณ์ที่ไม่เร่งรีบ เท่านั้น หากมีเวลาเป็นตัวกำหนด หรืออยู่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน คับขัน จะส่งผลให้บัณฑิตพยาบาลมีการแก้ไขปัญหาช้าลง ไม่มีความมั่นใจในการแสดงตัวเพื่อเข้าคลี่คลายปัญหา ไม่แสดงออกถึงภาวะผู้นำที่มี หรือการไม่แสดงความคิดเห็นในเหตุการณ์เฉพาะหน้า ขาดความสามารถในการตัดสินใจและการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นต้น” (ผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้เสียต่อบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สถาบันพระบรมราชชนก ปีการศึกษา 2560-2562) สอดคล้องกับผลการศึกษาของอุบล ชูสกุล (2557) พบว่า ภาวะผู้นำแบบใฝ่บริการของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ด้านการมองการณ์ไกล มีผลการประเมินพฤติกรรมต่ำที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่านักศึกษาพยาบาลและบัณฑิตพยาบาลยังมีภาวะผู้นำด้านการแก้ปัญหา การปรับตัว การตัดสินใจ และการมองการณ์ไกล อยู่ในระดับต่ำ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของอารีรัตน์ ชำอยู่ และคณะ (2564) พบว่า สมรรถนะพยาบาลวิชาชีพโดยรวมของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ การจัดการและการพัฒนาคุณภาพ

จากสถานการณ์ดังกล่าว การผลิตบัณฑิตพยาบาลจึงต้องคำนึงถึงความต้องการของสังคม ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาของอาเซียน AUN QA เกณฑ์ที่ 1 ข้อที่ 4 ที่ว่าด้วยการนำความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้เสีย มาใช้ในการออกแบบหลักสูตร (AUN QA version 4.0, 2021) ซึ่งการทำงานของบัณฑิตพยาบาลส่วนใหญ่จะทำงานร่วมกับบุคลากรในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือที่เรียกว่า “สหสาขาวิชาชีพ” พยาบาลต้องแสดงออกถึงพฤติกรรมในการบริการโดยใช้ศาสตร์ทางการแพทย์ และแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำซึ่งเป็นศิลป์ในการให้บริการและการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้เสีย ดังนี้ บัณฑิตมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการเรียนและการปฏิบัติงานได้ มีความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม แต่ยังมี การแสดงออกถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำที่ไม่เด่นชัด เช่น ในการปฏิบัติงานต้องอาศัยคำสั่ง หรือการมอบหมายจากผู้อื่น ในการทำงานเป็นทีม บัณฑิตยังมีการแบ่งรับแบ่งสู้ในการเสนอตัวเข้าเป็นผู้นำในการทำงาน เป็นต้น (ผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตและผู้มีส่วนได้เสียต่อบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัย

พยาบาลบรมราชชนนี สถาบันพระบรมราชชนก ปีการศึกษา 2560-2562) สอดคล้องกับอุบล ชูสกุล (2557) ที่กล่าวว่า การพัฒนาภาวะผู้นำในวิชาชีพพยาบาลในการปลูกฝังการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์และมุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของบุคคล โดยการฝึกฝน ส่งเสริมประสบการณ์ จึงควรเริ่มตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษาพยาบาล และภาวะผู้นำในวิชาชีพพยาบาลยังถูกกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งถูกสร้างมาจากหลายมิติและหลากหลายกระบวนการในการพัฒนา จากข้อเสนอแนะดังกล่าว ทางสถาบันพระบรมราชชนกได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ให้สามารถตอบสนองต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ มีทักษะการสื่อสาร มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญคือมี **“ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์”** ที่บัณฑิตพยาบาลสามารถปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ สามารถปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ในขณะปฏิบัติงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพ รวมทั้งมีพฤติกรรมแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถสื่อสารกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

จากสถานการณ์ข้างต้น การศึกษาและมุมมองด้านภาวะผู้นำในวิชาชีพพยาบาลควรจะมองให้ลึกซึ้งและกว้างขึ้น ผู้นำทางการพยาบาลรุ่นใหม่ต้องมีความคิดเชิงวิเคราะห์ เมื่อวิเคราะห์แล้วจะต้องคิดสิ่งใหม่ๆ คิดนอกกรอบ **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์** จึงควรเป็นต้นแบบของการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับวิชาชีพพยาบาล โดยจะต้องสามารถอธิบายองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับวิชาชีพพยาบาลว่ามีองค์ประกอบเฉพาะด้านใด ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต่อไป ด้วยวิธีการวิจัย ทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบและกระบวนการ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2553) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับวิชาชีพพยาบาล ดังเช่นที่ Clark (2009) กล่าวไว้ในหนังสือ Creative Nursing Leadership and Management ว่า ผู้นำทางการพยาบาลเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยคุณลักษณะ คือ 1) ทักษะพื้นฐาน (basic skills) ประกอบด้วย การจัดการความเครียดทั้งของตนเอง และความเครียดที่เกิดจากการปฏิบัติงาน การบริหารเวลา การคิดวิจารณ์ญาณ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การมอบหมายงาน และการมีคุณธรรมจริยธรรม และ 2) ทักษะขั้นสูง (advance skills) ประกอบด้วย การจูงใจและการสร้างทีมงาน การบริหารทรัพยากร การเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติการพยาบาล การบริหารการเปลี่ยนแปลงและการสร้างสรรค์นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ของกิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555) ที่สรุปว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ (vision) จินตนาการ (imagination) และความยืดหยุ่น (Flexibility) เช่นเดียวกับที่ Puccio, Mance & Murdock (2011) ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ การจูงใจ (motivation) จินตนาการ (imagination) และความคิดริเริ่ม (originality) โดยมีปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนและมีอิทธิพลทำให้เกิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้เชิงลึก (depth knowledge) ทักษะในการแก้ปัญหา (problem-solving skills) และทักษะทางสังคม (social skills)

ทั้งนี้ จากการศึกษางานวิจัยจำนวนมากที่สนับสนุนแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) สามารถยืนยันได้ว่าทฤษฎีดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดี โดยได้รับการยอมรับกันมากในศตวรรษที่ 21 ซึ่งในปัจจุบัน แม้ว่าจะมีงานวิจัยที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นจำนวนมาก แต่งานวิจัยดังกล่าว แต่จะมีการศึกษาปัญหาวิจัยเดียวกัน ได้แก่ การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์, 2562; พิมพ์พร พิมพ์เกาะ, 2557) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร (ภาณุวัฒน์ ทวีกุล, 2560; สุภาพ ฤทธิ์บำรุง, 2556) และการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (เอื้อนจิต พานทองวิริยะกุล, 2560) การศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (พัฒนางศ์ ดอกไม้, 2560) และการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (มณฑาทิพย์ เสยยงคะ, 2556) ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน โดยส่วนมากจะมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร (กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์, 2562; พัฒนางศ์ ดอกไม้, 2560; พิมพ์พร พิมพ์เกาะ, 2557; ภาณุวัฒน์ ทวีกุล, 2560; มณฑาทิพย์ เสยยงคะ, 2556; สุภาพ ฤทธิ์บำรุง, 2556) มีการวัดตัวแปรตามในงานวิจัยแต่ละเรื่อง เป็นคนละหน่วย และผลการวิจัยอาจมีข้อขัดแย้ง ทำให้ไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้ว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ดังกล่าวมีประสิทธิภาพหรือไม่ และมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด รวมทั้งการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ควรใช้รูปแบบใดในการพัฒนา และใช้ระยะเวลาในการพัฒนานานเท่าใด ซึ่งการวิจัยที่ผู้วิจัยรวบรวม พบว่า ยังไม่มีงานวิจัยเรื่องใดที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิต นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบการสอนอย่างเป็นระบบตามหลักและวิธีการ เป็นแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการพิสูจน์ทดสอบประสิทธิภาพ แล้วจึงนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้

ของผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ (ทีศนา แชมมณี, 2554) ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หากจำแนกตามวัตถุประสงค์ สามารถแบ่งได้เป็น 5 หมวดหมู่ คือ 1) เน้นการพัฒนาพุทธิพิสัย 2) เน้นการพัฒนาจิตพิสัย 3) เน้นการพัฒนาทักษะพิสัย 4) เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ และ 5) เน้นการบูรณาการ (ทีศนา แชมมณี, 2554)

ทั้งนี้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จะเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นที่จะทำ ให้การจัดการศึกษา การจัดการเรียนรู้เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและเป็นระบบ เพื่อให้ สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาที่กำหนดในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) ที่ กำหนดให้ผู้เรียนมีบทบาทที่ได้เรียนรู้และการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง จากการพัฒนาทักษะ ความรู้และคุณลักษณะที่จำเป็นทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยเน้นการฝึกปฏิบัติมากขึ้น ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด การใช้เหตุผล และทักษะกระบวนการกลุ่มมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มี ความรู้ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการดำรงชีวิต และคุณลักษณะของความเป็น พลเมือง รวมทั้งมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพและความต้องการจำเป็นของประเทศ ตาม ยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ประเทศ 4.0 สอดคล้องกับผลการศึกษาของจิรภัค สุวรรณเจริญ และคณะ (2560) ที่ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) โดยมีการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ จนสามารถสรุปเป็น องค์ความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ได้ ได้แก่ 1) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 2) การสร้างองค์ความรู้ ร่วมกัน 3) การนำเสนอความรู้ และ 4) การลงมือปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ และจากการศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ทำให้ทราบว่าขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการ จัดการเรียนรู้ มี 4 ขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนารูปแบบการ จัดการเรียนรู้ 3) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 4) การปรับปรุงและแก้ไขรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุกัญญา งามบรรจง (2559) ที่พัฒนารูปแบบการจัด กระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัด กระบวนการเรียนรู้ ในโครงการ ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สามารถพัฒนา และเสริมสร้างทักษะใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนเพิ่มสูงขึ้น

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อเป็นการเตรียมผู้เรียนเข้าสู่สังคมความรู้ที่ช่วยพัฒนาด้านความยืดหยุ่น โดยสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีความสามารถในการแก้ปัญหา และมีการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ซึ่งเป็นการเรียนการสอนอีกลักษณะหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเติมจากความรู้ซึ่งแตกต่างกัน และเน้นบทบาทของแรงจูงใจจากภายในของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีทักษะในการตรวจสอบและสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง สอดคล้องกับ Richardson (2003) เชื่อว่า Constructivism เป็นทั้งทฤษฎีการเรียนรู้และกระบวนการสังเคราะห์ความหมายของปัจเจกบุคคล เพื่อสร้างความเข้าใจเฉพาะตน ผ่านการเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่ได้เผชิญและเรียนรู้ใหม่ ร่วมกับแนวคิดการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creative Base Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ไปถึงเป้าหมาย โดยการออกแบบในการจัดกิจกรรม จะช่วยทำให้การจัดการเรียนรู้นั้นประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนอย่างเต็มที่ ประกอบกับได้พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ และความสามารถทางสติปัญญาที่หลากหลายได้รอบด้านมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะเหล่านั้นติดตัวไปใช้ในการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี (สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์, 2564) สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะต้องมีความสามารถทั้งการวิเคราะห์และสังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถผลิตนวัตกรรม มีวินัยในตนเอง และมีความสามารถในการจัดการอย่างยอดเยี่ยม มีศักยภาพในการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว สามารถทำงานเป็นทีมโดยปราศจากปัญหา และมีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรวดเร็วตามการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดังที่ วิจารณ์ พานิช (2556) กล่าวว่า “ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ครูต้องไม่สอน แต่เปลี่ยนไปชวนศิษย์คิดและลงมือทำ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการลงมือทำ” โดยการเรียนรู้สมัยใหม่ เป็นความท้าทายที่ต้องก้าวข้ามจาก Informative Learning และ Formative Learning ไปสู่ Transformative Learning ให้ได้ เนื่องจาก Informative Learning เป็นการเรียนรู้ในระดับที่รู้เนื้อหาสาระวิชา เพื่อตอบคำถามหรือข้อสอบที่ถามเนื้อหาความรู้ได้ ส่วน Formative Learning เป็นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เอาไปประกอบอาชีพได้ แต่ Transformative Learning เป็นการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน จนเกิด “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ Puccio, Mance & Murdock (2011) ประกอบด้วย การจูงใจ (motivation) จินตนาการ (imagination) และความคิดริเริ่ม (originality) ร่วมกับการศึกษาแนวคิดการพัฒนา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในวิชาชีพพยาบาลของ Clark (2009) ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ จากหนังสือเรื่อง Creative Nursing Leadership and Management ที่กล่าวไว้ว่า “ผู้นำทางการพยาบาลเชิงสร้างสรรค์” ประกอบด้วยคุณลักษณะ คือ 1) ทักษะพื้นฐาน (basic skills) ประกอบด้วย การจัดการความเครียดทั้งของตนเองและความเครียดที่เกิดจากการปฏิบัติงาน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และ 2) ทักษะขั้นสูง (advance skills) ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การจูงใจ การสร้างทีมงาน การเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติการพยาบาล การบริหารการเปลี่ยนแปลงและการแก้ปัญหา สอดคล้องกับทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา และคณิต เขียววิชัย (2558) ที่ศึกษาการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับผู้นำองค์กรนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2566) พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้นำองค์กรนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย 13 ตัวประกอบ แต่ด้านที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ด้านการยอมรับการเปลี่ยนแปลง 2) ด้านความยืดหยุ่น และ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่น (flexibility) 2) ด้านการแก้ปัญหา (problem solving) และ 3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ (creative communication) โดยมีขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยการสร้างร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (pilot study) เพื่อหาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วทำการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ก่อนนำไปทดลองใช้จริง 3) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ 4) การประเมินประสิทธิผลและการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่มีลักษณะสมบูรณ์ พร้อมนำไปใช้เสริมสร้างคุณลักษณะของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในสถาบันการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีคำถามการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต มีกี่ด้าน และประกอบด้วยด้านใด
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีลักษณะอย่างไร
3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีประสิทธิผลหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต
2. เพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

สมมติฐานของการวิจัย

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิตหลังใช้รูปแบบการเรียนรู้สูงขึ้นในทุกด้าน
2. ค่าเฉลี่ยคะแนนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิตระหว่างเรียนและหลังเรียนมีการเพิ่มขึ้นในทุกด้าน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เกิดคุณประโยชน์ ดังนี้

1. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ช่วยพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 ด้าน 17 พฤติกรรมบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) ด้านความยืดหยุ่น 2) ด้านการแก้ปัญหา และ 3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงผู้ที่สนใจนำผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการสอน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนา ไปพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับผู้เรียนในหลักสูตรอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ที่อยู่ระหว่างการศึกษ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4,135 คน (สถิติจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สถาบันพระบรมราชชนก ปีการศึกษา 2563)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี ที่อยู่ระหว่างการศึกษ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 97 คน โดยผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างจากชุดตารางสำเร็จของ Krejzie & Morgan ได้จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 24 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างการศึกษานำร่อง (pilot study) และกลุ่มตัวอย่างในการประเมินคุณภาพของเครื่องมือวัด

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น : รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ตัวแปรตาม : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการสอนวิชาทฤษฎี พย 1428 วิชาการบริหาร การพยาบาล โดยใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ ในการทำกิจกรรม จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 กิจกรรม กิจกรรมละ 3 ชั่วโมง รวมจำนวน 24 ชั่วโมง

ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

มีนาคม 2564 - ธันวาคม 2564

สถานที่ดำเนินการวิจัย

จัดการเรียนการสอนในห้องเรียนออนไลน์ผ่านโปรแกรม Google Meeting

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับผู้เรียนในสถาบันการศึกษาของตนได้
2. ผู้เรียนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในศตวรรษที่ 21
3. บัณฑิตพยาบาล ที่จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างๆ มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สามารถเป็นผู้นำในทีมการพยาบาลและทำงานร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพได้อย่างสมศักดิ์ศรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ที่ได้จากการศึกษาและ ทบทวนวรรณกรรม ไว้ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงความสามารถ และทักษะในการนำ การโน้มน้าวใจบุคคลอื่นๆ ด้วยความยืดหยุ่น มีความสามารถในการ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถสื่อสารเชิง สร้างสรรค์เพื่อขจัดความขัดแย้ง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. **ด้านความยืดหยุ่น** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงการปรับตัวของตนเองตามสถานการณ์ต่างๆ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ ผ่านปรนตามการเปลี่ยนแปลงที่มีตลอดเวลา ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้อย่าง เหมาะสม อธิบายทางออกของปัญหาตามความเห็น และมีความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น

2. **ด้านการแก้ปัญหา** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบโดยการระบุปัญหาได้ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา บอกจุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์ได้ และนำเสนอ ทางเลือกในการแก้ปัญหาแก่ผู้อื่นได้

3. **ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือก่อน การสื่อสาร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร ใ้รูปแบบการสื่อสารสองทางอย่าง ตรงไปตรงมาในการทำความเข้าใจกับผู้อื่น ใช้การกอดในการให้กำลังใจ และใช้คำพูดเชิงบวกใน การสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้อื่น

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ มี จุดมุ่งหมายที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ ของรูปแบบ เนื้อหา วิธีการและขั้นตอน รวมไปถึงการวัดและประเมินผลของรูปแบบ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ เรียกว่า 5' Cs Learning Model 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) **ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากคิดค้นหาคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหา

2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3) **ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลที่ได้ได้อย่างสมเหตุผล ในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4) **ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ที่แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

5) **ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ประกอบด้วย 1) การสร้างความรู้ด้วยตนเองเชิงปัญหาหรือ
พุทธิปัญญา นิยม (Cognitive Constructivism) ของ Jean
Piaget (1969) และ 2) การสร้างความรู้ด้วยตนเองเชิงสังคม
(Social Constructivism) ของ Vygotsky (1978)

แนวคิดการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creative Base Learning)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งช่วย
ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในขนาด 4 ประการ ได้แก่
1) การคิดวิเคราะห์ 2) การค้นคว้าหาความรู้ 3) ด้านการ
สื่อสาร และ 4) การคิดสร้างสรรค์ (จริยะ ฤกษ์พาวณิชย์,
2556)

การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

แนวคิดการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ
Puccio, Mance & Murdock (2011) ประกอบด้วย ความรู้
เชิงลึก (depth knowledge) ทักษะในการแก้ปัญหา (social
problem-solving skills) และทักษะทางสังคม (social
skills) และแนวคิดการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ใน
วิชาที่พัฒนาของ Carolyn Chambers Clark (2009)
ได้แก่ 1) ทักษะพื้นฐาน (basic skills) และ 2) ทักษะขั้นสูง
(advance skills)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้

5' Cs Learning Model

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายที่สร้าง
เสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย หลักการ
วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการและขั้นตอน รวมถึงไปถึงการวัดและ
ประเมินผลของรูปแบบ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้าง
เสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้
เรียกว่า 5' Cs Learning Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน
ดังนี้

1. ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)
2. ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)
3. ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)
4. ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)
5. ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ประกอบด้วย 3 ด้าน 17 พฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

ด้านความยืดหยุ่น

- 1.1 มีการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- 1.2 มีความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา
- 1.3 สามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้
- 1.4 มองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้
- 1.5 แสดงความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น

ด้านการแก้ปัญหา

- 2.1 ทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบก่อนเสมอ
- 2.2 วิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา
- 2.3 จัดลำดับความสำคัญของปัญหา
- 2.4 แสดงหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- 2.5 สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และบอกได้
- 2.6 สามารถนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา ได้

ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

- 3.1 มีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร
- 3.2 มีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร
- 3.3 ใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง
- 3.4 มีการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ
- 3.5 มีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา
- 3.6 มีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางกรอบในการศึกษาเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ โดยมีการนำเสนอตามลำดับ รวม 3 ประเด็น ได้แก่

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership)

1.1 นิยามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.2 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.3 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.4 นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้รายองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2. แนวคิดทฤษฎี รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์

2.1 ความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

2.2 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

2.3 แนวคิดการสอนแบบสร้างสรรคเป็นฐาน (Creative Base Learning)

2.4 การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.5 การสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 การประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบวัดเชิง

สถานการณ์

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership)

ในยุคเริ่มต้นของศตวรรษที่ 21 จนถึงยุคปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศและกระแสแห่งโลกาภิวัตน์เข้ามามีอิทธิพลอย่างมากต่อการบริหารจัดการ องค์การสมัยใหม่ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ทำให้การแก้ไขปัญหาแบบเดิมๆ มักไม่ได้ผล การศึกษาภาวะผู้นำ (leadership) มีพัฒนาการมา โดยตลอด ส่วนใหญ่แล้วจะมองภาพแบบเดิม ๆ คือ คุณลักษณะ พฤติกรรม สถานการณ์ และการเปลี่ยนแปลง ซึ่งแม้จะมีความสำคัญและจำเป็น (กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, 2555) แต่แนวคิดดังกล่าวไม่เพียงพอที่จะอธิบายภาวะผู้นำยุคใหม่ได้ จึงมีความพยายามที่จะพัฒนาภาวะผู้นำที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น สอดคล้องกับศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญจำเป็นที่ต้องศึกษาค้นคว้าด้วยการวิจัย ทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบและกระบวนการ จึงจะสามารถแก้ปัญหาและสร้างความยั่งยืนในอนาคต ดังที่ Stoll & Temperley (2009) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์คือการตอบสนองเชิงจินตนาการในโลกอนาคต โดยการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียด รอบครอบ ถี่ถ้วน ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีความกดดัน และท้าทาย เช่นเดียวกับกิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555) ที่กล่าวว่าทุกยุค ทุกสมัย จะมีผู้นำเกิดขึ้นได้เสมอ ผู้นำที่แสดงออกถึงการนำสิ่งที่ดีงาม มีคุณค่าและทำให้เกิดประโยชน์ของส่วนรวม มากกว่าส่วนตน เรียกว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งปัจจุบันนักวิชาการศึกษาต่างก็ให้ความสนใจ และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงได้พยายามศึกษา ตั้งสมมติฐาน อธิบาย ตลอดจนวิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับบริบทของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยได้เสนอแนวคิด และค่านิยมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้หลากหลายทั้งในลักษณะที่แตกต่างกันและคล้ายคลึงกัน

1.1 นียามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีนิยามความหมาย ทั้งที่เหมือนและแตกต่างกันตามขอบเขตเนื้อหา ทศนคติ มุมมองและสถานการณ์ โดยกิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555) ได้จำแนกนิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย **กลุ่มแรก** ให้นิยามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในลักษณะความสามารถในการนำบุคคลอื่น ๆ ผ่านกระบวนการ (process) หรือวิธีการ (method) ไปสู่อุทิศใหม่ มีความริเริ่ม สร้างสรรค์อย่างคาดไม่ถึง และมีการตอบสนองเชิงจินตนาการ โดยไตร่ตรองอย่างละเอียด ถี่ถ้วน ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างท้าทาย โดยบุคคลที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะสามารถสร้างสภาพแวดล้อม (environment) ให้บุคคลอื่นมีความสร้างสรรค์ด้วย **กลุ่มที่สอง** ให้นิยามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลต่าง ๆ ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันหรือสอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์ โดยการกระตุ้น (encourages) ส่งเสริม และสนับสนุน กระบวนการใหม่ให้เกิดความ

สมดุล (balancing) ระหว่างความรีบด่วน (emergent) และการเปลี่ยนแปลงอย่างช้า ๆ ค่อยเป็นค่อยไป ทั้งที่อาจจะเกิดขึ้น และที่ยังไม่ได้เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ Isaksin, Dorval & Treffinger (2011) ได้กำหนดคุณลักษณะบางประการของความคิดสร้างสรรค์ไว้ในหนังสือ Creative : Approaches to Problem Solving ว่าประกอบไปด้วยความยืดหยุ่น จินตนาการ และความอิสระ ประกอบกับทัศนะของ Puccio, Mance & Murdock (2011) ที่ให้นิยามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นความสามารถในการจูงใจให้บุคคลอื่นร่วมกันคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการและแนวทางใหม่ๆ โดยใช้ความคิดแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) ซึ่งเป็นการคิดหลายทาง ต้องอาศัยจินตนาการ (Imagination) การแวบคิด (Intuition) และความตั้งใจจริงในการคิดแก้ปัญหา ประกอบด้วยทักษะการคิด ได้แก่ การคิดคล่องแคล่ว รวดเร็ว (Fluency) การคิดยืดหยุ่น (Flexibility) การคิดรอบคอบ (Elaboration) และการคิดริเริ่ม (Originality)

จากการศึกษาเอกสารวิชาการ บทความ และงานวิจัย เกี่ยวกับนิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเป็นเอกสารงานวิจัย ตำรา และบทความทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 -2564 เนื่องจากคำว่า “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” ได้ปรากฏขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย ในวารสารพัฒนบริหารศาสตร์ จากการเขียนบทความวิชาการเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Innovative leadership)” ของวิชรี ทองประทุม (2543)

ตาราง 1 แสดงผลการให้คำนิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักวิชาการและนักวิจัย

ลำดับที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	นิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
1	Kerle (1981 as cited in Trevelyan, 1992)	ความสามารถในการนำบุคคลอื่น ให้ไปสู่อนาคตใหม่ ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ อย่างมีวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการอย่างที่คุณอื่นคาดไม่ถึง หรือถูกมองข้ามไป
2	Davar (1994)	ความสามารถในการชี้นำตนเองและผู้อื่น กล้าคิดและกล้าตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ เพื่อโน้มน้าวและชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
3	Ash & Persall (2007)	การโน้มน้าวผู้อื่นด้วยทีมงาน การค้นคว้าและร่วมมือแก้ปัญหา มีจินตนาการ มองเห็นการณ์ไกลหรือภาพในอนาคต การตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจ ในการร่วมกันหาคำตอบ
4	Adair (2007)	ความสามารถในการส่งเสริมและจูงใจให้เกิดกระบวนการใหม่ๆ อย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการใหม่ๆอย่างมีวิสัยทัศน์ และความสามารถในการปรับตัว

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	นิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
5	Basadur. (2008)	การนำบุคคลอื่นผ่านกระบวนการร่วมกัน เป็นการค้นหาและแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ เป็นวิธีการที่เรียบง่าย ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน แต่ได้ผลดีเยี่ยม
6	Ibbotson & Darsq (2008)	การประสานให้เกิดความสมดุลกันระหว่างความรีบด่วน และการเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ ทั้งที่อาจเกิดขึ้น และที่ยังไม่เกิด เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีการใหม่ มีแนวทางที่หลากหลาย
7	Harris (2009)	การติดต่อประสานงาน กับบุคคลที่มีความคิดเห็นที่ตรงกัน และแตกต่างกัน โดยจำเป็นต้องอาศัยเวลาและโอกาสเพื่อที่จะให้มีโอกาสได้เรียนรู้และร่วมกันแก้ปัญหา
8	Puccio, Mance & Murdock (2011)	ความสามารถในการจูงใจให้บุคคลอื่นร่วมกันคิดแก้ปัญหา อย่างมีวิสัยทัศน์ โดยอาศัยจินตนาการ (Imagination) การแวบคิด (Intuition) และความตั้งใจจริงในการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการและแนวทางใหม่ๆ
9	Renshaw (2016)	การตระหนักถึงการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน เพื่อสร้างโอกาสให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร
10	วัชรินทร์ ทรงประทุม (2543)	ประสิทธิผลในการจัดการความพยายามของมนุษย์ในด้านต่างๆ ให้เกิดผลสำเร็จ ด้วยความยืดหยุ่นและการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน
11	สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2549)	ความสามารถในการริเริ่มการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ การสร้างโอกาสการเรียนรู้แก่บุคคลอื่นด้วยรูปแบบใหม่ (New model) ที่ใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้การทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบร่วมกันในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
12	กมลทิพย์ ลีลาธนาพิพัฒน์ (2551)	พฤติกรรมของหัวหน้าหรือผู้ช่วยในการส่งเสริมการปฏิบัติงานทางการพยาบาลและกระตุ้นให้มีการนำความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานในกรณีดูแลผู้ป่วย
13	กรองทิพย์ นาควิเชตร (2553)	ความสามารถของผู้นำที่ผลักดันให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยการคิดต่าง คิดหลากหลาย คิดบวก คิดเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งคิดแก้ปัญหา
14	ธีระ รุญเจริญ (2554)	พฤติกรรมในการนำ และการประสานงานผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศในการคิดนอกกรอบ โดยใช้วิธีการใหม่ๆ นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	นิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
15	กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555)	ความสามารถในการนำ และติดต่อประสานงานบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่นผ่านกระบวนการ หรือวิธีการใหม่ๆ ที่ท้าทาย และสร้างสรรค์
16	วิมล จันทร์แก้ว (2555)	ความสามารถในการนำองค์การสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะ คือ การเป็นผู้นำการเรียนรู้แบบทีม การเป็นผู้นำของผู้นำ การเป็นผู้นำการสร้างความคิดสร้างสรรค์ การเป็นผู้นำการบริหารความเสี่ยง และการเป็นผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
17	วิโรจน์ สารรัตน์ (2556)	กระบวนการในการนำผู้อื่น อย่างมีวิสัยทัศน์ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การ
18	พนัส ถิ่นวัน (2556)	ความสามารถในการชักนำ และจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยเทคนิควิธีการบริหารที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมาย
19	กาญจนา ศิลา (2556)	พฤติกรรมในการนำ และการประสานงานผู้อื่นด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี การทำงานเป็นทีม การเจรจาต่อรอง การไว้วางใจ การบริหารเวลา การสื่อสาร การสร้างมนุษยสัมพันธ์ โดยกระบวนการใหม่ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
20	สุภาพ ฤทธิบำรุง (2557)	พฤติกรรมการแสดงออกของผู้นำสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรด้านความสามารถในการสร้างสรรค์และกระตุ้นความสร้างสรรค์ วัดได้จากการมีวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีความยืดหยุ่น และการปรับตัว มีความคิดสร้างสรรค์ และมีทีมงานที่ดี
21	พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557)	พฤติกรรมการนำของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมีความคิดใหม่ๆ ในการมองภาพในอนาคตที่เป็นไปได้ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ สามารถแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และเปิดกว้างรับความคิดใหม่ๆ ได้อย่างอิสระ
22	ไมตรี จันทร์ (2557)	ความสามารถในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่นๆ อย่างมีความยืดหยุ่น และมีวิสัยทัศน์ด้วยวิธีการ หรือแนวทางใหม่ๆ อย่างท้าทายและสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาองค์การให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	นิยามของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
23	ทวีภรณ์ วรชิน (2559)	ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการนำองค์การสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะ คือ การเป็นผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ การเป็นผู้นำการเรียนรู้แบบทีม การเป็นผู้นำของผู้นำ การเป็นผู้นำที่ให้ความสำคัญต่อลูกค้าหรือผู้รับบริการ การเป็นผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และการเป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดี
24	ดวงแข ขำนอก (2559)	ความสามารถในการนำหรือจูงใจ และการติดต่อประสานงานผู้อื่น อย่างมีวิสัยทัศน์ มีความยืดหยุ่นทำให้เกิดการเรียนรู้ สร้างความตระหนักแก่สมาชิก จนทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
25	ภรณ์ทิพย์ บันก้อง (2559)	พฤติกรรมกรรมการแสดงออกของผู้นำในการสร้างสรรค์และกระตุ้นความสร้างสรรค์วัดได้จากจินตนาการ ความยืดหยุ่น และวิสัยทัศน์
26	เอื้อนจิต พานทองวิริยะกุล (2560)	ผู้ที่เชื่อในพลังของตนเพื่อกระตุ้นหรือชี้แนะให้บุคลากรมีความเต็มใจและมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วย การมีภาวะผู้นำ เป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลา และเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในคุณค่าและศักยภาพของตนเองและผู้อื่น
27	พัฒน์วงศ์ ดอกไม้ (2560)	เป็นกระบวนการค้นหา คิดค้นแนวทางใหม่ หรือวิธีการใหม่ของผู้นำในการนำผู้ตามอย่างมีอิทธิพลด้วยการกระตุ้น ประสาน สร้างโอกาส และแสวงหาหนทางหรือวิธีการเปลี่ยนแปลงที่แปลกใหม่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ตามได้คิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานร่วมกัน เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งความสำเร็จ
28	กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ (2562)	ความสามารถในการจูงใจด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง คิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา มีการปรับตัว และกระบวนการทำงานให้มีความง่าย คล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ได้ดีมากขึ้น

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่านักวิชาการและนักวิจัยส่วนใหญ่ ได้ให้นิยามความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ 2 ลักษณะ คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในลักษณะการนำ (leading) และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในลักษณะของการประสานงาน (connecting) โดยหากพิจารณาข้อความภาพรวมทั้งหมด สามารถให้นิยามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้วยการบูร

ผลการนิยามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 2 ลักษณะ ผู้วิจัยสามารถให้นิยามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จากการสรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ได้ดังนี้ **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกถึงความสามารถในการจูงใจ หรือนำบุคคลอื่น และการติดต่อประสานงานที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรเป็นอันดับแรกในด้านความสามารถ การสร้างสรรค์และกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ การสร้างแรงบันดาลใจในการผลักดันให้ผู้ร่วมงาน ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งมาด้วยการคิดต่าง และการจัดการความพยายามของ มนุษย์ในด้านต่างๆ ให้เกิดผลสำเร็จ ด้วยความยืดหยุ่นและการปรับตัว

1.2 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการศึกษาเอกสาร ตำรา ทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการพัฒนาแบบ วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาลัทธิสุตฺรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ต่อไป ดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักวิชาการและนักวิจัย

ลำดับที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
1	Chemin (2001)	ความสามารถในการติดต่อประสานงานทั้งเกี่ยวข้องกับตนเองและทีมงาน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ 1) มีแรงบันดาลใจ 2) มีวิสัยทัศน์ 3) มีจินตนาการ และ 4) ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา
2	Bennis (2002)	1) ความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจในการบริหารจัดการระบบ โครงสร้าง และกระบวนการ 2) การมีวิสัยทัศน์ เป็นการมองอนาคตที่มุ่งสู่ความสำเร็จ และ 3) มีความยืดหยุ่น ทั้งในการคิด การทำ และการตัดสินใจแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์
3	Couto (2002)	1) วิสัยทัศน์ 2) จินตนาการ 3) การคิดเชิงวิจารณ์ญาณในการแก้ไขปัญหา และ 4) การปฏิบัติภารกิจสะท้อนผล
4	Sousa (2003)	คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบไปด้วย 1) สติปัญญา 2) ความยืดหยุ่น 3) แรงจูงใจ 4) มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และ 5) ความคิดสร้างสรรค์
5	Parker & Begnaud. (2004)	คุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ในหนังสือการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ 2) ความยืดหยุ่น และ 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา และ 4) ความคิดสร้างสรรค์
6	Gottlieb Guntern (2004)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) แรงบันดาลใจ 2) วิสัยทัศน์ 3) สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา และ 4) ความน่าเชื่อถือ

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
7	Casse & Claudel (2007)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การมีจินตนาการ และ 2) ความยืดหยุ่น
8	Danner (2008)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ การมีจินตนาการ ความยืดหยุ่น และความไว้วางใจ
9	Harris (2009)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ในบทความในหัวข้อ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: สิ่งที่ต้องพัฒนาสำหรับผู้นำในอนาคตไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบไปด้วย 1) การมีความยืดหยุ่น และ 2) มีความท้าทาย
10	Puccio Mance & Murdock (2011)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ การใช้จินตนาการ (Imagination) ในการจูงใจ (motivation) โดยใช้การคิดสร้างสรรค์ในการคิดแก้ปัญหา ประกอบด้วยทักษะการคิด ได้แก่ การคิดคล่องแคล่ว รวดเร็ว (Fluency) การคิดยืดหยุ่น (Flexibility) การคิดรอบคอบ (Elaboration) การคิดริเริ่ม (Originality) และการแก้ปัญหา
11	Delich (2016)	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) ความคิดจินตนาการ 2) การส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจ 3) ให้ความสำคัญกับบุคคล 4) แก้ปัญหาได้ 5) มีอิสระในการคิดและตัดสินใจ 6) ส่งเสริมความคิดใหม่ 7) มีทักษะในการสื่อสารที่ดี 8) ทำงานเป็นทีม และ 9) มีความคิดสร้างนวัตกรรม
12	Clark (2009)	ผู้นำทางการพยาบาลเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยคุณลักษณะ คือ 1) ทักษะพื้นฐาน (basic skills) ประกอบด้วย การจัดการความเครียดทั้งของตนเองและความเครียดที่เกิดจากการปฏิบัติงาน การบริหารเวลา การคิด วิเคราะห์ญาณ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การมอบหมายงาน และการมีคุณธรรมจริยธรรม และ 2) ทักษะขั้นสูง (advance skills) ประกอบด้วย การจูงใจและการสร้างทีมงาน การบริหารทรัพยากร การเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติพยาบาล การบริหารการเปลี่ยนแปลงและการสร้างสรรค์นวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
13	วัชรวิ ทรวงประทุม (2543)	ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) มีความรับผิดชอบ 2) มีส่วนร่วมในสังคม 3) มีฐานะทางเศรษฐกิจ และ 4) ความเป็นอิสระ
14	กมลทิพย์ ลีลาธนาพิพัฒน์ (2551)	ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การบริหารแบบมุ่งงาน 2) การบริหารแบบมุ่งคน และ 3) การแสดงออกที่เหมาะสม

ตาราง 2 (ต่อ)

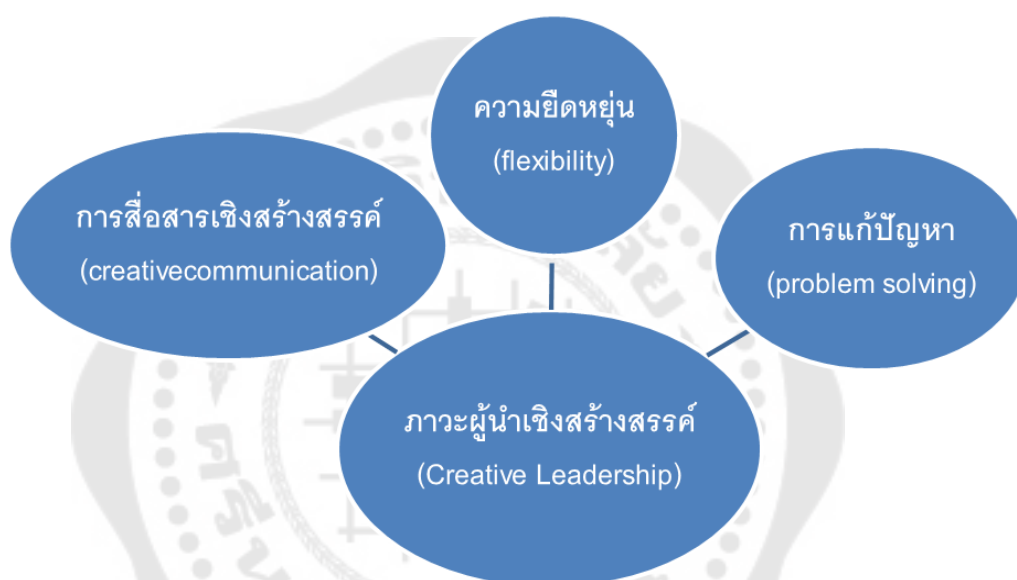
ลำดับที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
15	กรรณทิพย์ นาควิเชตร (2553)	ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การมีจินตนาการ 2) การคิดบวก และ 3) การคิดที่หลากหลาย
16	ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2553)	ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การคิดเชิง วิเคราะห์ 2) การนำการเปลี่ยนแปลง และ 3) จินตนาการ
17	กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555)	ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การมีจินตนาการ 2) ความยืดหยุ่น และ 3) การมีวิสัยทัศน์
18	วิมล จันทรแก้ว (2555)	ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 5 คุณลักษณะ คือ การเป็นผู้นำการเรียนรู้แบบทีม การเป็นผู้นำของผู้นำ การ เป็นผู้นำการสร้างความคิดสร้างสรรค์ การเป็นผู้นำการบริหารความเสี่ยง และการเป็นผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและการแก้ไขปัญหา
19	นเรศ บุญช่วย และคณะ (2555)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) สถิติปัญญา 2) บุคลิกภาพ 3) การให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา และ 4) วัฒนธรรมเชิงบวก
20	กาญจนา ศิลา (2556)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การใช้นวัตกรรมและ เทคโนโลยี 2) การทำงานเป็นทีม 3) การเจรจาต่อรอง 4) การไว้วางใจ 5) การบริหารเวลา 6) การสื่อสาร และ 7) การสร้างมนุษยสัมพันธ์
21	สุภาพ ฤทธิบำรุง (2557)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การ คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมี ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา และ 5) การทำงานเป็นทีม
22	พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557)	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และ 9 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) จินตนาการ 2) มีความยืดหยุ่น และ 3) วิสัยทัศน์
23	ไมตรี จันทรา (2557)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ และ 2) ความยืดหยุ่น
24	ทวีภรณ์ วรชิน (2559)	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 6 คุณลักษณะ 1) เป็นผู้นำที่มี ความคิดสร้างสรรค์ 2) เป็นผู้นำการเรียนรู้แบบทีม 3) เป็นผู้นำของผู้นำ 4) เป็นผู้นำที่ให้ความสำคัญต่อผู้รับบริการ 5) เป็นผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และ 6) เป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่างที่ดี
25	ดวงแข ขำนอก (2559)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) ความยืดหยุ่น และ 2) การมีวิสัยทัศน์

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
26	ภรณ์ทิพย์ บั่นก้อน (2559)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การมีจินตนาการ 2) ความยืดหยุ่น และ 3) การมีวิสัยทัศน์
27	สมชาย รุ่งเรือง และ ธีระวัฒน์ จันทร์ทิพย์ (2560)	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้คือ 1) การมีจินตนาการ 2) ความยืดหยุ่น 3) การมีวิสัยทัศน์ และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหา
28	เอื้อนจิต พานทองวิริยะกุล (2560)	ได้สรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การมีภาวะผู้นำ 2) เป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลา และ 3) เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในคุณค่าและศักยภาพของตนเองและผู้อื่น
29	พัฒน์วงศ์ ดอกไม้ (2560)	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ 2) การมีวิสัยทัศน์และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน 3) การทำงานเป็นทีมและการสร้างแรงจูงใจ 4) ความสามารถในการสื่อสารและการมีมนุษยสัมพันธ์
30	กิตติกร ธรรมภิกขวัฒน์ (2562)	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) คำมั่นถึงความ เป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมีความคิด สร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา และ 5) การทำงานเป็นทีม

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่านักวิชาการและนักวิจัยส่วนใหญ่ ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสอดคล้องตรงกัน มีการกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เหมือนกัน หรือมีความหมายขององค์ประกอบตรงกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการสรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์เอกสาร (document analysis) เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่น หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกถึงการปรับตัวของตนเองตามสถานการณ์ต่างๆ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่อ่อนปรนตามการเปลี่ยนแปลงที่มีตลอดเวลา ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้อย่างเหมาะสม อธิบายทางออกของปัญหาตามความเห็น และมีความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น 2) ด้านการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกในการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบโดยการระบุปัญหาได้ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่

นำเชื่อถือ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา บอกจุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์ได้ และนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาแก่ผู้อื่นได้ และ 3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือก่อนการสื่อสาร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร ใช้รูปแบบการสื่อสารสองทางอย่างตรงไปตรงมาในการทำความเข้าใจกับผู้อื่น ใช้การกอดในการให้กำลังใจ และใช้คำพูดเชิงบวกในการสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้อื่น ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.3 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทาง ขั้นตอนการพัฒนาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ดังนี้

Mecauley (1998) กล่าวว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่จะเพิ่มความสามารถของบุคคล โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) การพัฒนาความสามารถของบุคคลแต่ละบุคคล 2) การพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพในบทบาทของผู้นำและกระบวนการนำ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และ 3) การพัฒนาภาวะผู้นำที่มีความเชื่อว่าบุคคลสามารถพัฒนาความเป็นผู้นำได้ โดยการเรียนรู้เติบโตและเปลี่ยนแปลง

วิมล จันทร์แก้ว (2555) กล่าวว่า การพัฒนาภาวะผู้นำจะต้องสร้างคุณสมบัติที่ดีให้เกิดขึ้นในตนเองบนพื้นฐานการเรียนรู้และสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงาน โดยการประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎี ประสบการณ์ ไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือสร้างสรรคิให้เกิดความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ พฤติกรรม ค่านิยมหรือคุณธรรม

ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา และคณิต เขียววิชัย (2558) พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับผู้นำองค์กรนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2566) พบว่า มี 6 ประเด็น ได้แก่ 1) ส่งเสริมทักษะความคิดเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาความคิดเชิงระบบ 2) พัฒนานิสิต/นักศึกษาให้มีรู้ความสามารถและมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3) ส่งเสริมบรรยากาศในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ 4) สร้างเครือข่ายทั้งภายในและต่างประเทศและในอาเซียน 5) พัฒนาระบบการจัดการกิจกรรมนิสิต/นักศึกษา และ 6) ส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม บำเพ็ญประโยชน์ จิตอาสา เชิดชูเกียรติ

สรุป การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ต้องประกอบด้วย การสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตเห็นความสำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้เกิดทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการลงมือปฏิบัติ ในการสั่งสมและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนมีหน้าที่อำนวยความสะดวกและส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน ต่อไป

1.4 นิยามเชิงปฏิบัติการและตัวบ่งชี้รายองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1) ด้านความยืดหยุ่น

นิยามเชิงปฏิบัติการองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น ผู้วิจัยทำการคัดเลือกเอกสารในการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น จากเอกสารบทความ ตำรา เอกสารงานวิจัยที่มีการตีพิมพ์ โดยเป็นเอกสารงานวิจัย และบทความทางวิชาการที่เป็นภาษาไทย ดังแสดงในตารางที่ 3

ตาราง 3 แสดงผลการกำหนดนิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น ของ นักวิชาการและนักวิจัย

ลำดับ ที่	นักวิชาการ/ นักวิจัย	นิยามขององค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น
1	ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2546)	บุคคลที่มีความสามารถในการคิดนอกกรอบ มีอิสระในการคิดและการกระทำ มี ปฏิกริยาแปลกใหม่ในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็น แตกต่างได้ ตรงข้ามกับผู้ที่ยึดมั่นในความคิดใดความคิดหนึ่ง โดยมีตัวบ่งชี้คือ 1) การคิดนอกกรอบ 2) มีอิสระ และ 3) ไม่ตกอยู่ภายใต้ความคุ้นเคย
2	วนิช สุธาร์ตน์ (2547)	เปลี่ยนแปลงระบบความคิดที่หลากหลายของตนเอง มีการปรับตัว และเปิดใจ มองสิ่งต่างๆ ในเชิงบวก ประกอบด้วย 1) การปรับความคิดตามสถานการณ์ 2) การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ และ 3) การเปิดกว้างรับมุมมองใหม่
3	จิตติมา วรรณศรี (2550)	ความสามารถในการคิดหาคำตอบ คิดนอกกรอบ ความยืดหยุ่นจะสัมพันธ์กับ ความเป็นอิสระในการคิด ช่วยให้เห็นแง่มุมที่แตกต่าง นำไปสู่การพัฒนาทาง ความคิด และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่
4	ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551)	เป็นการกระทำที่หลากหลายมิติ หลายแง่มุม หลายรูปแบบ โดยกำหนดตัวบ่งชี้ คือ 1) การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ 2) การปรับตัวต่อวิธีการแก้ปัญหา และ 3) ความสามารถในการกระทำที่หลากหลายมิติ
5	วิโรจน์ สารรัตน์ (2555)	ความมีอิสระที่สามารถตอบสนองความเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมอย่าง รวดเร็วได้ ดังนั้นระบบต่างๆควรมีความยืดหยุ่นด้วย เพื่อให้บรรลุผลในสิ่งที่ คาดหวังใหม่ๆ
6	กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555)	การแสดงออกของผู้นำถึงการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้ กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ การเปิดรับความคิด ใหม่ๆ อย่างอิสระ
7	มณฑาทิพย์ เสยงคะ (2556)	การยอมเปลี่ยนแปลงตนเองของบุคคลให้สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ และเปิดใจกว้างสำหรับสิ่งใหม่ การปรับเปลี่ยนแผนการทำงาน วิธีการทำงาน และการเข้าใจต่อข้อจำกัดและผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้น และยอมรับใน เงื่อนไข ข้อกำหนดเพื่อลดปัญหาและข้อขัดแย้ง โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพของการ ทำงาน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ของความยืดหยุ่น ได้แก่ 1) การปรับตัว 2) การ เปลี่ยนวิธีการทำงาน และ 3) การกำหนดเป้าหมาย
8	พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557)	พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการคิดหาคำตอบได้หลายประเภท และ หลายทิศทาง คิดนอกกรอบ การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ การเปิดรับ ความคิดใหม่ๆอย่างอิสระและสร้างสรรค์

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	นักวิชาการ/ นักวิจัย	นิยามขององค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น
9	Sousa (2003)	ความมีอิสระต่อการแก้ปัญหา และการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ที่กล่าวไว้ในหนังสือ The Leadership Brain ในหัวข้อ Are creativity and leadership separate characteristics
10	Lussier & Achua (2007)	การมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่าง เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และมีการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร นำไปสู่ความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กำหนดตัวบ่งชี้ความยืดหยุ่นคือ ความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่างๆ
11	Cho, Nijenhuis, Vianen, Kim & Lee (2010)	การตอบสนองหรือการปรับตัวต่อสิ่งต่างๆ อย่างหลากหลายมิติ ประกอบด้วย การปรับตัวตามสถานการณ์ต่างๆ และการปรับความคิดตามสถานการณ์ต่างๆ ที่กล่าวไว้ในบทความ Journal of Creative Behavior ในหัวข้อ The Relationship Between Diverse Component of Intelligence and Creativity
12	Dubrin (2010)	ผู้นำต้องมีความยืดหยุ่น เพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลง เช่นรองรับกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้นำต้องมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้ และความยืดหยุ่นก็เป็นคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับผู้นำที่มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดตัวบ่งชี้ของความยืดหยุ่นคือ 1) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ และ 2) การเปิดกว้างรับความคิดใหม่ๆ
13	Zupanick, & Dombeck (2011)	เป็นความสามารถในการปรับตัวอย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถรองรับการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
14	Rapone (2011)	ความสามารถในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสามารถจัดการกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ
15	Soin (2013)	เป็นการพัฒนาความสามารถส่วนบุคคลในการรองรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมทั้งการเปลี่ยนวิธีการทำงาน และการปรับนิสัยของบุคคลให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดเป้าหมายการทำงานใหม่
16	Learn direct Limited (2013)	การปรับตัวให้สามารถพัฒนาความเข้าใจด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่เกิดขึ้นต่อสถานการณ์ เป็นความสามารถในการเปิดรับข้อมูลใหม่ด้วยทัศนคติเชิงบวก และมีความตั้งใจที่เรียนรู้วิธีการใหม่ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ความสามารถในการปรับรูปแบบการทำงาน เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ ความสามารถในการปรับตัวตามธรรมชาติ การเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และวิธีการใหม่ๆ ของการทำงานอย่างรวดเร็ว ด้วยทัศนคติเชิงบวก

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่านักวิชาการและนักวิจัยส่วนใหญ่ ได้กำหนดนิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น มีความสอดคล้องตรงกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการสรุปนิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น เพื่อผู้วิจัยจะได้กำหนดเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการต่อไป ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์เอกสาร (document analysis) เกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ทำให้ได้นิยามเชิงปฏิบัติการองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น ดังแสดงในตารางที่ 4

ตาราง 4 แสดงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้/สาระหลักเพื่อการวัด
1. ด้านความยืดหยุ่น	พฤติกรรม การแสดงออกของ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงการปรับตัวของตนเอง ตามสถานการณ์ต่างๆ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ผ่อนปรนตามการเปลี่ยนแปลงที่มีตลอดเวลา ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้อย่างเหมาะสม อธิบายทางออกของปัญหาตามที่เห็น และมีความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น	1.1 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 1.3 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้ 1.4 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้ 1.5 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต แสดงความรับผิดชอบต่อตนเองต่อผู้อื่น

2) ด้านการแก้ปัญหา

นิยามเชิงปฏิบัติการองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา ผู้วิจัยทำการคัดเลือกเอกสารในการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา จากเอกสารบทความ ตำรา เอกสารงานวิจัยที่มีการตีพิมพ์ โดยเป็นเอกสารงานวิจัย และบทความทางวิชาการที่เป็นภาษาไทย ดังแสดงในตารางที่ 5

ตาราง 5 แสดงผลการกำหนดนิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา ของ นักวิชาการและนักวิจัย

ลำดับ ที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	นิยามขององค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา
1	กรมควบคุมโรค (2546)	ความสามารถในการคิดหาทางเลือก เพื่อแก้ปัญหาให้ดีที่สุดและเหมาะสมกับ ตนเองมากที่สุด
2	สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา (2550)	การใช้ประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยตนเองที่เกิดจากการสังเกต การเก็บข้อมูล การ วิเคราะห์ข้อมูล การตีความ และการสรุปความเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างมี เหตุผล
3	กองสุขศึกษา (2551)	ความสามารถของบุคคลในการแก้ปัญหาที่เกิดจากความตึงเครียดทั้งทางด้าน ร่างกายและจิตใจ
4	ประเสริฐ ต้นสกุล (2551)	เป็นความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ การประดิษฐ์คำตอบ การ พิจารณาผลพวงและพิจารณาวิธีการที่เหมาะสม
5	มัทธรา ธรรมบุศย์ (2551)	การรู้จักขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นในยามจำเป็น สามารถพัฒนาและประเมิน ทางเลือกในการแก้ปัญหา หาทางแก้ปัญหาและวางแผนแก้ปัญหาได้อย่าง ถูกต้อง
6	มณฑาทิพย์ เสยยงคะ (2556)	ความสามารถของบุคคลในการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ การหาคำตอบของ ปัญหา การพิจารณาผล และหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อการแก้ปัญหาให้ดีที่สุด อาจใช้ประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยตนเอง ที่เกิดจากการสังเกต การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตีความนำไปสู่บทสรุป เพื่อได้วิธีการแก้ปัญหาอย่างมี เหตุผล โดยวัดจากตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การนำประสบการณ์มาตัดสินใจแก้ปัญหา 2) มีวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหา
7	Guilford (1978)	บุคลิกภาพของคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ ต้องมีความฉับไวรู้ปัญหาและ มองเห็นปัญหา มีความว่องไวและสามารถจะเปลี่ยนความคิดใหม่ๆได้ง่าย จึง จำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
8	Miller (1998)	ความสามารถในการคิดอย่างเป็นนามธรรมที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา การ วางแผนในอนาคตและการมองหาความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ๆ
9	Esteban et al. (1999)	ความสามารถในการแก้ปัญหา โดยใช้สมองในการประมวลผลข้อมูลในการ พัฒนาตนเองให้สามารถดำเนินงานได้อย่างชาญฉลาด อันเกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ในการคิดแก้ปัญหาต่างๆที่ผ่านเข้ามาในชีวิต

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับ ที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	นิยามขององค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา
10	Puccio, Mance & Murdock (2011)	ความสามารถของบุคคลในการแก้ปัญหา โดยประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) การระบุปัญหา (Exploring the vision) โดยศึกษาจากสถานการณ์ที่เป็น ปัญหา และทำความเข้าใจ เพื่อสามารถสรุป และกำหนดประเด็นปัญหาให้ ชัดเจน นำไปสู่การวางแผนและกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาย่างเป็นระบบ 2) ชั้นวิเคราะห์ปัญหา (Formulating Challenge) กล่าวคือ การหาให้เจอว่า ปัญหานั้นคืออะไร จัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อหาสาเหตุที่สำคัญของ ปัญหา 3) ชั้นสร้างทางเลือก (Exploring Ideas) คือการสำรวจความคิดของ ตนเองในการเตรียมความพร้อมสำหรับการแก้ปัญหา ได้แก่ การเสนอแนวทางที่ หลากหลายเพื่อแก้ปัญหาในรูปแบบของวิธีการ 4) ชั้นดำเนินการตามทางเลือก (Formulating solutions) คือการมองหาทางออก วิธีที่จะใช้ในการแก้ปัญหาที่มี หลากหลาย ปฏิบัติตามทางเลือก หรือวิธีการที่ได้เลือกไว้ และบันทึกผลการ ปฏิบัติไว้ เพื่อเป็นการตรวจสอบผลลัพธ์ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ 5) ชั้นสรุปผล (Exploring Acceptance) โดยการสังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ โดย การจัดทำเป็นรายงาน เพื่อทำการสรุปผลที่ได้จากการปฏิบัติตามวิธีการ และ 6) ชั้นนำไปประยุกต์ใช้ (Formulating Plan) โดยการนำผล และวิธีการที่ได้จาก การสังเคราะห์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้จริง
11	Bransford & Sherwood (2012)	การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ข้อมูลใหม่ จนเกิดความชำนาญ สามารถ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การคิด และแก้ปัญหาจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ ที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ที่สามารถแก้ปัญหาได้ดี
12	Newell & Simon (1972)	การแก้ปัญหาเป็นกระบวนการที่เกิดจากการประมวลผลของสมองมนุษย์อย่าง รวดเร็ว วิธีการแก้ปัญหานั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา และมีการพัฒนา วิธีการหาทางออกอยู่เสมอ รวมทั้งนำประสบการณ์มาช่วยในการแก้ปัญหาอีก ด้วย

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่่านักวิชาการและนักวิจัยส่วนใหญ่ ได้กำหนดนิยาม
องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา มีความสอดคล้องตรงกัน ดังนั้นเพื่อเป็น
การสรุปนิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา เพื่อผู้วิจัยจะได้กำหนดเป็น
นิยามเชิงปฏิบัติการต่อไป ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์เอกสาร (document analysis) เกี่ยวกับ
องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content

analysis) จากความหมายของข้อความที่เหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน ทำให้ได้นิยามเชิงปฏิบัติการองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา ดังแสดงในตารางที่ 6

ตาราง 6 แสดงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้/สาระหลักเพื่อการวัด
2. ด้านการแก้ปัญหา	พฤติกรรม การแสดงออกของ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการทำความเข้าใจกับ ปัญหาที่พบโดยการระบุปัญหาได้ ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์สาเหตุ และหาแนวทางแก้ปัญหาจาก แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการ จัดลำดับความสำคัญของปัญหา บอกจุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาที่ เกิดจากการวิเคราะห์ได้ และ นำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา แก่ผู้อื่นได้	2.1 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทำ ความเข้าใจกับปัญหาที่พบก่อนเสมอ 2.2 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา 2.3 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จัดลำดับความสำคัญของปัญหา 2.4 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต แสวงหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ 2.5 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และบอกได้ 2.6 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สามารถนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาได้

3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

นิยามเชิงปฏิบัติการองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยทำการคัดเลือกเอกสารในการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ จากเอกสารบทความ ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่มีการตีพิมพ์ โดยเป็นเอกสารงานวิจัย และบทความทางวิชาการที่เป็นภาษาไทย ดังแสดงในตารางที่ 7

ตาราง 7 แสดงผลการกำหนดนิยามองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ของนักวิชาการและนักวิจัย

ลำดับ ที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	นิยามขององค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์
1	ชนิษฐา จิตแสง (2564)	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารระหว่างบุคคล ประกอบด้วย 1) ผู้ส่งสาร หรือตนเอง (Self) 2) คู่สื่อสาร หรือผู้รับสาร 3) สื่อหรือช่องทางสื่อสาร 4) สารและการสร้างสาร 5) บริบทสิ่งแวดล้อมในการสื่อสาร
2	วรพันธุ์ แยมหงษ์ปภา, พระสุธีรัตนบัณฑิต (2562)	เป็นการสื่อสารทางสังคม ประกอบด้วย 1) รูปแบบการสื่อสาร 2) ช่องทางการสื่อสาร 3) สารสำคัญของสื่อสาร 4) การสร้างการมีส่วนร่วมของการสื่อสาร และ 5) การจัดการสื่อสารขององค์กร
3	กรศิริ กรวงสุทยอด, กมลณัฐ พลวัน และ มนัส สุวรรณ (2562)	การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาองค์ความรู้ 2) ภาวะผู้นำด้านการสื่อสาร 3) การบริหารจัดการ และ 4) การเป็นต้นแบบที่ดี โดยมีรูปแบบพัฒนาการสื่อสารของผู้นำทางการศึกษา ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และการบริหารจัดการ
4	สุมาลี สุวรรณกร (2559)	แนวทางการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การคัดกรองและนำเสนออย่างเป็นกลาง 2) การมีส่วนร่วม และ 3) ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร
5	ชาติชาย คงเพชรดิษฐ์ และธีระวัฒน์ จันทร์ทิ (2559)	เป็นกระบวนการการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับ หรือการถ่ายโอนและการทำความเข้าใจในความหมาย และใช้เป็นเครื่องมือขององค์กรในการสื่อสารกับคนในองค์กร
6	มารุต พัฒนาผล (2558)	การสื่อสารเชิงบวก (positive communication) เป็นการสื่อสารที่มีความสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดนวัตกรรม สัมพันธภาพที่ดี ความร่วมมือ แรงบันดาลใจ และความมุ่งมั่นในการพัฒนา ประกอบด้วย 1) ให้ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียน 2) ใช้ภาษาที่มีประสิทธิภาพ 3) ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ และ 4) ใช้การสื่อสารในแนวราบ
7	Robbins & Coulter (2008)	การสื่อสาร คือการให้โอกาสผู้รับข่าวสารได้กลับ การเลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย การตั้งใจรับฟัง การควบคุมอารมณ์และความรู้สึก และ 5) สังเกตพฤติกรรมของคู่สนทนา
8	George & Jones (2005)	การสื่อสารคือ การให้ความรู้ การสนใจสมาชิก การควบคุมและการประสานงานกิจกรรมของกลุ่ม และ การแสดงความรู้สึกและอารมณ์
9	McShane & Von Glinow (2005)	กระบวนการส่งผ่านข่าวสาร และการทำความเข้าใจกันระหว่างคนสองคนขึ้นไป

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับ ที่	นักวิชาการ/นักวิจัย	นิยามขององค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์
10	Belch & Belch (2004)	การที่ผู้ส่งและผู้รับ ทำการส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนความคิด หรือ กระบวนการทำความเข้าใจความหมายร่วมกัน
11	Trenholm & Jensen (2000)	การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ที่เป็นการสื่อสารทางสังคม ประกอบด้วย 1) มีการกำหนดความหมายของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว 2) มีการตั้งเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ 3) มีการแสดงบทบาททางสังคมได้อย่างเหมาะสม 4) มีการนำเสนอภาพลักษณ์ของตนเองอย่างมีคุณค่า และ 5) มีการสร้างสารอย่างเข้าใจได้ง่าย
12	Quirke (1997)	การสื่อสารการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1) เวลาในการดำเนินการ 2) การสื่อสารแบบสองทางตัวต่อตัว (face-to-face communication)
13	Szilagyi & Marc (1990)	การสื่อสาร เพื่อลดข้อผิดพลาดของการติดต่อสื่อสารและการสร้างระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี ประกอบด้วย 1) การติดตามผลและการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2) การใช้การสื่อสารหลายช่องทาง 3) การกำหนดระยะเวลา 4) การเลือกใช้ระดับของคำและความหมายที่ง่าย 5) การมีศูนย์กลางข้อมูล 6) การให้รู้เท่าที่จำเป็น 7) การกำหนดธรรมเนียมปฏิบัติในการสื่อสาร และ 8) การฟังอย่างตั้งใจ

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่านักวิชาการและนักวิจัยส่วนใหญ่ ได้กำหนดนิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ มีความสอดคล้องตรงกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการสรุปนิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ เพื่อผู้วิจัยจะได้กำหนดเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการต่อไป ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์เอกสาร (document analysis) เกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากความหมายของข้อความที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน ทำให้ได้นิยามเชิงปฏิบัติการองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตาราง 8 แสดงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ นิยามเชิงปฏิบัติการ และตัวบ่งชี้

องค์ประกอบ	นิยามเชิงปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้/สาระหลักเพื่อการวัด
3. ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์	พฤติกรรม การแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือก่อนการสื่อสาร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร ใช้รูปแบบการสื่อสารสองทางอย่างตรงไปตรงมาในการทำความเข้าใจกับผู้อื่น ใช้การกอดในการให้กำลังใจ และใช้คำพูดเชิงบวกในการสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้อื่น	3.1 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.2 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.3 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง 3.4 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ 3.5 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา 3.6 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตมีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ

2. แนวคิดทฤษฎี รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตได้นั้น ต้องเกิดจากรากฐานของแนวคิดทางการศึกษา และการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทบทวนเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎี นิยามความหมาย แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

2.1 ความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

คำว่ารูปแบบการสอน Model of Teaching หรือ Teaching Model และรูปแบบการเรียนการสอน Instructional Model หรือ Teaching Learning Model และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ Learning Management Model มีนักการศึกษาและนักวิชาการอธิบายไว้ ดังนี้

Joyce & Weil (2015) รูปแบบการสอน หมายถึง การสอนที่มีจุดเน้นเฉพาะ และอาจมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน อาจใช้สอนในห้องเรียนหรือสอนเป็นกลุ่มย่อย มีการออกแบบสื่อการสอน ที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รูปแบบกำหนด โดยมีความสอดคล้องของแนวคิด

พื้นฐานเดียวกัน ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา และทักษะที่ต้องการสอน วิธีการสอน กระบวนการสอน ขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

Procter & Paul (1978) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มี 3 ลักษณะ คือ 1) Model ที่เป็นแบบจำลอง เช่น แบบจำลองของเรือดำน้ำ 2) Model ที่เป็นแบบอย่าง เช่น ผู้สอนแบบอย่างหรือแม่แบบในการวาดภาพศิลป์ และ 3) Model ที่เป็นแบบหรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์รุ่น HP193MX เป็นต้น

Keeves (1990) กล่าวว่า รูปแบบสามารถพิสูจน์และทดสอบได้ โดยโครงสร้างของรูปแบบต้องมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ซึ่งใช้อธิบายปรากฏการณ์/เรื่องนั้น ๆ และรูปแบบต้องช่วยสร้างจินตนาการ ความคิดรวบยอด และช่วยส่งเสริมวิธีการสืบเสาะความรู้ ทั้งนี้ รูปแบบจะมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง มากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง

Good (2005) กล่าวว่า รูปแบบ คือ แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ และเป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด และ เป็นชุดของปัจจัย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ทิสนา แชนมณี และคณะ (2559) กล่าวว่า รูปแบบการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ มีแบบแผนตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อต่าง ๆ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ โดยมีหลักการหรือแนวคิดความเชื่อรูปแบบการสอนนั้น และมีการอธิบายลักษณะของการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งมีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปรูปแบบการเรียนการสอน ว่าหมายถึง กระบวนการของการจัดการเรียนการสอน ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด มีการกำหนดขั้นตอนในการเรียนการสอน ที่อาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ผ่านการพิสูจน์ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ ส่วนรูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำรายละเอียดแบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบ สำหรับใช้เป็นกลยุทธ์ในการสอนของผู้สอน ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการ

พิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ

2.2 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

2.2.1 แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism

ทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำ (Active) และสร้างความรู้ มีพื้นฐานจากทฤษฎีการเรียนรู้พุทธิปัญญานิยม (Cognitive Constructivism) ของพียาเจต์ ที่ถือว่าปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นเหตุให้เกิดการปรับความรู้ความเข้าใจเดิมที่นำไปสู่การเกิดความรู้ใหม่ และทฤษฎี Social Constructivism ของไวทกอสกี ที่ถือว่าผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ด้วยการเปลี่ยนความเข้าใจเดิมให้ถูกต้องหรือซับซ้อนกว้างขวางขึ้น โดยใช้กระบวนการทางปัญญา เน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แสดงความรู้ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง นอกจากนี้การสร้างความรู้ด้วยตนเองยังเกี่ยวข้องกับการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่คล้ายกับชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552; ทิศนา แชมณี, 2550; สุรางค์ คุ้มตระกูล, 2552)

โดย Brooks & Brooks (1993) กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองว่า ผู้สอนต้องยอมรับในความเป็นอิสระและความคิดริเริ่มของผู้เรียน ต้องใช้ประโยชน์จากข้อมูลดิบ (raw data) และข้อมูลปฐมภูมิ (primary source) และต้องมอบหมายงานตามความมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัย ในการจำแนก วิเคราะห์ ทำนาย สร้างสรรค์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเพื่อนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนบทเรียนและกลยุทธ์ในการสอน หลังจากนั้นผู้สอนต้องตรวจสอบความเข้าใจและความคิดรวบยอดของผู้เรียนทุกครั้งก่อนที่ผู้เรียนจะแบ่งปันความคิดรวบยอดไปสู่บุคคลอื่น ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนทั้งกับผู้สอนและผู้เรียนคนอื่น และต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนสอบถามด้วยการตั้งคำถามปลายเปิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนถามคำถามซึ่งกันและกัน ผู้สอนต้องทำความรู้จักผู้เรียนในเบื้องต้น และให้เวลาผู้เรียนหลังจากมีการตั้งคำถาม รวมทั้งให้เวลาแก่ผู้เรียนในการสรุปองค์ความรู้

นอกจากนี้ Richardson (2003) เชื่อว่า Constructivism เป็นทั้งทฤษฎีการเรียนรู้และกระบวนการสร้างความเข้าใจเฉพาะตน ผ่านการเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่ได้เผชิญและเรียนรู้ใหม่ โดยผู้สอนต้องให้ความสนใจและเคารพในความแตกต่างของผู้เรียนที่อาจมีประสบการณ์เดิมหรือพัฒนาการในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนมีการสนทนาแลกเปลี่ยนภายในกลุ่ม เพื่อแสวงหาข้อมูลที่จะ

นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ ใช้การสื่อสารสองทางและใช้เทคโนโลยี เช่น เว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเปิดโอกาสผู้เรียนได้ตัดสินใจ ได้แย้ง เปลี่ยนแปลง หรือ เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจจากที่มีอยู่เดิม ผ่านการมีส่วนร่วมในการทำงานจนบรรลุเป้าประสงค์

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง Constructivism กล่าวว่า ความรู้ไม่ได้เกิดจากการรับรู้เพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการที่บุคคลเกิดความรู้ความเข้าใจนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ ในการสร้างความหมายของความรู้จากการเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่กับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้จากความเข้าใจและการรับรู้ ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำ (Action) โดยใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ส่วนผู้สอนทำหน้าที่วางแผน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงกำหนดการวัดและประเมินผล

2.2.2 แนวการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ประกอบด้วย การจุดประกายความคิด (Sparkling) การสะกิดให้ค้นคว้า (Searching) การนำพาสู่การปฏิบัติ (Studying) การจัดองค์ความรู้ (Summarizing) และการนำเสนอควบคุมการประเมิน (Show and Sharing) ประกอบด้วย การสำรวจความเข้าใจ การทดลองเพื่อทดสอบความเข้าใจ การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ แล้วสร้างองค์ความรู้ของตนเองขึ้นใหม่ และ การลงมือทำเพื่อเกิดการเรียนรู้ เรียกว่า “Powerful learning” หรือเรียกว่า “คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น” นั่นเอง

2.2.3 บทบาทผู้สอนและผู้เรียนตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนและนำเสนอผ่านผลงานที่เกิดจากการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้สอนผู้สอนต้องดำเนินการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (สุชิน เพ็ชรวิทย์, 2548)

บทบาทของผู้สอน เพื่อให้การสอนสำเร็จผล ผู้สอนมีบทบาทในการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมได้อย่างราบรื่น ส่งเสริมและแนะนำให้ผู้เรียนได้รู้วิธีคิดวิเคราะห์ ผู้สอนร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนตามโอกาสที่เหมาะสม เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนต้องช่วยเชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้เรียนและสรุปผลการเรียนรู้ รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วถึงกัน ตลอดจนรับฟังและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนตลอดระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน

บทบาทของผู้เรียน ในการเรียนตามทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะมีบทบาทเป็นผู้ปฏิบัติและสร้างความรู้ไปพร้อมๆกันด้วยตัวเอง โดยมีบทบาทที่คาดหวังจากผู้เรียนคือ มีความยินดีในการร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ มีการเรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผล กล้าแสดงความรู้สึกและความคิดเป็นของตนเอง สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ และให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เกี่ยวข้องกับความรู้และการเรียนรู้ ซึ่งเชื่อว่า ความรู้เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสร้างขึ้น เกิดจากความสัมพันธ์กับคนอื่นและสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์เดิมและโครงสร้างทางปัญญาของตนเอง เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ประกอบด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงปัญญา หรือพุทธิปัญญา Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม Social Constructivism (Vygotsky, 1978) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้ ทั้ง 2 รูปแบบ ดังแสดงในตารางที่ 9 และ 10

ตาราง 9 ผลการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้พุทธิปัญญานิยม Cognitive Constructivism

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงปัญญา Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	หลักการ	กระบวนการจัดการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. ความรู้ไม่ได้เกิดจากการรับรู้ อย่างเดียว แต่เกิดจาก ความ เข้าใจนำไปสู่การสร้างความรู้ ใหม่	ผู้เรียนสร้างความรู้จาก การเชื่อมโยงความรู้ เดิมกับประสบการณ์ ใหม่ที่ได้รับ	การจัดการเรียนรู้โดยเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมี ผู้สอนคอยอำนวยความสะดวก สะดวกในการจัดกิจกรรม และ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ตัดสินใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกันและกัน	ประเมินชิ้นงาน และพฤติกรรม ของผู้เรียน

ตาราง 9 (ต่อ)

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงปัญญา Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	หลักการ	กระบวนการจัดการเรียนรู้	การวัดและ ประเมินผล
2. ผู้เรียนสร้างความเข้าใจใน สิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเองจากกับ ความรู้เดิมไปสู่การสร้างความรู้ ใหม่	ผู้เรียนลงมือกระทำ และสร้าง ความรู้ด้วย ตนเอง ผ่าน ประสบการณ์ ซึ่ง ประสบการณ์จะกระตุ้น ให้ผู้เรียน สร้าง โครงสร้างทางปัญญา ซึ่งโครงสร้างทาง ปัญญาสามารถ เปลี่ยนแปลงได้ ขยาย ได้ และซับซ้อนขึ้นได้ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่ เพิ่มขึ้น	ใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ส่วนผู้สอนทำหน้าที่ อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน	การประเมินผล ของผู้เรียนโดย การประเมิน ชิ้นงาน และการ ประเมิน พฤติกรรม
3. ผู้เรียนสร้างความรู้จากการ แปลความหมายของข้อมูลโดย ใช้ประสบการณ์ของตนเอง เพื่อเสริมขยายความรู้ของตน	ผู้เรียนรับประสบการณ์ ใหม่เข้าไป แล้วปรับให้ เข้ากับความรู้เดิมของ ตนเองที่มีอยู่ ซึ่งทำให้ เกิดความรู้ใหม่ของตน ขึ้นมา	ผู้สอนทบทวนองค์ความรู้เดิม ของผู้เรียนและสร้าง ประสบการณ์ใหม่ร่วมกันกับ ผู้เรียน	การประเมินผล ของผู้เรียนโดย การประเมิน ชิ้นงานและการ ประเมิน พฤติกรรม

ตาราง 9 (ต่อ)

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงปัญญา Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	หลักการ	กระบวนการจัดการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
4. การเรียนรู้และการสร้าง ความเข้าใจของตนเองผ่านการ เชื่อมโยงองค์ความรู้และ ประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่ได้ เผชิญและเรียนรู้ใหม่	ผู้เรียนแต่ละคนมี กระบวนการเรียนรู้ที่ แตกต่างกัน ผู้สอนต้อง คำนึงถึงความแตกต่าง กัน และออกแบบการ จัดการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับผู้เรียน	1) เคารพในความแตกต่างของ ผู้เรียนที่อาจมีประสบการณ์ เดิมหรือการเรียนรู้ที่แตกต่าง กัน 2) อำนวยความสะดวกให้ ผู้เรียนมีการสนทนา แลกเปลี่ยนภายในกลุ่มเพื่อ สำรวจและแสวงหาข้อมูล นำไปสู่การสร้างความเข้าใจใน องค์ความรู้นั้น 3) จุดประกายในการสร้างองค์ ความรู้โดยตรง ผ่านการ เชื่อมโยงองค์ความรู้จากการ ตั้งคำถาม 4) เปิดโอกาสผู้เรียนได้ ตัดสินใจ ได้แย้ง เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มพูนความรู้ ความ เข้าใจจากที่มีอยู่เดิม ผ่านการ มีส่วนร่วมในการทำงานจน บรรลุเป้าประสงค์ 5) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิด ความตระหนักรู้อย่างลึกซึ้ง เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ของตนเอง	การประเมินการ เรียนการสอน ควรคำนึงถึง ความแตกต่าง ระหว่างผู้เรียน เป็นสำคัญ

ตาราง 9 (ต่อ)

ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงปัญญา Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	หลักการ	กระบวนการจัดการเรียนรู้	การวัดและ ประเมินผล
5. การเรียนรู้ ที่ผู้สอนมีหน้าที่ เป็นผู้อำนวยความสะดวกและ ส่งเสริมการเรียนรู้	ผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญ ต่อการจัดการเรียนการ สอน ตั้งแต่การวางแผน การจัดกระบวนการ เรียนรู้ การทำกิจกรรม ต่าง ๆ รวมถึงการวัด และประเมินผล	1) ส่งเสริม และยอมรับใน ความเป็นอิสระและความคิด ริเริ่มของผู้เรียน 2) มอบหมายงาน ที่มุ่งเน้นการ ประเมินด้านพุทธิพิสัย เช่น จำแนก วิเคราะห์ ทำนาย สร้างสรรค์ 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดง ความคิดเห็น เพื่อใช้ในการ ปรับบทเรียนและกลยุทธ์ใน การสอน 4) ตรวจสอบความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความคิดรวบยอด (concept) ของผู้เรียนก่อนที่ ผู้เรียนจะแบ่งปัน ความคิดรวบ ยอดของตนเอง 5) กระตุ้นผู้เรียน โดยการตั้ง คำถามปลายเปิดและกระตุ้น ให้ผู้เรียนถามคำถามซึ่งกัน และกัน 6) ให้อเวลาผู้เรียนหลังจากมี การตั้งคำถาม และให้เวลาแก่ ผู้เรียนสำหรับการสรุปองค์ ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน	การประเมินการ เรียนการสอน ควรคำนึงถึง ผู้เรียนเป็น สำคัญ

ตาราง 10 ผลการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม Social Constructivism

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	หลักการ	กระบวนการจัดการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. ความรู้เกิดจากความสัมพันธ์ทางสังคมที่ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้	ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้จากการเชื่อมโยงความรู้อันเดิมกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับการอภิปรายและการระดมสมอง	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีผู้สอนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน	ประเมินชิ้นงานและพฤติกรรมของผู้เรียน
2. ผู้เรียนสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเองจากกับความรู้เดิมไปสู่การสร้างความรู้ใหม่	มีพื้นฐานจากทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ทางสังคม (Social Context Learning) โดยผู้สอนทำหน้าที่ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก	ใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	การประเมินผลของผู้เรียนโดยการประเมินชิ้นงาน และการประเมินพฤติกรรม
3. การสร้างความรู้ด้วยตนเองจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล ความรู้ความเข้าใจ เกิดจากการแปลความหมายของข้อมูล โดยมีผู้สอนที่มีประสบการณ์ ชี้แนะ เป็นที่ปรึกษาในการเสริมขยายความรู้ของผู้เรียน	การที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งแวดล้อมในการรับประสบการณ์ใหม่จากผู้สอน แล้วปรับให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ซึ่งทำให้เกิดความรู้ใหม่ของตนขึ้นมา	ผู้สอนใช้ประสบการณ์ของตนเองในการทบทวนองค์ความรู้เดิมของผู้เรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างประสบการณ์ใหม่ร่วมกันกับผู้เรียนคนอื่น	การประเมินผลของผู้เรียนโดยการประเมินชิ้นงานและการประเมินพฤติกรรม

ตาราง 10 (ต่อ)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	หลักการ	กระบวนการจัดการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
4. การเรียนรู้และการสังเคราะห์ความหมายของผู้เรียน เพื่อสร้างความเข้าใจเฉพาะตนผ่านการเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่ได้เผชิญและเรียนรู้ใหม่	ผู้เรียนแต่ละคนมีกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน	1) ให้ความสนใจผู้เรียนแต่ละบุคคลและเคารพในความแตกต่างของผู้เรียนที่อาจมีประสบการณ์เดิมหรือการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน 2) อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนมีการสนทนาแลกเปลี่ยนภายในกลุ่ม เพื่อที่จะสำรวจ และแสวงหาข้อมูล ที่นำไปสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้นั้น 3) เปิดโอกาสผู้เรียนได้ตัดสินใจได้แย่ง เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ จากที่มีอยู่เดิมผ่านการมีส่วนร่วมในการทำงานจนบรรลุเป้าประสงค์ 4) มุ่งพัฒนาผู้เรียนเกิดความตระหนักรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง	การประเมินการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตาราง 10 (ต่อ)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	หลักการ	กระบวนการจัดการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
5. การเรียนรู้ ที่ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและส่งเสริมการเรียนรู้	ผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การจัดกระบวนการเรียนรู้ การทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการวัดและประเมินผล	1) ส่งเสริม และยอมรับใน ความเป็นอิสระและความคิดริเริ่มของผู้เรียน 2) มอบหมายงานที่มุ่งเน้นการประเมินด้านพุทธิพิสัย เช่น จำแนก วิเคราะห์ ทำนาย สร้างสรรค์ 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดง ความคิดเห็น เพื่อนำมาใช้ในการปรับบทเรียนและกลยุทธ์ในการสอน 4) ตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับ ความคิดรวบยอด (concept) ของผู้เรียนก่อนที่ ผู้เรียนจะแบ่งปัน ความคิดรวบ ยอดของตนเอง 5) กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการสนทนาทั้งกับผู้สอน ผู้สอนและกับผู้อื่น 6) กระตุ้นให้ผู้เรียนสอบถาม ด้วยการถามคำถามปลายเปิด และกระตุ้นให้ผู้เรียนถาม คำถามซึ่งกันและกัน 7) ให้ความรู้ผู้เรียนหลังจากมี การตั้งคำถาม และการสรุป องค์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่ เรียน	การประเมินการเรียนการสอนควร คำนึงถึงผู้เรียน เป็นสำคัญ

จากตารางที่ 9 และ 10 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ที่เชื่อว่าความรู้ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสร้างขึ้นและเรียนรู้ได้โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นกับสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์เดิมและโครงสร้างทางปัญญาเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้ควรเป็นองค์รวม เน้นสภาพจริง ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ผ่านประสบการณ์และความรู้ของตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก และจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง การลองผิดลองถูก ค้นหาวิธีการแก้ปัญหา และสามารถนำผลสรุปองค์ความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้

การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดขึ้นเมื่อได้รับข้อมูล ประสบการณ์ใหม่ แล้วนำมาใช้ในการคิดไตร่ตรอง ทำความเข้าใจ แล้วเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมายความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่ให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด ไตร่ตรอง หาคำอธิบาย หรือทำความเข้าใจต่อเหตุการณ์ที่ได้พบ และสามารถนำความรู้ที่สร้างขึ้นนี้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

2.3 แนวคิดการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creative Base Learning)

การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันนี้ มีการพัฒนารูปแบบหรือวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียนเป็นหลัก ผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนาและปรับตัวเองให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ การคิด การสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาศักยภาพของตนเองที่มีอยู่ให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศชาติ การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ไปถึงเป้าหมายนั้น และเมื่อได้นำการจัดกิจกรรมตามทฤษฎีทฤษฎีปัญหา ซึ่งกล่าวถึงความสามารถทางสติปัญญาที่หลากหลายมาใช้ประกอบกันในการจัดกิจกรรม จะช่วยทำให้การจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนอย่างเต็มที่ประกอบกับได้พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ และความสามารถทางสติปัญญาที่หลากหลายได้รอบด้านมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะเหล่านั้นติดตัวไปใช้ในการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี

2.3.1 แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการทางปัญญาที่ขยายขอบเขตความคิดเดิมสู่ความคิดที่แปลกใหม่ แตกต่างไปจากความคิดเดิมและเป็นประโยชน์ได้แก่ ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่อง ความคิดริเริ่ม และความคิดที่ละเอียดลออ (Guilford, 1967) รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity based Learning : CBL) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดนี้จากนักการศึกษาหลายท่าน เช่น วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2556) ที่ได้กล่าวว่า รูปแบบการสอนแบบ

สร้างสรรค์เป็นฐาน เน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนามาจากการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) และเป็นการพัฒนาแนวคิดแบบความคิดแนวขนาน (Parallel Thinking) ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในอนาคต ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การค้นคว้าหาความรู้ การสื่อสาร การคิดสร้างสรรค์

2.3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ประกอบไปด้วย กระบวนการและบรรยากาศ ตามที่วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2558) ได้นำเสนอไว้ 8 ขั้นตอน 9 บรรยากาศ ดังนี้

กระบวนการรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ประกอบด้วย

- 1) การสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นความอยากรู้ของผู้เรียน
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นหารวบรวมข้อมูล แยกแยะและนำมาสร้างเป็นความรู้ใหม่
- 3) ผู้สอนจะสอนเมื่อผู้เรียนมีข้อสงสัย โดยสอนแบบรายคนหรือรายกลุ่มมากกว่าการสอนรวม
- 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 5) ใช้เกมส์เพื่อกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นในห้องเรียน
- 6) แบ่งกลุ่มทำโครงการ
- 7) ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเสนอผลงาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทันสมัยและน่าสนใจ และ
- 8) วัดประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามเป้าหมายที่ได้ออกแบบไว้

ส่วนบรรยากาศของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ประกอบด้วย การให้เวลาในการค้นคว้ามากขึ้น พูดคุยแลกเปลี่ยนให้มาก นำเสนอให้มาก ใช้เวลาในการสอนให้น้อยลง ผู้สอนต้องหลีกเลี่ยงการอธิบายอย่างละเอียด แต่ต้องพยายามให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบเอง ผู้สอนมักจะตอบคำถามด้วยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ผู้สอนควรหลีกเลี่ยงการตัดสินแบบเด็ดขาด เช่น ถูกต้อง ผิด แต่จะใช้วิธีถามว่าแน่ใจหรือไม่ หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนบอกเหตุผล จัดบรรยากาศที่สนับสนุนให้คิด ใช้เรื่องที่น่าสนใจเป็นเนื้อหา นำมาและการค้นคว้า และเนื้อหาวิชาช่วงเวลาเรียนควรยาวกว่า 90 นาที และอาจเรียนหลายวิชาพร้อม ๆ กัน และไม่จำเป็นต้องวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เพียงครั้งเดียว ควรมีการวัดผลและรายงานผลให้ผู้เรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ ผู้สอนจะเป็นผู้รับฟังเรื่องราวที่ผู้เรียนคิด นำเสนอ และเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับผู้เรียน และสิ่งที่จำเป็นมาก ๆ คือการให้กำลังใจผู้เรียน

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนา ตั้งแต่ พ.ศ. 2558-2560 พบว่า การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นกระตุ้นความสนใจ ขั้นกำหนดปัญหาตามความสนใจ ขั้นการค้นคว้า ทดลอง ขั้นนำเสนอผลงาน และ ขั้นสรุปและประเมินผล ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการนำเสนอ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม และทักษะ

การบริหารเวลาได้ดีมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มงคล เรียงณรงค์ (2558) ที่สนับสนุนแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานว่า ภายหลังจากทดลองใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) กับผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามที่กำหนด แสดงให้เห็นว่าสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ สะท้อนถึงประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในอนาคต ทำให้เกิดทักษะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะการค้นคว้าหาความรู้ 3) ทักษะด้านการสื่อสาร และ 4) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ดังแสดงในตารางที่ 11

ตาราง 11 ผลการสังเคราะห์รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)

ประเด็นการ สังเคราะห์	รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	
	วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ (2558)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560)
นิยาม	เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างความรู้ใหม่จากกระบวนการคิด ผู้เรียน สร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง จาก กับความรู้เดิมไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ การ สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อ ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็น และ กระตุ้นหรือรื้อฟื้นในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกใน การจัดกิจกรรม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ตัดสินใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและ กัน

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการ สังเคราะห์	รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	
	วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์ (2558)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560)
หลักการ	<p>1. การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ 4 ประการ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การค้นคว้าหาความรู้ การสื่อสาร และการคิดสร้างสรรค์</p> <p>2. เป็นการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ (Action) และสรุปองค์ความรู้ผ่านกระบวนการที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียน ตั้งแต่การกำหนดหัวข้อ/ประเด็นที่สนใจการสืบค้นจากช่องทางที่หลากหลาย การอภิปรายและระดมสมอง การนำเสนอความรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>3. จัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และช่วยสร้างเสริมความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน</p>	<p>การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะการคิด ทักษะในการนำเสนอ ทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม และทักษะการบริหารเวลาได้ดีมากยิ่งขึ้นสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต เกิดทักษะสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์(2) ทักษะด้านการค้นคว้าหาความรู้ 3) ทักษะด้านการสื่อสาร และ 4) ทักษะด้านการรายงาน</p>
กระบวนการจัดการเรียนรู้	<p>ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนและทำกิจกรรมต่างๆโดยใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ส่วนผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน โดยมีกระบวนการ 8 ข้อ ได้แก่ 1) สร้างแรงบันดาลใจ 2) เปิดโอกาสให้ค้นหา รวบรวมข้อมูล แยกแยะ และนำมาสร้างเป็นความรู้ 3) การสอนจะทำเมื่อผู้เรียนมีข้อสงสัย 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง 5) ใช้เกมส์กระตุ้นความสนใจการเรียนรู้ในห้องเรียน 6) แบ่งกลุ่มทำโครงงาน 7) ให้นำเสนอผลงาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทันสมัยและน่าสนใจ และ 8) ใช้การวัดผลที่เป็นการวัดผลด้านตามสภาพจริง</p>	<p>1. ขั้นกระตุ้นความสนใจ หรือ การสร้างแรงบันดาลใจ</p> <p>2. ขั้นตั้งปัญหาและแบ่งกลุ่มตามความสนใจ</p> <p>3. ขั้นกิจกรรมกลุ่มโดยดำเนินการคิดค้นคว้า ทดลอง</p> <p>4. ขั้นนำเสนอผลงาน และ</p> <p>5. ขั้นสรุปและประเมินผล</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเด็นการ สังเคราะห์	รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL)	
	วิธียะ ฤชาชัยพาณิชย์ (2558)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560)
การสร้าง บรรยากาศที่ สนับสนุนการ เรียนรู้	ผู้สอนทำหน้าที่ในการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็น และกระตือรือร้นในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย ผู้สอนควรสอนให้น้อยลง แต่เพิ่มเวลาในการพูดคุยแลกเปลี่ยนและศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนให้มากขึ้น หลีกเลี่ยงการอธิบายอย่างละเอียด แต่จะพยายามให้เด็กค้นหาคำตอบเอง ผู้สอนควรหลีกเลี่ยงการตัดสินแบบเด็ดขาด เช่น ถูกต้อง ผิด แต่จะใช้วิธีถามว่าแน่ใจหรือ ทำไม่คิดอย่างนั้นหรือเพื่อน ๆ คิดเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ จัดบรรยากาศที่สนับสนุนให้คิด ใช้เรื่อง que ผู้เรียนสนใจเป็นเนื้อหา นำ และการค้นคว้า และเนื้อหาวิชา ช่วงเวลาเรียนควรวายกว่า 90 นาที และอาจเรียนหลายวิชาพร้อม ๆ กัน ไม่จำเป็นต้องวัดผลครั้งเดียวควรมีการวัดผล และรายงานผลให้เด็กรู้และพัฒนาตนเองในแต่ละด้าน และผู้สอนจะเป็นผู้รับฟังและให้กำลังใจผู้เรียน	มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาสติปัญญา โดยการศึกษาค้นคว้า กระตุ้นความสนใจผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้อยากเรียน สนใจค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกการกำหนดปัญหาและแก้ปัญหาเป็นรายบุคคล ฝึกการทำงานเป็นทีม ฝึกนำเสนอและวิจารณ์แบบสร้างสรรค์
การวัดและ ประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินชิ้นงานและทักษะของผู้เรียน การประเมินผลของผู้เรียนโดยการประเมินชิ้นงาน และการประเมินพฤติกรรม ประเมินชิ้นงาน / ผลงานนวัตกรรม และประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน 	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินผลงาน ชิ้นงาน นวัตกรรม ประเมินพฤติกรรม กระบวนการกลุ่ม ประเมินทักษะสร้างสรรค์ ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน

โดยสรุป จากการศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนของการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 2) ขั้นกำหนดปัญหา 3) ขั้นการค้นคว้าและระดมสมอง 4) ขั้นสรุปองค์ความรู้ใหม่ และ 5) ขั้นประเมินผลลัพท์การเรียนรู้ของผู้เรียน

2.4 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

การออกแบบการเรียนรู้ต้องสอดคล้องกับความสนใจและพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นส่งเสริมทักษะ กระบวนการและการประยุกต์ใช้ความรู้ ในชีวิตประจำวัน ผู้สอนควรพัฒนา และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีนักวิชาการที่เสนอแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

Seels & Glasgow (1998) กล่าวว่า ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหา การวิเคราะห์การเรียนการสอนและภาระงาน โดยผู้สอนต้องระบุจุดประสงค์การเรียนรู้และออกแบบเครื่องมือวัด เช่น แบบทดสอบ รวมทั้งกำหนดกลวิธีการสอนที่ส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการออกแบบสื่อการเรียนการสอน ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กำหนดวิธีการประเมินความก้าวหน้าหรือพัฒนาการระหว่างเรียน โดยการประเมินผลระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เก็บรวบรวมข้อมูล สะท้อนการบรรลุจุดประสงค์ ทบทวน ประเมินความเป็นไปได้ และประเมินซ้ำ

Dick, Carey, & Carey (2005) กล่าวว่า ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์ปัญหาหรือประเมินความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาจากการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวิเคราะห์ผู้เรียน คุณลักษณะของผู้เรียน ความรู้เดิมที่มีมาก่อน ความแตกต่างระหว่างบุคคลและรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อนำมาพัฒนาเนื้อหาความรู้ กระบวนการเรียนรู้ แบบทดสอบ สื่อและวัสดุการสอน รวมถึงการสร้างเครื่องมือวัดที่มีความคงเส้นคงวาและมีคุณภาพ แล้วนำมาทดลองใช้สอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนกับผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ผู้สอนทำหน้าที่จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจที่อยากจะเรียนรู้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้เรียน และต้องพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ แล้วจึงทำการประเมินผล ว่ารูปแบบการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ ข้อมูลย้อนกลับจึงเป็นส่วนสำคัญที่ได้จากการประเมินผล เพื่อนำไปปรับปรุงแต่ละขั้นตอนให้ดีขึ้น

Joyce & Weil (2015) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ต้องมีการกำหนดหลักการ และมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ เมื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แล้ว ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลายต้องทำการวิจัย เพื่อตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้จริง และนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบที่พัฒนาขึ้น

ทิตินา แชมมณี (2559) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ต้องกำหนด จุดมุ่งหมายการพัฒนาให้ชัดเจน โดยศึกษาหลักการและแนวคิดทฤษฎี รวมทั้งสภาพการณ์และ ปัญหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและแนวทางในการจัดการเรียนการสอน แล้วนำ องค์ประกอบต่าง ๆ มาจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการดำเนินการ โดยพิจารณาว่า องค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลต่อกัน จัดลำดับก่อนหลัง และสิ่งใดสามารถดำเนินการคู่ขนาน ได้ ก่อนทดลองใช้รูปแบบเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น แล้วจึงประเมินผลจากการทดลองใช้รูปแบบว่า ได้ผลตามเป้าหมายหรือใกล้เคียงกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด แล้วจึงปรับปรุงรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์

ศิริินภา คุ่มจั่น (2563) กำหนดขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ทั้งทฤษฎีหลักการ แนวคิด หลักสูตร เอกสาร รูปแบบการสอนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาจัดทำร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ แล้วทำการตรวจสอบ คุณภาพของรูปแบบ ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสมและหาประสิทธิภาพของรูปแบบ ก่อน การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและหาประสิทธิภาพของ รูปแบบ แล้วนำผลการทดลองไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ต่อไป

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 2) การ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยการสร้างร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การตรวจสอบร่าง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แล้วจึงนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ไปทดลองนำร่อง (pilot study) เพื่อหาประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ที่ กำหนดไว้ และการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ก่อนนำไปทดลองใช้ 3) การทดลองใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ 4) การประเมินประสิทธิผลและการ ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการหาประสิทธิผล รูปแบบการจัดการเรียนรู้มาพิจารณาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้รูปแบบการ จัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่มีลักษณะสมบูรณ์ พร้อมนำไปใช้เสริมสร้าง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ต่อไป

จากการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ได้แก่ ทฤษฎีการสร้างความรู้พุทธิปัญญา (Cognitive Constructivism) และ ทฤษฎีการสร้างความรู้ทางสังคม (Social Constructivism) 2) แนวคิดการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creative Base Learning) และ 3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดของพัคซิโอแมนซ์ และ เมอร์ดีอค Puccio, Mance & Murdock (2011) ซึ่งมีองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ การจูงใจ (motivation) จินตนาการ (imagination) และความคิดริเริ่ม (originality) ซึ่งมีปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนและมีอิทธิพล ทำให้เกิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้เชิงลึก (depth knowledge) ทักษะในการแก้ปัญหา (problem-solving skills) และทักษะทางสังคม (social skills) ร่วมกับการศึกษาแนวความคิดพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในวิชาชีพพยาบาลของ Clark (2009) ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีครั้งนี้ จากหนังสือเรื่อง Creative Nursing Leadership and Management ที่กล่าวไว้ว่า ผู้นำทางการพยาบาลเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยคุณลักษณะ คือ 1) ทักษะพื้นฐาน (basic skills) ประกอบด้วย การจัดการความเครียดทั้งของตนเองและความเครียดที่เกิดจากการปฏิบัติงาน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และ 2) ทักษะขั้นสูง (advance skills) ประกอบด้วย การจูงใจและการสร้างทีมงาน การเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติการพยาบาล การบริหารการเปลี่ยนแปลงและการแก้ปัญหา โดยแสดงความสอดคล้องของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.5 การสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารตำรา หนังสือ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดโครงสร้างของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบ กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ บทบาทผู้สอนและบทบาทผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ดังแสดงในตารางที่ 12-16 ดังนี้

ตาราง 12 แสดงการสังเคราะห์หลักการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

หลักการรูปแบบการจัดการเรียนรู้			
	Creative Base Learning (วิริยะ ฤชชัยพานิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)
Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)		หลักการรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
1. ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความหมาย ของความรู้จากการ เชื่อมโยงความรู้เดิมที่มี อยู่กับประสบการณ์ใหม่ ที่ได้รับ	1. ผู้เรียนทุกคนมีบทบาท สำคัญในการสร้าง ความหมายของความรู้ จากการเชื่อมโยงความรู้ เดิมที่มีอยู่ กับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ	1. การจัดการเรียนรู้แบบ สร้างสรรค์เป็นฐานจะ ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนา ทักษะที่สำคัญและ จำเป็น 4 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะการค้นคว้าหา ความรู้ 3) ทักษะด้านกา รสื่อสาร และ 4) ทักษะ การคิดสร้างสรรค์	1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนแบบไม่ผู้ (Active Learning) ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ผู้เรียนต้องสร้างความรู้ ด้วยตนเองโดยผ่าน ประสบการณ์ที่กระตุ้นให้ ผู้เรียนสร้างโครงสร้างทาง ปัญญา
2. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ ลงมือกระทำ (Active) และสร้างความรู้โดยมี พื้นฐานจากทฤษฎีการ	2. โดยมีพื้นฐานจากทฤษฎี การเรียนรู้ที่เน้นเกี่ยวกับ	การศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ และทักษะการบริหาร เวลาได้เต็มถึงขั้นสามภาค พัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนา ทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต	3. การเชื่อมโยงความรู้เดิมที่

หลักการรูปแบบการจัดการเรียนรู้

	Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤทธิชัยพาณิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	หลักการรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
เรียนรู้ที่ถือว่าผู้เรียนต้อง “สร้าง” (Construct)	บริบทการเรียนรู้ทางสังคม (Social Context Learning) ที่	บริบทการเรียนรู้ทางสังคม (Social Context Learning) ที่	2. เป็นการเรียนรู้แบบใฝ่รู้ (Active Learning) ที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ (Action) และสรุปองค์ความรู้ผ่านกระบวนการ	เกิดทักษะสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านความคิดวิเคราะห์ 2) ทักษะด้านการค้นคว้าหาความรู้ 3) ทักษะด้านการสื่อสาร และ 4) ทักษะด้านการรายงาน	และทักษะทางสังคม (social skills) โดยผู้นำทางการพยาบาลเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยคุณลักษณะ คือ 1) ทักษะพื้นฐาน (basic skills) ได้แก่ การจัดการ	มีอยู่กับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมในมารู้
ความรู้ด้วยตนเองโดยผ่านประสบการณ์ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างโครงสร้างทางปัญญาหรือเรียกว่า สกีม่า (Schemas) เมินพอล โมเดล (Mental Model) ในสมองโครงสร้างทางปัญญาสามารถ	เปลี่ยนแปลงได้ ขยายได้	ผู้สอน แล้วปรับให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ซึ่งทำให้เกิดความรู้ใหม่ของตนขึ้นมา	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ ตั้งแต่การกำหนดหัวข้อ/ประเด็นที่สนใจการสืบค้นจากช่องทางที่หลากหลาย การอภิปรายและระดมสมอง การ	ผู้สอน แล้วปรับให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ซึ่งทำให้เกิดความรู้ใหม่ของตนขึ้นมา	ผู้สอน แล้วปรับให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ซึ่งทำให้เกิดความรู้ใหม่ของตนขึ้นมา	ผู้สอน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุก
เปลี่ยนแปลงได้ ขยายได้	ผู้เรียนแต่ละคนมี	ผู้เรียนแต่ละคนมี	ผู้เรียนแต่ละคนมี	ผู้เรียนแต่ละคนมี	ผู้เรียนแต่ละคนมี	ผู้เรียนแต่ละคนมี

หลักการรูปแบบการจัดการเรียนรู้

Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤทธิชัยพาณิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	หลักการรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
และซับซ้อนขึ้นได้ โดย ผ่านทางการระดมการ เรียนรู้ และจาก ประสบการณ์ที่ หลากหลาย	กระบวนการเรียนรู้ที่เป็น ปัจเจกบุคคลและ แตกต่างกัน ผู้สอนต้อง คำนึงถึงความเหมาะสม ของการจัดการเรียนการ สอนของผู้เรียนที่มีความ แตกต่างกันและจัดการ เรียนการสอนให้ เหมาะสมกับผู้เรียน	นำเสนอความรู้ และการ ประเมินผลการเรียนรู้ 3. การจัดการสภาพแวดล้อม หรือการสร้างบรรยากาศ ในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวย ต่อการเรียนการสอน จะ ช่วยส่งเสริมให้ กระบวนการเรียนการ สอนดำเนินไปอย่างมี ประสิทธิภาพ และช่วย สร้างความสนใจให้ผู้ เรียน ศึกษา ตลอดจนช่วย สร้างความมี		การสร้างทีมงาน การ เป็นแบบอย่างในการ ปฏิบัติการพยาบาล การ บริหารการเปลี่ยนแปลง และการแก้ปัญหา	ขั้นตอนของการเรียน 5. ผู้สอนจะทำหน้าที่ในการ ให้คำปรึกษา อำนวย ความสะดวก และจัด บรรยากาศที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ของผู้เรียน โดย คำนึงถึงความต้องการใน การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็น หลัก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ 6. สามารถแก้ปัญหาด้วย แนวทางที่หลากหลาย มองเห็นทางออกของ ปัญหา และปรับเปลี่ยนได้

ตาราง 12 (ต่อ)

หลักการรูปแบบการจัดการเรียนรู้

	Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤทธิชัยพาณิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	หลักการรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ต้นขึ้นมา		เรียนรู้ การทำกิจกรรม ต่างๆ รวมถึงการวัดและ ประเมินผล	ระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน		ตามสถานการณ์ที่มีการ เปลี่ยนแปลง และสามารถ นำเสนอบทความรู้ด้วยการ สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ	
4. ผู้เรียนแต่ละคนมี กระบวนการเรียนรู้ที่เป็น ปัจเจกบุคคลและ แตกต่างกัน ผู้สอนต้อง คำนึงถึงความเหมาะสม ของการจัดการเรียนการ สอนของผู้เรียนที่มีความ แตกต่างกันและจัดการ เรียนการสอนให้ เหมาะสมกับผู้เรียน						

ตาราง 12 (ต่อ)

หลักการรูปแบบการจัดการเรียนรู้

<p>Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)</p>	<p>Social Constructivism (Vygotsky, 1978)</p>	<p>Creative Base Learning (วิริยะ ฤทธิชัยพาณิชย์, 2558)</p>	<p>Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)</p>	<p>Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)</p>	<p>หลักการรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์</p>
<p>5. ผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญ ต่อการจัดการเรียนการ สอน ตั้งแต่การวางแผน การจัดกระบวนการเรียนรู้ การทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการวัดและ ประเมินผล</p>					

ตาราง 13 แสดงการสังเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้			
Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)
<p>1. มีการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน โดยมีผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนและในการจัดกิจกรรม ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน</p> <p>2. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน และทำกิจกรรม</p>	<p>1. มีการจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน โดยมีผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนและในการจัดกิจกรรม ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน</p> <p>2. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน</p>	<p>1. สร้างแรงบันดาลใจหรือแรงบันดาลใจ</p> <p>2. เปิดโอกาสให้ค้นหารวบรวมข้อมูล แยกแยะ และนำมาสร้างเป็นความรู้ Self-Study</p> <p>3. การสอนมักจะทำเมื่อมีคำถาม เป็นการสอนแบบรายคนหรือรายกลุ่ม</p> <p>4. ผู้เรียนได้ตัดสินใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน</p> <p>5. ผู้เรียนได้ตัดสินใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน</p>	<p>กระบวนการในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยการกระตุ้นความรู้เชิงลึก (depth knowledge) ที่ผู้เรียนมีอยู่เดิม ร่วมกับการสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา (problem-solving) โดยใช้ทักษะทางสังคม (social skills) เพื่อกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยคุณลักษณะ</p>
<p>กระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต</p>	<p>1) ชั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์ต่างๆ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้ง</p>	<p>1) ชั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์ต่างๆ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้ง</p>	<p>1) ชั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์ต่างๆ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้ง</p>

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
<p>ต่างๆโดยใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ส่วนผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน</p> <p>3. ผู้สอนอาจมีการพบปะของ ผู้เรียนและสร้างประสบการณ์ใหม่ร่วมกันกับผู้เรียน</p> <p>4. การปรับบทบาทของผู้สอนโดย 1) ผู้สอนต้องให้ความสนใจผู้เรียนแต่</p>	<p>และทำกิจกรรมต่างๆ โดยใช้การเรียนรู้แบบ Active Learning ส่วนผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน</p> <p>3. ผู้สอนใช้ประสบการณ์ของตนเองในการพบปะของ ผู้เรียนและสร้างประสบการณ์ใหม่ร่วมกันกับผู้เรียน</p> <p>สร้างประสบการณ์ใหม่ร่วมกันกับผู้เรียน</p> <p>4. การปรับบทบาทของผู้สอนโดย 1) ผู้สอนต้องให้ความสนใจผู้เรียนแต่</p>	<p>5. ใช้เกมส์ให้มีส่วนในการเรียนรู้ในห้องเรียน</p> <p>Game-based Learning</p> <p>6. แบ่งกลุ่มทำโครงการ Team Project</p> <p>7. ให้นำเสนอผลงาน ด้วยวิธีการต่าง ๆ Creative Presentation และ</p> <p>8. ใช้การวัดผลที่เป็นการวัดผลด้านต่าง ๆ ออกมา</p>	<p>คือ 1) ทักษะพื้นฐาน (basic skills) ได้แก่ การจัดการ ความเครียดทั้งของตนเองและความเครียดที่เกิดจากการปฏิบัติงาน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และ 2) ทักษะขั้นสูง (advance skills) ได้แก่ การจูงใจและการสร้างทีมงาน การเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติกรพยาบาล การบริหาร การเปลี่ยนแปลง และการแก้ปัญหา</p>	<p>รูปภาพ เสียง และ ข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ อยากคิดค้นหาคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม</p>	

ตาราง 13 (ต่อ)

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้			
	Creative Base Learning (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)
Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)		กระบวนการเรียนรู้ของ รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ละบุคคลและเคารพใน ความแตกต่างของ ผู้เรียน 2) ผู้สอนต้อง อำนวยความสะดวกให้ ผู้เรียน มีการสนทนา แลกเปลี่ยนภายในกลุ่ม เพื่อที่จะสำรวจ และ แสวงหาข้อมูล ต่าง ๆ ที่ จะนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจในองค์ ความรู้ 3) ผู้สอนจุด ประกายในการสร้างองค์ ความรู้โดยตรงได้ ผ่าน การเชื่อมโยงองค์ความรู้	4. การปรับบทบาทของ ผู้สอน โดย 1) ผู้สอน ต้องส่งเสริม และ ยอมรับในความ เป็น อิสระและความ คิด ริเริ่มของผู้เรียน 2) ผู้สอนต้องใช้ข้อมูลดิบ (raw data) และข้อมูล ปฐมภูมิ (primary source) 3) ผู้สอน มอบหมายงานภายใต้ กรอบของ ความมุ่ง หมายด้าน พหุพิสัย เช่น จำแนก วิเคราะห์		2) ขั้นสร้างประเด็น ปัญหา (Creation issues) เป็นขั้นตอนที่ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ ผู้เรียน สามารถตัดสินใจ เลือกกำหนดปัญหาที่ เกี่ยวข้องกับเนื้อหาใน การจัดการเรียนรู้ ในการ แก้ปัญหาด้วยความ ยืดหยุ่นจากวิธีการที่ หลากหลาย และสามารถ สื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้ อย่างเหมาะสม

ตาราง 13 (ต่อ)

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้			
	Creative Base Learning (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)
Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	กระบวนการเรียนรู้ของ รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์
<p>บทสนทนา 4) ผู้สอน เปิดโอกาสผู้เรียนได้ ตัดสินใจ ได้แย้ง เปลี่ยนแปลง หรือ เพิ่มพูนความรู้ ความ เข้าใจจากที่มีอยู่เดิม ผ่านการมีส่วนร่วมใน การทำงานจน บรรลุ เป้าหมาย 5) ผู้สอน ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนเกิด ความตระหนักรู้อย่าง ลึกซึ้งเกี่ยวกับความใน เข้าใจและกระบวนการ เรียนรู้ของตนเอง</p>	<p>ทำนาย สร้างสรรค์ 4) ผู้สอนอนุญาตให้ ผู้เรียนแสดงความ คิดเห็นเพื่อนำมาใช้ใน การปรับเปลี่ยนบท เรียนและกลยุทธ์ใน การสอน 5) ผู้สอนต้อง ตรวจสอบความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความคิดรวบ ยอด (concept) ของ ผู้เรียนก่อนที่ผู้เรียนจะ แบ่งปัน ความคิดรวบ ยอดของตนเอง</p>	<p>3) ขั้นสร้างแนวทาง แก้ปัญหา (Creation guidelines) เป็นขั้นตอน ที่ผู้สอนสนับสนุนให้ ผู้เรียน สามารถสืบค้น และค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาใน การจัดการเรียนรู้ จาก แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยี สารสนเทศต่างๆ และ สามารถตัดสินใจเลือกใช้ ข้อมูลที่ได้ผสม</p>	

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการ	Creative Base Learning	Creative Base Learning	Creative Base Learning	Creative Nursing Leadership	กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	ผู้ผลัดในการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจนหาวิธีการที่หลากหลายและสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม
6) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสนทนาทั้งกับผู้สอนผู้สอนและกับผู้อื่น 7) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสอบถามด้วยคำถามคำถามปลายเปิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนถามคำถามซึ่งกันและกัน 8) ผู้สอนแสวงหาคำตอบอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนในเบื้องต้น	6) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสนทนาทั้งกับผู้สอนผู้สอนและกับผู้อื่น 7) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสอบถามด้วยคำถามคำถามปลายเปิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนถามคำถามซึ่งกันและกัน 8) ผู้สอนแสวงหาคำตอบอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนในเบื้องต้น	6) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสนทนาทั้งกับผู้สอนผู้สอนและกับผู้อื่น 7) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสอบถามด้วยคำถามคำถามปลายเปิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนถามคำถามซึ่งกันและกัน 8) ผู้สอนแสวงหาคำตอบอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนในเบื้องต้น	6) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสนทนาทั้งกับผู้สอนผู้สอนและกับผู้อื่น 7) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสอบถามด้วยคำถามคำถามปลายเปิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนถามคำถามซึ่งกันและกัน 8) ผู้สอนแสวงหาคำตอบอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนในเบื้องต้น	6) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสนทนาทั้งกับผู้สอนผู้สอนและกับผู้อื่น 7) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสอบถามด้วยคำถามคำถามปลายเปิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนถามคำถามซึ่งกันและกัน 8) ผู้สอนแสวงหาคำตอบอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนในเบื้องต้น	6) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสนทนาทั้งกับผู้สอนผู้สอนและกับผู้อื่น 7) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนสอบถามด้วยคำถามคำถามปลายเปิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนถามคำถามซึ่งกันและกัน 8) ผู้สอนแสวงหาคำตอบอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจผู้เรียนในเบื้องต้น

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการ	Creative Base Learning	Creative Base Learning	Creative Nursing Leadership
<p>Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)</p>	<p>Social Constructivism (Vygotsky, 1978)</p>	<p>(สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)</p>	<p>(Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)</p>
<p>9) ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน ประสบการณ์ที่อาจ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง กับสมมติฐานเริ่มต้น ของผู้เรียนแล้วกระตุ้น ให้ผู้เรียนร่วมกัน สนทนาแลกเปลี่ยน เพื่อแสวงหาคำตอบ</p> <p>10) ผู้สอนให้เวลา ผู้เรียนหลังจากมีการ ตั้งคำถาม 1) ผู้สอน ให้เวลาแก่ ผู้เรียน</p>	<p>การจัดการเรียนรู้ที่เป็น การแก้ปัญหาด้วยความ ยืดหยุ่นจากวิธีการที่ หลากหลาย และสามารถ สื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้ อย่างเหมาะสม</p>	<p>5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การ เรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอน ประเมินผลลัพธ์การ เรียนรู้ของผู้เรียน ที่ สามารถคิดแก้ปัญหา</p>	<p>รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์</p>

กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้			
Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤทธิชัยพาณิชย์, 2558) (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)
	สำหรับการสรุปองค์ ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา ที่เรียน		กระบวนการเรียนรู้ของ รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์
			ด้วยความยืดหยุ่นจาก วิธีการที่หลากหลาย และ สามารถสื่อสารเชิง สร้างสรรค์ได้อย่าง เหมาะสม ผู้สอนอภิปราย ร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไป ปรับปรุงและพัฒนา ผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตาราง 14 การสังเคราะห์การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดทการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดทการเรียนรู้			
Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)
<p>การวัดและประเมินผล</p> <p>รูปแบบการจัดทการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>การวัดและประเมินผล</p> <p>รูปแบบการจัดทการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>การวัดและประเมินผล</p> <p>รูปแบบการจัดทการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>การวัดและประเมินผล</p> <p>รูปแบบการจัดทการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์</p>
<ol style="list-style-type: none"> ประเมินชิ้นงาน ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินการเรียนรู้ การสนทนาคำนี้ถึง ความแตกต่างระหว่าง ผู้เรียน การประเมินการเรียนรู้ การสนทนาคำนี้ถึง ผู้เรียนเป็นสำคัญ 	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินชิ้นงาน ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน การประเมินการเรียนรู้ การสนทนาคำนี้ถึง ความแตกต่างระหว่าง ผู้เรียน การประเมินการเรียนรู้ การสนทนาคำนี้ถึง ผู้เรียนเป็นสำคัญ 	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินผลงาน ชิ้นงาน นวัตกรรม ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน 	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ราย องค์ประกอบ ประเมินสะท้อนคิด ประเมินผู้เรียนจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ประเมินสะท้อนคิด

ตาราง 15 แสดงการสังเคราะห์บทบาทผู้สอนในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บทบาทผู้สอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้					
	Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤกษ์พาณิชย์, 2558)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	บทบาทผู้สอนในรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่สร้าง เสริมภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์
1) จัดบรรยายภาคการรับรู้ให้เหมาะสม	1) ส่งเสริม และยอมรับในความ เป็นอิสระและความคิดริเริ่มของผู้เรียน	1) สร้างแรงบันดาลใจ Inspiration	1) กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	1) จัดบรรยายภาคที่ส่งเสริมการเรียนรู้	1) สร้างความอยากรู้อยากเห็นในประเด็นที่
2) อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนดำเนินงานไปได้	2) มอบหมายงานภายใต้กรอบของความมุ่งหมายด้านพุทธิพิสัย	2) เปิดโอกาสให้ค้นหารวบรวมข้อมูล แยกแยะ และนำมาสร้างเป็นความรู้	2) อำนวยความสะดวก	2) เปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	เกี่ยวข้อง โดยการตั้งคำถาม
3) แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่จำเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนตามโอกาสที่เหมาะสม	3) อนุญาตให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น	3) การสอนมักจะทำเมื่อมีคำถาม เป็นการสอนแบบรายคนหรือรายกลุ่ม มากกว่าการสอนรวม	3) ส่งเสริมภาคการรับรู้	3) สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดประเด็นการ
4) จุดประกายความคิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มี	4) ตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับความคิด (concept) ของผู้เรียน	4) ความเป็นอิสระรายคน	4) เป็นที่ปรึกษา และให้คำแนะนำ	4) อำนวยความสะดวก	กำหนดประเด็นการ เรียนรู้ด้วยตนเอง
			5) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	5) เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ	3) สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ
				6) ส่งเสริมการปรับตัวเมื่อเจอสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	4) กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

บทบาทผู้สอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤชชัยพานิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	บทบาทผู้สอนในรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่สร้าง เสริมภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์
<p>ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วถึงกัน</p> <p>5) ช่วยเชื่อมโยงความ คิดเห็นของผู้เรียนและ สรุปผลการเรียนรู้</p> <p>6) พยายามให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ด้วยตนเองมาก ที่สุด</p> <p>7) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ พูดคุยแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน</p>	<p>5) กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการสนทนา</p> <p>6) กระตุ้นให้ผู้เรียน สอบถามด้วยการถาม คำถามปลายเปิด</p> <p>7) ทำความรู้จักผู้เรียนใน เบื้องต้น</p> <p>8) ให้ความสำคัญผู้เรียนในการ สอบถามข้อสงสัยต่างๆ</p>	<p>4) ให้ผู้เรียนได้มีโอกาส หาทางแก้ปัญหาด้วย ตนเอง Individual Problem Solving</p> <p>5) ใช้เกมส์ให้มีส่วนในการ เรียนรู้ในห้องเรียน Game-based-Learning</p> <p>6) แบ่งกลุ่มทำโครงการ Team Project</p> <p>7) นำเสนอผลงาน ด้วย วิธีการต่างๆ Creative Presentation</p>			<p>ร่วมในการแสดงความ ความคิดเห็น</p> <p>5) ตรวจสอบความเข้าใจ เกี่ยวกับ ความคิดรวบ ยอด (concept) ร่วมกับ ผู้เรียน</p> <p>6) ช่วยเชื่อมโยงความ คิดเห็นของผู้เรียนและ สรุปผลการเรียนรู้</p> <p>7) พยายามให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ด้วยตนเองมาก ที่สุด</p>

ตาราง 15 (ต่อ)

บทบาทผู้สอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

	Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤทธิพานิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	บทบาทผู้สอนในรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่สร้าง เสริมภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์
8) จัดตารางสอนควรจัดให้ ยืดหยุ่น เหมาะสมกับ เวลาในการทำกิจกรรม						
			8) ใช้การวัดผลที่เป็นการ วัดผลด้านต่าง ๆ ออกมา			

ตาราง 16 แสดงการสังเคราะห์บทบาของผู้เรียนในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

บทบาของผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้					
Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)	Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	บทบาทผู้เรียนใน รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์
1) เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ 2) รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆที่มีอยู่ด้วยตนเอง 3) แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล 4) แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง 5) วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของตนเอง 6) รับผิดชอบงานที่ตนเอง	1) มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 2) ปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับมอบหมาย 3) ชักถามเมื่อเกิดข้อสงสัย 4) ร่วมแสดงความคิดเห็น 5) รับฟังและยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น	1) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น 2) ถกเถียงกันและกัน 3) แลกเปลี่ยนเพื่อแสวงหาคำตอบ 4) สรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน 5) สืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	1) ใช้การตั้งคำถามในการกำหนดประเด็นการเรียนรู้ 2) แสวงหาคำตอบด้วยตนเอง 3) สืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4) แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5) สรุปองค์ความรู้ร่วมกับผู้สอน	1) จัดการความเครียดทั้งของตนเองและ ความเครียดที่เกิดจากการปฏิบัติงาน 2) สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ 3) การแก้ปัญหาด้วยกระบวนการร่วมมือ 4) บริหารเวลาในการทำงาน 5) ศึกษารายละเอียดของกิจกรรม	1) เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ 2) รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย 3) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น 4) รับฟังและยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น 5) สืบค้นข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ปฏิบัติงานเสริมตามเวลา

ตาราง 16 (ต่อ)

บทบาทผู้เรียนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้			
Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962)	Social Constructivism (Vygotsky, 1978)	Creative Base Learning (จิริยะ ฤทธิพาณิชย์, 2558)	Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2560)
		Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009)	บทบาทผู้เรียนใน รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ทำอยู่และที่ได้รับ มอบหมาย			7) สรุปองค์ความรู้ร่วมกับ ผู้สอน
7) นำสิ่งที่เรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้ประโยชน์ใน ชีวิตจริงได้		6) นำเสนอด้วยการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ	8) นำเสนอด้วยการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ

จากตารางที่ 12-16 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีหลักการของรูปแบบฯ ประกอบด้วย

- 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2) ผู้เรียนต้องสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยผ่านประสบการณ์ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างโครงสร้างทางปัญญา
- 3) การเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่กับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมในการรับประสบการณ์ใหม่จากผู้สอน แล้วปรับให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ซึ่งทำให้เกิดความรู้ใหม่ของตนขึ้นมา
- 4) การปรับบทบาทของผู้สอน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียน
- 5) ผู้สอนจะทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และ
- 6) สามารถแก้ปัญหาด้วยแนวทางที่หลากหลาย มองเห็นทางออกของปัญหา และปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง และสามารถนำเสนอความรู้ด้วยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

โดยมีวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ทั้งนี้ กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเรียกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ว่า 5' Cs Learning Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) **ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้ อยากคิดค้นหาคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหา
- 2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3) **ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอน สนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จาก แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูล ที่หาได้อย่างสมเหตุผล ในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่ หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4) **ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอน ส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ที่แสดง ถึงการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้ อย่างเหมาะสม

5) **ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)** เป็นขั้นตอน ที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการ ที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มีการวัดและประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1) แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์
- 2) แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียน

มีการวัดและประเมินประสิทธิผลของรูปแบบฯ ประกอบด้วย

1) แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศา สตรบัณฑิต

2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ

3) แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียน ต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

มีการกำหนดบทบาทของผู้สอน ดังนี้

- 1) สร้างความอยากรู้ อยากเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยการตั้งคำถาม
- 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดประเด็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 3) สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นและค้นคว้า
- 4) กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- 5) ตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับ ความคิดรวบยอด (concept) ร่วมกับผู้เรียน

- 6) ช่วยเชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้เรียนและสรุปผลการเรียนรู้ และ
- 7) พยายามให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด

มีการกำหนดบทบาทของผู้เรียน ดังนี้

- 1) เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ
- 2) รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
- 3) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- 4) รับฟังและยอมรับความแตกต่างของผู้อื่น
- 5) สืบค้นข้อมูล โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6) ปฏิบัติงานเสร็จตามเวลา
- 7) สรุปองค์ความรู้ร่วมกับผู้สอน
- 8) นำเสนอด้วยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2.5 การวิเคราะห์งาน TASK analysis ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.5.1 วิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) หมายถึง การศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์การเรียนการสอนและการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้โดยเขียนแสดงความสัมพันธ์ด้วย KSA diagram ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ทั้งนี้ภาระงานต้องเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนสามารถนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสามารถประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

2.5.2 การออกแบบและพัฒนาภาระงาน

Herman, Aschbacher, & Winters (1992) อธิบายว่า การออกแบบภาระงานต้องอาศัยหลักวิชา การวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระ สามารถระบุความรู้และทักษะที่ผู้เรียนจะเรียนรู้จากการทำกิจกรรม โดยเริ่มจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ในรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อสามารถระบุขอบเขตและประเภทของความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ แล้วจึงนำมาออกแบบภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ โดยใช้ความรู้ ทักษะทางปัญญาและคุณลักษณะที่สำคัญ ทักษะและคุณลักษณะทางสังคม และจิตพิสัย ทักษะความคิดระดับสูง ความสามารถที่ต้องทำให้ผู้เรียนมีความคิดรวบยอดที่ต้องการให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ได้

ทั้งนี้ภาระงานของผู้เรียนต้องสามารถกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน มีความท้าทาย และครอบคลุมสาระสำคัญทางวิชาและทักษะที่ลึกซึ้ง เพื่อให้สามารถนำผลการ

ประเมินไปใช้ได้อย่างสมเหตุสมผลและน่าเชื่อถือ รวมทั้งต้องมีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) ที่ชัดเจน เป็นปรนัย น่าเชื่อถือและสะท้อนให้เห็นถึงระดับของผลสัมฤทธิ์ทางด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) สำหรับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการวิเคราะห์ภาระงาน ที่แสดงความสัมพันธ์ด้วย KSA diagram ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามโครงสร้างของ ราชวิชา พย 1428 การบริหารการพยาบาล บทที่ 4 ผู้นำทางการพยาบาล ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
 - 2) ทฤษฎีภาวะผู้นำ และคุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
 - 3) การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ และ
 - 4) การพัฒนาทีมงานและการทำงานเป็นทีม
- รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 17

ตาราง 17 แสดงการวิเคราะห์ภาระงาน (Task Analysis) และการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ตาม KSA (Knowledge – Skills - Attribute)

ลำดับ ที่	โครงสร้างรายวิชา	ผลลัพธ์การเรียนรู้			
		ภาระงาน (Task Analysis)	Knowledge	Skills	
1.	พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำ	1.1 กิจกรรม “ผู้นำ คือ ใคร บอกความในใจ เธอมา”	1. สามารถอธิบายความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับผู้นำและ ภาวะผู้นำในวิชาชีพพยาบาลได้ 2. สามารถอธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการบริหาร ของผู้นำทางการพยาบาลได้ 3. สามารถนำทฤษฎีภาวะผู้นำไปประยุกต์ใช้ในการ แก้ปัญหาขณะฝึกปฏิบัติงานได้ 4. สามารถนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในการบริหารของ ผู้นำทางการพยาบาลได้	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตาม สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่น ตามการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา 1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุม	1. การสืบค้นและ ค้นคว้า 2. การแก้ปัญหา 3. ความรับผิดชอบ 4. การสื่อสารเชิง สร้างสรรค์
		1.2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉัน รู้จัก และประทับใจ”	1. สามารถบอกคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นของผู้นำใน วิชาชีพพยาบาลได้ 2. สามารถอธิบายแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่สำคัญ และจำเป็นของผู้นำในวิชาชีพพยาบาลได้ 3. สามารถนำทฤษฎีภาวะผู้นำไปประยุกต์ใช้ขณะฝึก ปฏิบัติงานได้	1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุม อารมณ์ในสถานการณ์คับ ขันได้ 1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออก ของปัญหาและสามารถ บอกได้ 1.5 ผู้เรียนแสดงความ รับผิดชอบของตนเองต่อ ผู้อื่น	1. การสืบค้นและ ค้นคว้า 2. การแก้ปัญหา 3. ความรับผิดชอบ 4. การสื่อสารเชิง สร้างสรรค์
2.	พย1428-1-2 ผู้นำที่ สำคัญระดับโลก และ ระดับประเทศ และ ผู้นำในวิชาชีพ พยาบาล				

ตาราง 17 (ต่อ)

ผลลัพธ์การเรียนรู้			
ลำดับ ที่	โครงสร้างรายวิชา	ภาระงาน (Task Analysis)	Attribute
		Knowledge	Skills
3.	พย1428-2-1 ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบ ภาวะผู้นำตั้งแตอดีต จนถึงปัจจุบัน	1. สามารถอธิบายความแตกต่างของผู้นำตามทฤษฎีภาวะ ผู้นำตั้งแตอดีตจนถึงได้ 2. สามารถบอกแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะสำคัญและ จำเป็นของผู้นำในวิชาชีพพยาบาลได้ 3. สามารถนำทฤษฎีภาวะผู้นำไปประยุกต์ใช้ขณะฝึก ปฏิบัติงานได้	ด้านที่ 2 ด้านการแก้ปัญหา มี พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 2.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจกับปัญหา 2. การแก้ปัญหา ที่พบก่อนเสมอ 2.2 ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหา แนวทางแก้ปัญหา สร้างสรรค์
4.	พย1428-2-2 คุณลักษณะของผู้นำ ตั้งแตอดีตจนถึง ปัจจุบัน	1. สามารถอธิบายคุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบัน 2. สามารถบอกคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นของผู้นำ ในวิชาชีพพยาบาลได้ 3. สามารถอธิบายแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่สำคัญ และจำเป็นของผู้นำในวิชาชีพพยาบาลได้ 4. สามารถนำทฤษฎีคุณลักษณะของผู้นำไปประยุกต์ใช้ ขณะฝึกปฏิบัติงานได้	2.3 ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของ 1. การสืบค้นและ ปัญหา ค้นคว้า 2.4 ผู้เรียนแสวงหาแนวทาง 2. การแก้ปัญหา แก้ปัญหา แหล่งข้อมูลดี นำเชื่อถือ 3. ความรับผิดชอบ 2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และบอกได้ 2.6 ผู้เรียนสามารถนำเสนอ ทางเลือกในการแก้ปัญหาได้

ตาราง 17 (ต่อ)

หลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ		ผลการเรียนรู้	
ลำดับ	โครงสร้างรายวิชา	ภาระงาน (Task Analysis)	Attribute
ที่		Knowledge	Skills
5.	พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล	<p>1. สามารถอธิบายความแตกต่างของผู้นำและผู้นำที่มีภาวะผู้นำได้</p> <p>2. สามารถบอกคุณลักษณะของผู้นำเชิงสร้างเสริมในวิชาชีพพยาบาลได้</p> <p>3. สามารถบอกแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพได้</p> <p>4. สามารถนำทฤษฎีภาวะผู้นำไปประยุกต์ใช้ขณะฝึกปฏิบัติงานได้</p>	<p>1. การสืบค้นและค้นคว้า</p> <p>2. การแก้ปัญหา</p> <p>3. ความรับผิดชอบ</p> <p>4. การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์</p>
6.	พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล	<p>1. สามารถอธิบายบทบาทของผู้นำในยุคของการเปลี่ยนแปลงได้</p> <p>2. สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรทางการพยาบาล และองค์กรแห่งนวัตกรรม (Learning Organization) และองค์กรแห่งนวัตกรรม ได้</p> <p>3. สามารถออกแบบทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพได้</p> <p>4. สามารถนำทฤษฎีภาวะผู้นำไปประยุกต์ใช้ขณะฝึกปฏิบัติงานได้</p>	<p>ด้านที่ 3 การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมบ่งชี้คือ</p> <p>1. การสืบค้นและค้นคว้า</p> <p>2. การแก้ปัญหา</p> <p>3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร</p> <p>3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร</p> <p>3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง</p>

ตาราง 17 (ต่อ)

คำสั่ง		ผลการเรียนรู้		
ลำดับ	โครงสร้างรายวิชา	Knowledge	Skills	
ที่	ภาระงาน (Task Analysis)		Attribute	
7.	<p>WE1428-4-1 การพัฒนามงาน</p> <p>4.1 กิจกรรม “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง”</p>	<p>1. สามารถอธิบายความหมายของทีมงานและการทำงานเป็นทีมได้</p> <p>2. สามารถอธิบายความแตกต่างของ การทำงานแบบกลุ่ม (Group) และการทำงานระบบทีม (Team) ได้</p> <p>3. สามารถบอกแนวทางการพัฒนาทีมงานทางกายภาพได้</p> <p>4. สามารถนำแนวทางการพัฒนาทีมงานทางกายภาพไปประยุกต์ใช้ขณะมีปฏิบัติงานได้</p>	<p>3.4 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ</p> <p>3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา</p> <p>3.6 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ</p>	<p>1. การสืบค้นและค้นคว้า</p> <p>2. การแก้ปัญหา</p> <p>3. ความรับผิดชอบ</p> <p>4. การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์</p>
8.	<p>WE1428-4-2 การทำงานเป็นทีม</p> <p>4.2 กิจกรรม “ความกล้าใจมากจากการทำงานเป็นทีม”</p>	<p>1. สามารถบอกองค์ประกอบของทีมงาน (Team Work Structure) ได้</p> <p>2. สามารถอธิบายคุณลักษณะสำคัญของทีมงานและการทำงานระบบทีมได้</p> <p>3. สามารถอธิบายแนวทางการพัฒนาทีมงานในวิชาชีพพยาบาลได้</p> <p>4. สามารถนำแนวทางการพัฒนาทีมงานในวิชาชีพพยาบาลไปประยุกต์ใช้ในการทำงานเป็นทีมขณะมีปฏิบัติงานได้</p>	<p>1. การสืบค้นและค้นคว้า</p> <p>2. การแก้ปัญหา</p> <p>3. ความรับผิดชอบ</p> <p>4. การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์</p>	<p>1. การสืบค้นและค้นคว้า</p> <p>2. การแก้ปัญหา</p> <p>3. ความรับผิดชอบ</p> <p>4. การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์</p>

2.6 การประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบวัดเชิงสถานการณ์

ในการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของแบบวัด ผู้วิจัยขอแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ลักษณะของแบบวัดเชิงสถานการณ์ (Situation Test) และ 2) การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด ดังนี้

2.6.1 ลักษณะของแบบวัดแบบวัดเชิงสถานการณ์ (Situation Test)

แบบวัดเชิงสถานการณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมของผู้เรียนที่ผู้สอนเป็นคนกำหนดสถานการณ์ (Motowidlo, Dunnette, & Carter, 1990) สอดคล้องกับ พิเชิต ฤทธิจรูญ (2555) กล่าวว่า แบบวัดเชิงสถานการณ์เป็นการจำลองสถานการณ์เรื่องราวต่างๆ ขึ้นมา แล้วให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึกรู้สึกของตนเอง หรือมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น จะแสดงพฤติกรรมอย่างไร โดยแบบวัดเชิงสถานการณ์ หมายถึง การสร้างสถานการณ์เพื่อจำลองเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ในลักษณะของข้อความหรือรูปภาพ และสร้างตัวเลือก เพื่อให้ผู้ตอบได้เลือกว่าจะแสดงพฤติกรรมอย่างไรต่อสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นตามความเป็นจริง โดยการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้วยแบบวัดเชิงสถานการณ์ เป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนรับรู้ศักยภาพและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของตนให้ไปในทิศทางที่เหมาะสม

ดังนั้นการประเมินการทำกิจกรรมตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ จึงจำเป็นต้องมีเกณฑ์การประเมินที่มีประสิทธิภาพ สามารถประเมินได้อย่างเที่ยงตรงและเหมาะสมกับสภาพจริง โดย Latif & Gokban (2009, p.109) กล่าวว่า การประเมินผลโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยหรือแบบภาพรวมสามารถทำได้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้สอนในการประเมินผลผู้เรียน ทั้งนี้การวัดและประเมินผลแบบวิเคราะห์ส่วนประกอบย่อย (Analytical rubrics) มีความน่าเชื่อถือมากกว่าแบบภาพรวม (Holistic rubrics) สอดคล้องกับ Pasternack (2013, p.1) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลว่า วิธีการประเมินภาพรวมเป็นเครื่องมือการวัดและประเมินผลโดยมีวัตถุประสงค์กว้าง ๆ ในขณะที่การวัดและประเมินผลแบบวิเคราะห์ส่วนประกอบย่อยเป็นการกำหนดรายการในการเรียนรู้อย่างละเอียด แต่ละรายการมีลักษณะแน่นอน โดยเฉพาะทักษะที่จะวัดและระดับคุณภาพ วัดและประเมินผลโดยการใช้เกณฑ์การวิเคราะห์คะแนนตามวัตถุประสงค์ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวัด

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้การประเมินการทำกิจกรรมของผู้เรียนตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยออกแบบวิเคราะห์ส่วนประกอบย่อย (Analytical rubrics) ซึ่งเป็นวิธีการประเมินที่มีความละเอียดและมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและสามารถช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ถึงระดับพฤติกรรมที่ผู้สอนกำหนดแต่ละด้านของตนเอง ทำ

ให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่ผู้สอนกำหนดต่อไป

2.6.2 ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดเชิงสถานการณ์

สมบุญ ชิตพงษ์ (2535; พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543; ไพศาล หวังพานิช, 2546; สมนึก ภัททิยธนี, 2551; พิเชิต ฤทธิจรรยา, 2555) กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบวัดเชิงสถานการณ์ว่า ควรสร้างสถานการณ์ที่เป็นปัจจุบัน ทันสมัยและใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่ผู้เรียนพบในชีวิตประจำวัน โดยผู้สอนต้องมีการกำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัดให้ชัดเจน แล้วจึงกำหนดสถานการณ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มของผู้เรียน โดยใช้ข้อความ คำพูด บทสนทนา บทความ ภาพข่าว เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดพิจารณา และไม่ยึดยาวเกินความจำเป็น เพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการตอบคำถาม ทั้งนี้ในการตั้งคำถาม ไม่ควรถามนอกเหนือจากสถานการณ์ที่สร้างขึ้น และในการกำหนดตัวเลือกของแบบวัดเชิงสถานการณ์นี้ ควรหลีกเลี่ยงการใช้ตัวเลือกที่มีค่าตรงกับค่าในข้อความ

เอมอร จังศิริพรปกรณ์ (2550) ได้กล่าวถึงการเขียนสถานการณ์และการเขียนคำถามไว้ดังนี้ 1) การเขียนสถานการณ์ ควรเลือกสถานการณ์ที่มีความเป็นไปได้ และมีโอกาสเกิดขึ้นจริงกับผู้เรียน การเขียนสถานการณ์ไม่ควรใช้ถ้อยคำที่รุนแรง หรือเป็นการสร้างความเครียดให้กับผู้ตอบ และสาระสำคัญในสถานการณ์ต้องเพียงพอที่จะทำให้ผู้ตอบตัดสินใจเลือกในทางที่เหมาะสม 2) การเขียนคำถาม ไม่ควรถามตรงๆ แต่ควรถามถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถตอบได้ถ้าไม่มีสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น ควรเลือกคำถามที่เป็นตัวแทนที่ดีของเนื้อหาที่ต้องการถาม ไม่ควรถามเรื่องปลีกย่อยที่ไม่มีความสำคัญ และคำถามที่ใช้มี 2 ลักษณะ คือ ถามเพื่อให้ประเมินสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจว่า ควร-ไม่ควร, ดี-ไม่ดี และถามให้การระบุแนวทางที่ตนเองจะปฏิบัติถ้าเป็นบุคคลในสถานการณ์นั้น

2.6.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด

เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวัด ได้แก่ ความตรง และความเที่ยง โดยที่ความตรง หมายถึงการวัดได้ในคุณลักษณะที่ต้องการวัด ส่วนความเที่ยง หมายถึง ความคงที่หรือความคงเส้นคงวาของผลที่ได้จากการวัด ทั้งนี้ การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดเชิงสถานการณ์ และแบบประเมินการทำกิจกรรมตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ ประกอบด้วย ความตรง ความเที่ยง และอำนาจจำแนก (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2539; เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2552; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552; สมถวิล วิจิตรวรรณนา, และคณะ, 2556; โชติภา ภาชีผล, 2559)

ความตรงเชิงเนื้อหา คือ IOC ต่ำกว่าจุด 0.50 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้อง แสดงว่า ไม่มีความตรงเชิงเนื้อหา ส่วนค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป หมายถึง มีความสอดคล้อง แสดงว่า มีความตรงเชิงเนื้อหา

ค่าอำนาจจำแนก เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สามารถจำแนกความแตกต่างตามคุณสมบัติหรือคุณลักษณะได้จริง โดยการคำนวณหาค่าดัชนีอำนาจจำแนกของเครื่องมือเป็นรายข้อ ดังนั้น หากพบว่าข้อคำถามข้อใดมีค่าอำนาจจำแนกไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยก็สามารถตัดข้อคำถามข้อนั้นทิ้งไป หรือไม่ก็นำข้อคำถามนั้นไปปรับปรุงแล้วนำกลับมาทดลองใช้เพื่อคำนวณหาค่าดัชนีอำนาจจำแนกใหม่ โดยมีวิธีการคำนวณหาค่าดัชนีอำนาจจำแนก (ปกรณัม ประจันบาน, 2552) ได้แก่ 1) การหาค่าดัชนีอำนาจจำแนกแบบแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ แล้วนำคะแนนของแต่ละกลุ่มมาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายข้อโดยใช้สถิติทดสอบที ถ้าค่าที่คำนวณได้ในข้อใดมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าข้อคำถามในเครื่องมือวิจัยข้อนั้นมีค่าอำนาจจำแนกสามารถนำไปใช้ได้ และ 2) การหาค่าดัชนีอำนาจจำแนกแบบ Item Total Correlation โดยใช้กับเครื่องมือที่มีการตรวจให้คะแนนแบบใดๆ ก็ได้ เช่น ข้อสอบอัตนัยที่ให้คะแนนมากกว่า 1 คะแนนแบบมาตรฐานค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบประเมิน Rubric Spring เป็นต้น

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าอำนาจจำแนก (โชติกา ภาชีผล, 2554; สมถวิล วิจิตรวรรณ, และคณะ, 2556) มีดังนี้

ค่าอำนาจจำแนก 0.40 ขึ้นไป หมายถึง ข้อสอบจำแนกได้ดีมาก

ค่าอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.39 หมายถึง ข้อสอบจำแนกได้ค่อนข้างดี

ค่าอำนาจจำแนก 0.20 ถึง 0.29 หมายถึง ข้อสอบจำแนกได้พอใช้

ค่าอำนาจจำแนก ต่ำกว่า 0.20 หมายถึง ไม่ดี ต้องตัดทิ้ง หรือต้องปรับปรุง

ความเที่ยงและการตรวจสอบความเที่ยง ความเที่ยง (Reliability) หมายถึง เครื่องมือที่ให้ผลการวัดหรือข้อมูลได้คงเส้นคงวาสม่ำเสมอ เมื่อมีการวัดหรือเก็บข้อมูลภายใต้เงื่อนไขหรือบริบทเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกัน พิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability Coefficient) ซึ่งมีค่า 0.00 ถึง 1.00 (รัตนะ บัณฑิต, 2551) ประกอบด้วย 1) ความเที่ยงแบบคงที่ (Measure of Stability) 2) ความเที่ยงแบบคงที่และสมมูลกัน (Measure of Stability and Equivalence) และ 3) ความเที่ยงแบบวัดความสอดคล้องภายใน (Measure of Internal Consistency)

สำหรับเกณฑ์ในการพิจารณาที่สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดนั้น ควรหาค่าสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ภายใต้สถานการณ์ แต่อย่างน้อยที่สุดควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.50

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วิมล จันทรแก้ว (2555) ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำจะต้องสร้างคุณสมบัติที่ดีให้เกิดขึ้นในตนเองบนพื้นฐานการเรียนรู้และสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงาน โดยการประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎี ประสบการณ์ ไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์ให้เกิดความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ พฤติกรรม ค่านิยมหรือคุณธรรม

พนัส ถิ่นวัน (2556) ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยฉบับนี้ ได้แก่ การเสริมสร้างภาวะผู้นำให้เข้มแข็ง โดยใช้เทคนิคนิเทศสอนงานที่หลากหลาย และการเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย และ เสริมสร้างทีมงานให้มีประสิทธิภาพ โดยมีรูปแบบการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาด้วยตนเอง การศึกษาดูงาน การเข้ารับการฝึกอบรม การศึกษากับผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา

ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา และคณิต เขียววิชัย (2558) ศึกษาการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับผู้นำองค์กรนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2566) พบว่า มีประเด็นข้อเสนอเชิงนโยบาย ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ และความคิดเชิงระบบ โดยการสร้างเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศในอาเซียน รวมไปถึงการเชิดชูเกียรติ และการส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญประโยชน์ ด้วยจิตอาสา พัฒนาความมีวินัย บนหลักของคุณธรรม จริยธรรม

อรชร กิตติชนม์ธวัช (2558) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารประกอบด้วย รูปแบบทางการ รูปแบบเพื่อนร่วมงาน รูปแบบการเมือง และรูปแบบวัฒนธรรม ส่วนคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย บุคลิกภาพสร้างสรรค์ มีความกล้าหาญ และมีความสามารถทางปัญญาและการรู้แจ้ง เปิดใจกว้างและมีความเชื่อมั่น รวมทั้งมีความปรารถนาและมุ่งมั่นให้งานสำเร็จ

ภรณ์ทิพย์ บั่นกอง (2559) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 **พบว่า** ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย จินตนาการ ได้แก่ ความศรัทธาในการเปลี่ยนแปลงงานอย่างสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว และวิสัยทัศน์ หมายถึง ศักยภาพในการกำหนดเป้าหมายทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

ภาณุวัฒน์ ทวีกุล (2560) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารฝ่ายกิจการนิสิตตามทัศนะของนิสิตและบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา **พบว่า** ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารฝ่ายกิจการนิสิตประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ด้านจินตนาการ

สุวัฒนา ตุงสวัสดิ์ (2561) ศึกษาอิทธิพลของพฤติกรรมผู้นำ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และการบริหารตามหลัก ธรรมมาภิบาลต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้นำในยุคไทยแลนด์ 4.0 **พบว่า** พฤติกรรมผู้นำส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (0.87) และการใช้หลักธรรมมาภิบาลในการบริหารงาน (0.41) แต่ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะในการบริหารงานแบบมีอาชีพ ส่วนหลักธรรมมาภิบาลในการบริหารงานส่งผลต่อสมรรถนะในการบริหารงานแบบมีอาชีพ (0.87) และยังพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ส่งผลต่อการใช้หลักธรรมมาภิบาลในการบริหารงาน (0.57) แต่ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะในการบริหารงานแบบมีอาชีพ นอกจากนี้ยังพบว่า แบบจำลองสมการโครงสร้างที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารงานของผู้นำแบบมีอาชีพทั้งในบริบทขององค์กรภาครัฐและเอกชนได้อย่างเหมาะสม

ปิลันธน์ วีระภัทรกุล, ยุภาพร ยุภาศ และภักดี โพธิ์สิงห์ (2561) ศึกษารูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดบุรีรัมย์ **พบว่า** รูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่นำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน ปัจจัยด้านการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กร ปัจจัยด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และปัจจัยด้านการสร้างความไว้วางใจในองค์กร

Stoll & Temperley (2015) ศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ **พบว่า** ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย จินตนาการ และ ความคิดสร้างสรรค์ โดยเกิดจากคุณลักษณะที่ติดตัวมาแต่เกิด การเลี้ยงดูจากครอบครัว และสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ จากการจัดบรรยากาศ

ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และเกิดความคิดสร้างสรรค์ การกระตุ้นโดยการตั้งคำถาม เพื่อให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น และนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยตนเอง

Delich (2016) ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ต้องพัฒนา โดยการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ประกอบด้วย การให้ความสำคัญกับคน และจินตนาการในการสร้างแรงจูงใจ เพื่อสามารถหาแนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างยอดเยี่ยม มีอิสระ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งมีทักษะในการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม

Nwachukwu & VU (2020) ศึกษาภาพรวมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ พบว่า องค์การต้องการความเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ เพื่อทำความเข้าใจและตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและซับซ้อน เนื่องจากผู้นำต้องมีความสามารถในการสร้างสรรค์และทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ในการปรับตัวและตอบสนองต่อความซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ในที่ทำงานมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพขององค์กร ความสำเร็จ และความยั่งยืน โดยสิ่งแวดลอมสามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในองค์กรได้ โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางกายภาพและวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อการสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลและกลุ่มคนในที่ทำงาน

Gyzel Pialat (2020) ศึกษาการใช้ทักษะความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อนำทีมอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำที่ใช้ทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง และทีมงาน ใช้ความสามารถในการปรับตัวต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง การสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งของตนเองและทีมงาน รวมทั้งการยอมรับตัวตนภายในของทีมงาน จะสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายสูงสุดที่องค์กรตั้งไว้

สรุป จากการที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า สังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่สามารถพัฒนาได้ โดยการออกแบบการจัดกิจกรรม ออกแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มบุคคลที่ได้รับการพัฒนาเกิดความเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ มีทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ สามารถปรับตัวและตอบสนองต่อความซับซ้อนและสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง สามารถสร้างแรงบันดาลใจทั้งของตนเองและทีมงาน ส่งผลให้องค์กรมีความสำเร็จและความยั่งยืน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และ 3) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

1. การสังเคราะห์เอกสาร (Document analysis) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหา
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

1. การพัฒนาร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
2. การศึกษานำร่อง (pilot study)

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่อพัฒนาแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ การสังเคราะห์เอกสาร (Document analysis) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหา และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้

1.1 การสังเคราะห์เอกสาร (Document analysis) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จากรายงานวิจัย วิทยานิพนธ์/ปริญญาโท/ปริญญาตรี ที่มีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาทักษะการปรับตัวและความยืดหยุ่น การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการพัฒนาด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ จากการเสาะค้นงานวิจัย ด้วยการสืบค้นข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ออนไลน์ และการสืบค้นย้อนหลัง ซึ่งผู้วิจัยมีการรวบรวมรายงานการวิจัยจากมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น หอสมุดแห่งชาติ วารสารการวิจัยของสถาบันวิจัย กรมวิชาการ หนังสือบทสรุปรวมผลงานวิจัยทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

โดยผู้วิจัยมีการดำเนินการวิจัยเอกสารตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1.1 กำหนดเกณฑ์คัดเลือกเอกสาร เป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้วิจัยคัดเลือกเอกสารอะไร ประเภทใด มาทำการวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยจะต้องตั้งกฎเกณฑ์ขึ้น สำหรับการคัดเลือกเอกสารและหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์ ให้ชัดเจน โดยอาจใช้ช่วงระยะเวลาปีที่พิมพ์หรือบันทึกแหล่งเผยแพร่และลักษณะการเผยแพร่ เป็นต้น การกำหนดเกณฑ์คัดเลือกเอกสารที่ชัดเจนจะมีประโยชน์มากในกรณีที่มีบุคคลอื่นมาทำการวิเคราะห์จะทำให้เลือกเอกสารได้ตรงกัน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกเอกสาร ดังนี้

1) การสำรวจรายชื่องานวิจัยเบื้องต้น-สืบค้นจากฐานข้อมูล ดังนี้

- โครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ThaiLIS)

- Website สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

- Website กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

2) รายงานวิจัยที่นำมาศึกษา ต้องเป็นงานวิจัยที่มีการศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นตัวแปรหลัก

3) รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์/ปริญญาโท/ปริญญาเอก/วารสาร บทความทางวิชาการที่เป็นภาษาไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2564 เนื่องจากคำว่า “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” ได้ปรากฏขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย ในวารสารพัฒนบริหารศาสตร์ จากการศึกษาบทความเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Innovative leadership)” ของวัชรินทร์ ทองประทุม (2543) และตำราเอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์/ปริญญาโท/ปริญญาเอก บทความทางวิชาการที่เป็นภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ปี ค. ศ. 2010-2021

1.1.2 กำหนดประเด็นการวิเคราะห์ เป็นการจัดระบบการจำแนกคำหรือข้อความในเนื้อหาสาระของเอกสารซึ่งผู้วิเคราะห์ควรจัดระบบการจำแนกให้ชัดเจนว่าจะจำแนกโดยใช้คำหรือข้อความใดบ้างระบบการจำแนกที่ชัดเจนนี้จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถที่จะนำเนื้อหาใดมาวิเคราะห์และจะตัดเนื้อหาใดออกไป ทั้งนี้การกำหนดระบบการจำแนกควรจำแนกโดยการพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ

1) การจำแนกควรสอดคล้องกับปัญหา วัตถุประสงค์ของตัวแปรในการวิจัย

2) การจำแนกควรมีความครอบคลุม คำหรือข้อความที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นระบบในการจำแนกควรมีความครอบคลุมคำหรือข้อความอื่น ๆ ที่มีอยู่ในเอกสารเพื่อให้สามารถนำมาลงรหัส แจกจ่ายได้ถูกต้องภายใต้คำหลักในการจำแนก

3) การจำแนกควรใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน เช่น การจำแนกโดยใช้ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ เวลา และสถานภาพ เป็นต้น ซึ่งการใช้หลักเกณฑ์เดียวกันในการจำแนกจะมีประโยชน์ป้องกันการซ้ำซ้อนกันของคำ หรือข้อความที่จะปรากฏเมื่อทำการแจกจ่าย

4) การจำแนกควรมีระบบที่เด่นชัด ไม่ควรมีคำซ้ำซ้อนกันระหว่างข้อความที่จะนำไปแจกจ่ายภายใต้ระบบการจำแนกแต่ละครั้ง

1.1.3 พิจารณาเงื่อนไขแวดล้อม (Context) ของข้อมูลเอกสารเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูลเอกสารที่จะนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้อง มีความครอบคลุมมากที่สุด โดยลักษณะของข้อมูลที่จะพิจารณา ได้แก่ แหล่งที่มาของข้อมูล ช่วงเวลาของการบันทึกข้อมูล ผู้รับข้อมูลหรือบุคคลที่ผู้บันทึกข้อมูลประสงค์จะส่งข้อมูลถึง โดยแหล่งเผยแพร่ข้อมูล ลักษณะเหล่านี้ของข้อมูลจะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ข้อมูล สามารถวิเคราะห์เชื่อมโยงอธิบายข้อมูลในเอกสารได้ดีขึ้น

1.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนับความถี่ของคำ หรือข้อความที่จำแนกไว้ ภายใต้ระบบการจำแนกที่กำหนดไว้หลังจากนั้น ก็ทำการวิเคราะห์เชื่อมโยง สรุปบรรยายข้อมูลที่จำแนกได้ อ้างอิงไปสู่ข้อมูลทั้งหมดในเอกสารนั้น ๆ เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยทั่วไปได้ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหาจากบันทึก การสัมภาษณ์ บันทึกการสังเกต

1.2. **ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหา** เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ นิยามความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้/แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและการใช้สถิติ 1 ท่าน ด้วยการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหา เกี่ยวกับนิยาม องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

แบบประเมินความสอดคล้องของนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์รายองค์ประกอบ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และ อัจฉรา ชำนิประศาสน์, 2547, น. 145-146) คือ

- 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
- 1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร

$$IOC = (\Sigma R)/N$$

เมื่อ

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์รายองค์ประกอบ
ΣR	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลผล โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 หมายถึง นิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดครบทุกองค์ประกอบ

- น้อยกว่า 0.5 หมายถึง นิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่ต้อง
ตัดทิ้งหรือมีการแก้ไข เพราะไม่สามารถวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการ หรือไม่สามารถ
วัดครบทุกองค์ประกอบ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมของนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ ได้กำหนดน้ำหนักของข้อคำถามที่เป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ไว้ดังนี้

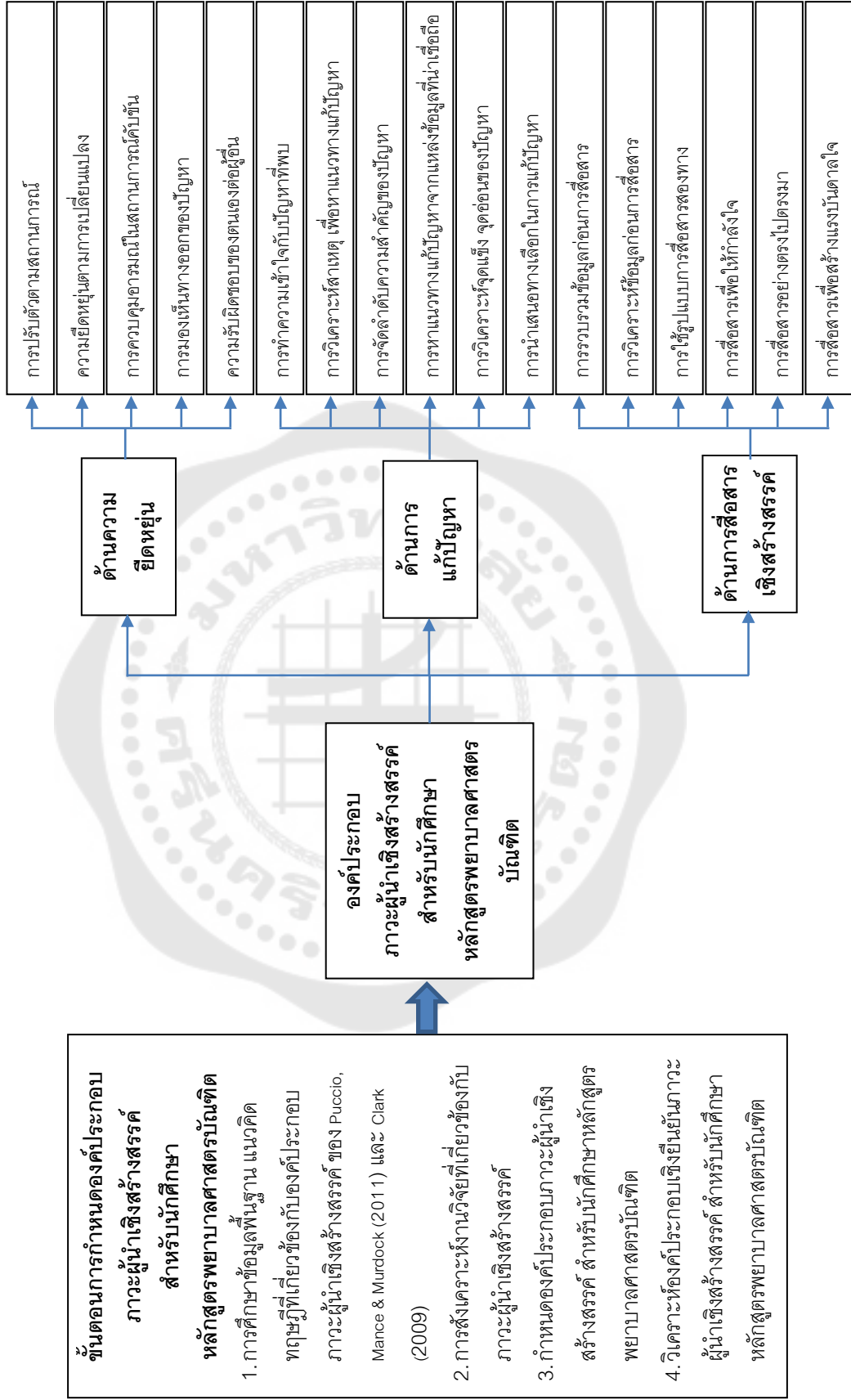
5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

1.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ภาวะ
ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร
พยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และตรวจสอบความ

กลมกลืนขององค์ประกอบเชิงเขียนของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อเป็น
ข้อมูลในการสร้างตัวแปรใหม่ โดยมีกรอบแนวคิดการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงเขียนภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่อยู่ระหว่างศึกษา ปีการศึกษา 2563 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี 4 เครือข่าย สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข รวม 30 แห่ง จำนวน 13,953 คน ดังนี้

- 1) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลางจำนวน 12 แห่ง
- 2) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคเหนือจำนวน 7 แห่ง
- 3) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคใต้จำนวน 5 แห่ง
- 4) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 6 แห่ง

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่อยู่ระหว่างการศึกษา ปีการศึกษา 2563 จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี 4 เครือข่าย รวม 30 แห่ง จำนวน 340 คน โดยผู้วิจัยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Costello & Osborne (2005, p. 4) ที่เสนอว่า กลุ่มตัวอย่างควรมีจำนวน 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ จึงจะเหมาะสมกับขนาดของโมเดลที่จะนำมาวิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงยืนยัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนข้อคำถามในการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 ด้าน จำนวน 17 ข้อ ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน ในการวิเคราะห์หาค่าประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) แล้วใช้วิธีการการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จากประชากร 4 เครือข่าย จำนวน 30 แห่ง แล้วหยิบฉลากชื่อวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จากแต่ละเครือข่ายรวม 12 แห่ง จำนวน 340 คน ดังนี้

- 1) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคกลาง จำนวน 4 แห่ง จาก 12 แห่ง จำนวน 120 คน
- 2) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคเหนือ จำนวน 3 แห่ง จาก 7 แห่ง จำนวน 80 คน
- 3) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคใต้ จำนวน 2 แห่ง จาก 5 แห่ง จำนวน 60 คน
- 4) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3 แห่ง จาก 6 แห่ง จำนวน 80 คน

1.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานประกอบการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว เป็นบุตรลำดับที่ บทบาทหน้าที่ใน

สถาบันการศึกษา และระยะเวลาที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติบทบาทหน้าที่ และ 2) คือ แบบสอบถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ เห็นด้วยมากที่สุด (5 คะแนน) จนถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด (1 คะแนน) จำนวน 17 ข้อ โดยวัด ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่น จำนวน 5 ข้อ 2) ด้านการ แก้ปัญหา จำนวน 6 ข้อ และ 3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (IOC) ทั้งฉบับจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เท่ากับ 1.00 และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบวัด ทั้งฉบับ (internal consistency reliability) กับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.83

1.3.4 การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 17 ข้อ ไปเก็บ รวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน โดยการส่ง Google form ซึ่งขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างที่กำหนดตามแนวคิดของ Costello & Osborne (2005) ที่เสนอว่า กลุ่มตัวอย่างควรมี จำนวน 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ จึงจะเหมาะสมกับขนาดของโมเดลที่จะนำมาวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดในตอบแบบสอบถาม ชี้แจงจุดประสงค์ของการวิจัย วิธีการตอบแบบวัด รวมถึงการรักษาข้อมูลให้เป็นความลับ จากนั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไป ใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา มาวิเคราะห์สถิติ พื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) ผู้วิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ด้วย โปรแกรม R

1.3.6 การพิทักษ์สิทธิและจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยครั้งนี้ ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณา โครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เลขที่ SWUEC/X/G-069/2564 ก่อนที่ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 17 ข้อ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน โดยการส่งแบบสอบถาม Google form ในขั้นตอนการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดในตอบแบบสอบถาม จุดประสงค์ของการวิจัย วิธีการตอบแบบวัด

รวมถึงการรักษาข้อมูลให้เป็นความลับ และแนวทางการขอออกจากการวิจัย ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

1.1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ดังนี้

1. วิธีดำเนินการ

1.1 การสังเคราะห์หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.1.1 นำองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาพิจารณาว่าแต่ละองค์ประกอบมีประเด็นใดที่เกี่ยวข้อง และมุ่งเน้นที่ความรู้ ความเข้าใจ เป็นหลัก ประเด็นใดควรเป็นการประยุกต์และนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน และมีประเด็นใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อนำมากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เนื้อหาในการออกแบบวัดเชิงสถานการณ์ และกระบวนการจัดการเรียนรู้

1.1.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ ได้แก่ ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง Cognitive Constructivism (Jean Piaget, 1962) และ Social Constructivism (Vygotsky, 1978) แนวคิดการสอนแบบสร้างสรรค์ เป็นฐาน Creative Base Learning (วิริยะ ฤกษ์ชัยพานิชย์, 2558) และ Creative Base Learning (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2560) รวมทั้ง แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ Creative Nursing Leadership (Puccio, Mance & Murdock, 2011) และ (Clark, 2009) เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยนำแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อจุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) ที่กำหนด มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

1.1.3 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย

1.1.3.1 การกำหนดหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยการนำสาระสำคัญของแต่ละแนวคิดที่ศึกษา มาสังเคราะห์เป็นหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีการสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างโครงสร้างทางปัญญา 3) เชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่กับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมในการรับประสบการณ์ใหม่จากผู้สอน แล้วปรับให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ซึ่งทำให้เกิดความรู้ใหม่ของตนขึ้นมา 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียน 5) ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก และ 6) ส่งเสริมการแก้ปัญหาด้วยแนวทางที่หลากหลาย สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง และสามารถนำเสนอความรู้ด้วยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

1.1.3.2 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้วิจัยวิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อนำมากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของรูปแบบ ประกอบด้วยชั้นความรู้ความจำ ชั้นความเข้าใจ ชั้นประยุกต์และนำไปใช้ ดังนี้

- 1) ผู้เรียนสามารถบอก/อธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เรียนรู้ได้
- 2) ผู้เรียนสามารถอธิบายความแตกต่างเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เรียนรู้ได้
- 3) ผู้เรียนสามารถนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาขณะฝึกปฏิบัติงานได้
- 4) ผู้เรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เรียนรู้ได้

ผู้เรียนเห็นความสำคัญ และมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในวิชาชีพพยาบาล

1.1.3.3 กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำหลักการ และจุดประสงค์การเรียนรู้ มาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

1) **ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากคิด ค้นหาคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหา

2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3) **ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูล ที่หาได้อย่างสมเหตุสมผล ในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4) **ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ที่แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

5) **ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.1.3.4 การกำหนดขอบเขตเนื้อหา และการออกแบบวัดเชิงสถานการณ์ ผู้วิจัยนำโครงสร้างรายวิชา พย 1428 การบริหารการพยาบาล ซึ่งเป็นรายวิชาทฤษฎีที่จัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 เพื่อออกแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ และใช้ขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model 5 ขั้นตอน ในการสอน ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 แผนการจัดการเรียนรู้ รายละเอียดดังตารางที่ 18

ตาราง 18 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	1.1 กิจกรรม “ผู้นำคือใคร บอกความในใจออกมา”	5Cs Learning Model ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำ	1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) เป็นขั้นที่ผู้สอนเกริ่นนำเข้าสู่ประเด็นหัวข้อที่จะสอน เพื่อเตรียมความพร้อมด้านความรู้แก่ผู้เรียน โดยการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็น/หัวข้อที่จะสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนต่อไป หลังจากนั้นผู้สอนสรุปพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้ 1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting
พย1428-1-2 ผู้นำที่ล้ำค่าระดับโลก	1.2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”	นักศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำที่สร้างสรรค สำหรับพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็น/หัวข้อที่จะสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนต่อไป หลังจากนั้นผู้สอนสรุปพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting	
พย1428-2-1 ทฤษฎีภาวะผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	2.1 กิจกรรม “ผู้นำแบบไหน ตรงใจคุณมากที่สุด”	1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) ยกตัวอย่างประกอบ	1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting	
พย1428-2-2 คุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	2.2 กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่ครึ่งเจ้าเจตน์ผู้นำช่วย”	2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) เมื่อผู้เรียนมีความรู้และมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่จะสอน	1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้ 1.5 ผู้เรียนแสดงความรับผิดชอบต่อตนเองต่อผู้อื่น	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting	

ตาราง 18 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล	3.1 กิจกรรม “ผู้นำสร้างสรรคที่ฉันต้องการ” 3.2 กิจกรรม “วิชาที่พอจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”	3) สร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 4) สร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และ 5) ขั้นตอนผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)	แล้ว ผู้สอนจะใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อกิจกรรมการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนร่วมกันสร้างประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนด 3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) ผู้สอนแนะนำวิธีการสืบค้นและแหล่งสืบค้นที่น่าเชื่อถือให้ผู้เรียนลงมือค้นคว้าและสร้างแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเองหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนคนอื่นๆ ตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ประเด็นหัวข้อที่ผู้สอนจะสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ เท่านั้น ผู้เรียนจะลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และเรียนรู้ผ่านการลงมือทำจริง	ด้านที่ 2 ด้านการแก้ปัญหา มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 2.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบบ่อยก่อนเสมอ 2.2 ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา 2.3 ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 2.4 ผู้เรียนแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่นำเสนอ 2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และบอกได้ 2.6 ผู้เรียนสามารถนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา ได้	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting 3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting 3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting
พย1428-4-1 การพัฒนาทีมงาน	4.1 กิจกรรม “ทีมงานเข้มแข็งเราสร้างเอง”				
พย1428-4-2 การทำงานเป็นทีม	4.2 กิจกรรม “ความสำเร็จมาจากการทำงานเป็นทีม”				

ตาราง 18 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
		4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) ผู้เรียนจะมีความรู้หรือ construct องค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งกระบวนการนี้จะทำให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้และเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องบันทึกผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ตลอดระยะเวลาของการทำกิจกรรม เพื่อพัฒนาและนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไปและ		ด้านที่ 3 การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ 3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารอย่างเหมาะสม 3.4 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ 3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา 3.6 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ	
		5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) ผู้เรียนภายในกลุ่มร่วมกันสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากแบบวัดเชิงสถานการณ์เกี่ยวกับประเด็น/หัวข้อที่ผู้สอนสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ร่วมกับผู้สอน เพื่อสะท้อนคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรม			
รวม	5 ขั้นตอน	3 ด้าน (17 พฤติกรรมบ่งชี้)			24 ชั่วโมง

1.1.3.5 การวัดและประเมินผล ผู้วิจัยมีการวัดและประเมินผู้เรียน โดยใช้ เครื่องมือวัดและประเมิน ประกอบด้วย

1) การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย

- แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ ที่ประเมินโดยผู้สอน
- แบบประเมินสะท้อนคิด ที่ประเมินโดยผู้สอน จากการสะท้อน

คิดของผู้เรียนในรูปแบบบันทึกการสะท้อนคิด หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ใน แต่ละกิจกรรม

2) การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างเสริม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

- แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนประเมินตนเอง หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ ในกิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่ 4 และกิจกรรมที่ 8

- แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนประเมินตนเองหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ครบทั้ง 8 กิจกรรม

1.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาาระดับอุดมศึกษา 1 ท่าน ในการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ก่อนนำไปใช้ในการทดลอง เพื่อ พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยมีเกณฑ์การ แปลความหมายข้อมูล ดังนี้

แบบประเมินความสอดคล้องของนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ราย องค์ประกอบ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และ อัจรา ชำนิประศาสน์, 2547, น. 145-146) คือ

-1 หมายถึง นิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่สอดคล้องกับ รูปแบบการจัดการเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่านิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1 หมายถึง นิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สอดคล้องกับ
รูปแบบการจัดการเรียนรู้

วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร

$$IOC = (\Sigma R)/N$$

เมื่อ

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์รายองค์ประกอบ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้
ΣR	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลผล โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 หมายถึง นิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
และรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดครบทุก
องค์ประกอบ

- น้อยกว่า 0.5 หมายถึง นิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ
รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ต้องตัดทิ้งหรือมีการแก้ไข เพราะไม่สามารถวัดตามจุดประสงค์เชิง
พฤติกรรมที่ต้องการ หรือไม่สามารถวัดครบทุกองค์ประกอบ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมของนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้กำหนดน้ำหนักของข้อความที่เป็นมาตราประมาณ
ค่า 5 ระดับ ไว้ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

1.3 ออกแบบเครื่องมือวัด ประกอบด้วย

1.3.1 แบบวัดเชิงสถานการณ์ เป็นแบบวัดที่มีคุณค่าและมีคุณภาพดีกว่าแบบสอบถามชนิดอื่นๆ เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมที่ให้ผู้เรียนเลือกตอบตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ (Motowidlo, Dunnette, & Carter, 1990) สามารถเข้าใจผู้ตอบให้ติดตาม เพราะได้อ่านเรื่องราวและได้ฝึกกระบวนการคิดมากกว่าข้อสอบประเภทอื่นๆ โดยสามารถวัดความรู้ขั้นสูงทางด้านพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย และด้านเจตคติ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์เพื่อประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 ด้าน ของผู้เรียน โดยผู้วิจัยสร้างแบบวัดเชิงสถานการณ์ขึ้นมาเพื่อจำลองเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ในลักษณะของข้อความและกำหนดข้อคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติในการทำกิจกรรมตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นตามความเป็นจริง ที่ผ่านการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและการประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ มาคัดเลือกแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป และผ่านการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างแบบวัดเชิงสถานการณ์ (เอมอร์ จังศิริพรภรณ์, 2550) ดังนี้

1) การเขียนสถานการณ์ ควรเลือกสถานการณ์ที่มีความเป็นไปได้ ใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่ผู้เรียนต้องพบเจอ เหตุการณ์ควรมีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน และควรเขียนสถานการณ์ที่ไม่รุนแรงเกินไป หรือเป็นการสร้างความเครียดให้กับผู้ตอบ เช่น สถานการณ์ที่มีคนใกล้ชิดเสียชีวิต รวมทั้งสาระสำคัญในสถานการณ์จะต้องเพียงพอที่จะทำให้ผู้ตอบสามารถตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาในทางที่เหมาะสม

2) การกำหนดประเด็นคำถาม ไม่ควรถามตรงๆ แต่ควรถามถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ และไม่สามารถตอบได้ถ้าไม่มีสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น ควรเลือกคำถามที่เป็นตัวแทนที่ดีของเนื้อหาที่ต้องการถาม ไม่ควรถามเรื่องปลีกย่อยที่ไม่มีความสำคัญ และคำถามที่ใช้มี 2 ลักษณะ คือ ถามเพื่อให้ประเมินสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจว่า ควร-ไม่ควร, ดี-ไม่ดี และถามเพื่อให้ผู้ตอบสามารถระบุแนวทางที่ตนเองจะปฏิบัติถ้าเป็นบุคคลในสถานการณ์นั้น

2. การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและการประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ (โชติกา ภาชีผล, 2559; เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2552; ศิริชัย กาญจนवासี, 2552; สมถวิล วิจิตรวรรณ และคณะ, 2556) ประกอบด้วย

1) แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดเชิงสถานการณ์ ที่ประเมิน ส่วนประกอบของเนื้อหากับข้อคำถาม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และ อัจรา ชำนิประศาสน์, 2547, น. 145-146) คือ

-1	หมายถึง	แบบวัดเชิงสถานการณ์ ไม่สอดคล้องกับข้อคำถาม
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแบบวัดเชิงสถานการณ์ สอดคล้องกับข้อคำถาม
1	หมายถึง	แบบวัดเชิงสถานการณ์ สอดคล้องกับข้อคำถาม

วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร

$$IOC = (\sum R)/N$$

เมื่อ
IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาแบบวัดเชิงสถานการณ์ กับ
ข้อคำถาม
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลผล โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 หมายถึง เป็นส่วนประกอบที่มีความเที่ยงตรงตาม เนื้อหาแบบวัดเชิงสถานการณ์ น้อยกว่า 0.5 หมายถึง เป็นส่วนประกอบแบบวัดเชิงสถานการณ์ ที่ มีต้องตัดทิ้งหรือแก้ไขเนื้อหาบางส่วน

2) การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยการหาค่าดัชนี อำนาจจำแนก (ปรกรณ์ ประจันบาน, 2552) แบบแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ โดยวิธีการหาค่าดัชนีอำนาจ จำแนกแบบแบ่งกลุ่มสูงต่ำนี้กระทำได้คล้ายกับเทคนิคการหาค่าดัชนีอำนาจจำแนกของข้อสอบอิง กลุ่ม นั่นคือผู้วิจัยจะต้องนำคะแนนรวมของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมาจัดเรียงตามลำดับคะแนน จากสูงไปหาต่ำ จากนั้นแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำจากอันดับคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เทคนิค 50% เนื่องจากกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของกลุ่มตัวอย่างรวมกันไม่น้อยกว่า 30 คน จากนั้นเมื่อ

แบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้แล้ว ก็จะนำคะแนนของแต่ละกลุ่มเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยการทดสอบที (t-test) ถ้าค่า t ที่คำนวณได้ในข้อใดมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าข้อคำถามในเครื่องมือวิจัยข้อนั้นมีค่าอำนาจจำแนก สามารถนำไปใช้ได้

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าอำนาจจำแนก (ไซติกา ภาชีผล, 2554; สมถวิล วิจิตรวรรณ, และคณะ, 2556) มีดังนี้

- ค่าอำนาจจำแนก 0.40 ขึ้นไป หมายถึง ข้อสอบจำแนกได้ดีมาก
- ค่าอำนาจจำแนก 0.30 ถึง 0.39 หมายถึง ข้อสอบจำแนกได้ค่อนข้างดี
- ค่าอำนาจจำแนก 0, 20 ถึง 0.29 หมายถึง ข้อสอบจำแนกได้พอใช้
- ค่าอำนาจจำแนก ต่ำกว่า 0, 20 หมายถึง ไม่ดี ต้องตัดทิ้ง หรือต้องปรับปรุง

1.3.2 แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ เป็นแบบประเมินที่มีลักษณะการให้คะแนนรูปกรวยแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Scoring Rubric) โดยมีเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมในการทำกิจกรรมแบบวัดเชิงสถานการณ์ 5 ระดับ 4 ด้าน รวม 100 ประกอบด้วย 1) มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารและการจัดการทางการพยาบาล 2) สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายวิเคราะห์และเลือกใช้ข้อมูลในการอ้างอิง เพื่อพัฒนาความรู้และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) สามารถคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อหาแนวทางใหม่ในการปฏิบัติงานและบอกถึงผลกระทบจากการแก้ไขปัญหาได้ และ 4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยผู้วิจัยมีการกำหนดเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ ดังนี้

ผู้เรียนได้คะแนน	ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป	ถือว่าผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก
ผู้เรียนได้คะแนน	ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป	ถือว่าผ่านเกณฑ์ระดับดี
ผู้เรียนได้คะแนน	ตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป	ถือว่าผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
ผู้เรียนได้คะแนน	ต่ำกว่าร้อยละ 60	ถือว่าต้องได้รับการซ่อมเสริม

จากผู้สอน

ผู้วิจัยนำแบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน
ดังนี้

1) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนรูบริก โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา 1 ท่าน ในการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ระหว่างข้อคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนรูบริก กับจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

-1 หมายถึง ข้อคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนรูบริก ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนรูบริก สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1 หมายถึง ข้อคำถามและเกณฑ์การให้คะแนนรูบริก สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร

$$IOC = (\sum R)/N$$

เมื่อ

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลผล โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 หมายถึง เกณฑ์การให้คะแนนรูบริกแต่ละองค์ประกอบสามารถประเมินได้ตามวัตถุประสงค์ น้อยกว่า 0.5 หมายถึง เกณฑ์การให้คะแนนรูบริกแต่ละองค์ประกอบต้องปรับแก้ไขเนื้อหาบางส่วน ก่อนนำไปใช้ประเมิน

2) การตรวจสอบความตรงเชิงจำแนกของเกณฑ์การให้คะแนนรูบริก โดยผู้วิจัย นำแบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ ที่ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองประเมินผู้เรียนชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน (ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองนำร่อง และการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้) โดยแบ่งผู้เรียนเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีคะแนนประเมินในระดับดี ระดับพอใช้ และระดับที่ต้องปรับปรุง โดยผู้สอนรายวิชา พย 1428 การบริหารการพยาบาลท่านอื่นและผู้วิจัย ในการสอนบทที่ 1 เรื่องแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการพยาบาล เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงจำแนกของเกณฑ์การให้คะแนนรูบริก ในการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยคะแนนประเมิน ด้วยสถิติวิเคราะห์ Kruskal-Wallis H Test ในการเปรียบเทียบค่ามัธยฐานของคะแนนประเมินของผู้เรียนทั้ง 3 กลุ่ม ว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

3) ตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater) ผู้วิจัยนำแบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ ไปให้ผู้เรียนชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน (ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองนำร่อง และการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้) ประเมินตนเอง ร่วมกับผู้สอนรายวิชา พย 1428 การบริหารการพยาบาลท่านอื่นและผู้วิจัย ใช้ประเมินพฤติกรรมผู้เรียน แล้วพิจารณาความสอดคล้องของการให้คะแนนจากผู้ทำการประเมินทั้ง 3 ส่วนคือ ผู้เรียน ผู้สอนท่านอื่น และผู้วิจัย โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Person Correlation) ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าเกณฑ์การประเมินรูบริกมีความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินในระดับสูง (กมลวรรณ ดังธนาภานนท์, 2559 หน้า 64)

1.3.3 แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 ด้าน เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้เรียน มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผ่านการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและการประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ มาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป และผ่านการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) สังเคราะห์เอกสาร (Document analysis) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหา และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

2) นำข้อมูลที่ได้จากการขั้นตอนที่ 1) มาสร้างแบบสอบถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) ด้านการแก้ปัญหา (Problem

Solving) และด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ (Creative Communication) โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อยที่สุด

โดยวิเคราะห์ความคิดเห็นตามเกณฑ์ของเบส (Best) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้เรียนมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา 1 ท่าน ในการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ก่อนนำไปใช้ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์รายองค์ประกอบกับเกณฑ์การให้คะแนน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและ

วัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และอัจฉรา ชำนิ ประศาสน์, 2547, น. 145-146) คือ

-1 หมายถึง ข้อคำถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

1 หมายถึง ข้อคำถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร

$$IOC = (\sum R)/N$$

เมื่อ

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับเกณฑ์การให้คะแนน

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลผล โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 หมายถึง ข้อคำถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน สามารถนำไปใช้ในการวัดประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตได้

- น้อยกว่า 0.5 หมายถึง ข้อคำถามประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนนแต่ต้องมีการแก้ไข ก่อนนำไปใช้วัดประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

4) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินภาวะผู้นำ

เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สร้างขึ้น มาให้ผู้เรียนชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน (ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองนำร่อง และการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้) ประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบว่าข้อคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามนิยามเชิงปฏิบัติการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และมีความเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค แล้วพิจารณาเกณฑ์การประเมินที่มีค่า 0.6 ขึ้นไป

1.3.4 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความพึงพอใจด้านเนื้อหา 2) ความพึงพอใจด้านเจตคติต่อรูปแบบฯ 3) ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนรู้ และ 5) ความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นมีลักษณะเป็นเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผ่านการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและการประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ มาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป และผ่านการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเนื้อหา แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความพึงพอใจด้านเนื้อหา 2) ความพึงพอใจด้านเจตคติต่อรูปแบบฯ 3) ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนรู้ และ 5) ความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน

2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเนื้อหา แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก
3	หมายถึง	ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับน้อย
1	หมายถึง	ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

โดยวิเคราะห์ความคิดเห็นตามเกณฑ์ของเบส (Best) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) การประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา 1 ท่าน ในการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ก่อนนำไปใช้ประเมิน เพื่อประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับเกณฑ์การให้คะแนน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และ อัจฉรา ชำนิประศาสน์, 2547, น. 145-146) คือ

-1 หมายถึง ข้อคำถามประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

1 หมายถึง ข้อคำถามประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร

$$IOC = (\Sigma R)/N$$

เมื่อ

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับเกณฑ์การให้คะแนน

ΣR หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลผล โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

- มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 หมายถึง ข้อคำถามประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนนสามารถนำไปใช้ในการวัดประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตได้

- น้อยกว่า 0.5 หมายถึง ข้อคำถามประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนนแต่ต้องมีการแก้ไข ก่อนนำไปใช้วัดประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

4) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สร้างขึ้น มา ไปให้ผู้เรียนชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน (ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองนำร่องและการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้) ประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบว่าข้อคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามประเด็นที่ต้องการวัด ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านเจตคติต่อ

รูปแบบฯ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน และมีความเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค แล้วพิจารณาเกณฑ์การประเมินที่มีค่า 0.6 ขึ้นไป

1.3.5 แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งเป็นสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างคำถาม ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เรียน เพื่อเป็นการสอบถามประโยชน์จากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่ผ่านการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและการประเมินความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป และผ่านการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

แบบประเมินความสอดคล้องของส่วนประกอบของเนื้อหากับข้อคำถาม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) คือ

-1 หมายถึง	เนื้อหาไม่สอดคล้องกับข้อคำถาม
0 หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาสอดคล้องกับข้อคำถาม
1 หมายถึง	เนื้อหาสอดคล้องกับข้อคำถาม

วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร

$$IOC = (\sum R)/N$$

เมื่อ

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างส่วนประกอบของเนื้อหากับข้อคำถาม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลผล โดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 หมายถึง เป็นส่วนประกอบที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา น้อยกว่า 0.5 หมายถึง เป็นส่วนประกอบที่ต้องตัดทิ้งหรือแก้ไขเนื้อหาบางส่วน

2. การศึกษานำร่อง (pilot study) การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองศึกษานำร่อง เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนำไปใช้ในสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รวมถึงศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนี้

2.1 แหล่งข้อมูล

ผู้เรียนชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน (ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง และการประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย) เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (5'Cs Learning Model) ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ พย 1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล และ พย 1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล) จำนวน 2 ชั่วโมง

2) แบบวัดและประเมินผลผลลัพธ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

- แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรมที่ 5 เรื่อง “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ” แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรมที่ 6 เรื่อง “วิชาชีพจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”

- แบบประเมินการสะท้อนคิดหลังการทำกิจกรรม

3) แบบประเมินประสิทธิผลของรูปแบบฯ ประกอบด้วย

- แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

- แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

- แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

2.3 วิธีดำเนินการ

1) จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองนำร่อง

2) ประชุมชี้แจงผู้เรียนกลุ่มการทดลองนำร่องในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ แนวทางการปฏิบัติ (บทบาทผู้เรียน) แผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และแบบประเมินต่างๆ

3) ดำเนินการทดลองนำร่องกับผู้เรียนที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง วันที่ 15 กรกฎาคม 2564 โดยผู้วิจัยทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (5'Cs Learning Model) ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล และ พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล) จำนวน 2 ชั่วโมง

4) เมื่อทดลองนำร่องเสร็จสิ้น ผู้วิจัยสรุปผลการทดลองนำร่อง จัดชั่วโมงการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่วมกับผู้เรียน เพื่อประเมินผลการทดลองนำร่อง สรุปปัญหาอุปสรรคในการทดลอง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้จริง

2.4 การรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการทดลองนำร่องตามคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จากแบบประเมินต่างๆ บันทึกการสอน และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่วมกับผู้เรียน

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหาจากข้อคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

3.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่อยู่ระหว่างการศึกษาศิลปะ
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สถาบันพระบรมราช
ชนก จำนวน 4,135 คน (สถิติจำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2563)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่อยู่ระหว่างการศึกษาศิลปะ
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี จำนวน
24 คน ในการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ
นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยผู้วิจัยกำหนดตัวอย่างจากชุดตารางสำเร็จของ
Krejzie & Morgan ได้จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple
random sampling) โดยถือว่าทุกๆหน่วยหรือทุกๆสมาชิกในประชากรมีโอกาสจะถูกเลือกเท่าๆ กัน
การสุ่มวิธีนี้จะต้องมีรายชื่อประชากรทั้งหมดและมีการให้เลขกำกับ คือเลขรหัสประจำตัวนักศึกษา
แล้วทำการหยิบฉลากจากรายชื่อประชากรทั้งหมด โดยจำแนกตามการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ มี
จุดมุ่งหมายที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์
ของรูปแบบ เนื้อหา วิธีการและกระบวนการขั้นตอน รวมไปถึงการวัดและประเมินผลของรูปแบบ
สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะ
ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ เรียกว่า 5'Cs Learning Model ประกอบด้วย 5
ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา
(Creation issues) 3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 4) ขั้นสร้างองค์ความรู้
ใหม่ (Creation new knowledge) และ 5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning
outcomes) ที่ผู้วิจัยบูรณาการแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการเรียนการสอน ใช้การตั้ง
คำถาม และการสะท้อนคิดในการเรียนรู้จากแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยมีรายละเอียดของ
กระบวนการเรียนรู้ของ 5'Cs Learning Model ดังนี้

1) **ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอน
ใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับ
เนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากคิดค้นหา
คำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหา

2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3) **ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลที่ได้ได้อย่างสมเหตุสมผล ในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4) **ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ที่แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

5) **ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงความสามารถและทักษะในการนำ การโน้มน้าวใจบุคคลอื่นๆ ด้วยความยืดหยุ่น มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถใช้ในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพื่อขจัดความขัดแย้ง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านความยืดหยุ่น หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงการปรับตัวของตนเองตามสถานการณ์ต่างๆ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ผ่อนปรนตามการเปลี่ยนแปลงที่มีตลอดเวลา ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้อย่างเหมาะสม อธิบายทางออกของปัญหาตามที่เห็น และมีความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น

2) ด้านการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบโดยการระบุปัญหาได้ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการจัดลำดับ

ความสำคัญของปัญหา บอกจุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์ได้ และนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาแก่ผู้อื่นได้

3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา หลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือก่อนการสื่อสาร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร ใ้รูปแบบการสื่อสารสองทางโดยตรงไปตรงมาในการทำความเข้าใจกับผู้อื่น ใช้การกอดในการให้กำลังใจ และใช้คำพูดเชิงบวกในการสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้อื่น

3.4 ระเบียบวิธีวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยกึ่งทดลอง แบบ The One Group Time Series Design ในการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับกลุ่มทดลอง เป็นระยะๆ ในช่วงเวลาที่ต่างกัน คือหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 และ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 แล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จะทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการทดลองได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ แตกต่างกันหรือไม่ ผู้เรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ดังแสดงในตารางที่ 19

ตาราง 19 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	1.1 กิจกรรม “ผู้นำคือใคร บอกรวมในใจเธอมา”	5Cs Learning Model ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา	1) ขึ้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) เป็นขั้นที่ผู้สอนก็นำเข้าสู่ประเด็นหัวข้อที่จะสอน เพื่อเตรียมความพร้อมด้านความรู้แก่ผู้เรียน โดยการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่จะสอนในแต่ละประเด็น/หัวข้อที่ผู้เรียนรู้ เพื่อใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนต่อไป หลังจากนั้นผู้สอนสรุปพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่น ตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้ 1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting
พย1428-1-2 ผู้นำที่ล้ำค้ำคุณระดับโลก ระดับประเทศ และผู้นำในวิชาชีพพยาบาล	1.2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”	หลักสูตรพยาบาล ศาสตร์ บัณฑิต ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนที่ 1) ขึ้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขึ้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ขึ้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)	หัวข้อที่จะสอน เพื่อเตรียมความพร้อมด้านความรู้แก่ผู้เรียน โดยการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่จะสอนในแต่ละประเด็น/หัวข้อที่ผู้เรียนรู้ เพื่อใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนต่อไป หลังจากนั้นผู้สอนสรุปพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่น ตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้ 1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting
พย1428-2-1 ทฤษฎีภาวะผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	2.1 กิจกรรม “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ตาม”	1) ขึ้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขึ้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ขึ้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)	หัวข้อที่จะสอน เพื่อเตรียมความพร้อมด้านความรู้แก่ผู้เรียน โดยการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่จะสอนในแต่ละประเด็น/หัวข้อที่ผู้เรียนรู้ เพื่อใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนต่อไป หลังจากนั้นผู้สอนสรุปพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่น ตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้ 1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting
พย1428-2-2 คุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	2.2 กิจกรรม “เจตนาดีมีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจึ่งถ้าเจตนาช่วย”	1) ขึ้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขึ้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ขึ้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)	หัวข้อที่จะสอน เพื่อเตรียมความพร้อมด้านความรู้แก่ผู้เรียน โดยการตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่จะสอนในแต่ละประเด็น/หัวข้อที่ผู้เรียนรู้ เพื่อใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนต่อไป หลังจากนั้นผู้สอนสรุปพร้อมยกตัวอย่างประกอบ	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่น ตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้ 1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting

ตาราง 19 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล	3.1 กิจกรรม “ผู้นำสร้างสรรคที่ฉันต้องการ”	4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และ	2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) เมื่อผู้เรียนมีความรู้และมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่จะสอนแล้ว ผู้สอนจะใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อกิจกรรมการเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)	1.5 ผู้เรียนแสดงความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น	3 ชั่วโมง
พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล	3.2 กิจกรรม “วิชาชีพจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”	5) ขั้นสรุปผลลัพท์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)	3) ขั้นสร้างแนวทางการแก้ปัญหา (Creation guidelines) ผู้สอนแนะนำวิธีการสืบค้นและแหล่งสืบค้นที่นำเชื่อถือให้ผู้เรียนลงมือค้นคว้าและสร้างแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเองหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนคนอื่น ๆ ตามแบบวัดเชิงสถานการณ์	ด้านที่ 2 ด้านการแก้ปัญหา มีพฤติกรรมบ่งชี้คือ	3 ชั่วโมง
พย1428-4-1 การพัฒนาทีมงาน	4.1 กิจกรรม “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง”		4) กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนร่วมกันสร้างประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์ ที่ผู้สอนกำหนด	แก้ปัญหา มีพฤติกรรมบ่งชี้คือ	3 ชั่วโมง
พย1428-4-2 การทำงานเป็นทีม	4.2 กิจกรรม “ความกล้าใจมากจากการทำงานเป็นทีม”		5) ขั้นสร้างแนวทางการแก้ปัญหา (Creation guidelines) ผู้สอนแนะนำวิธีการสืบค้นและแหล่งสืบค้นที่นำเชื่อถือให้ผู้เรียนลงมือค้นคว้าและสร้างแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเองหรือทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนคนอื่น ๆ ตามแบบวัดเชิงสถานการณ์	2.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบก่อนเสมอ	3 ชั่วโมง
				2.2 ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา	3 ชั่วโมง
				2.3 ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	3 ชั่วโมง
				2.4 ผู้เรียนแสวงหาแนวทางแก้ปัญหา	3 ชั่วโมง
				2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาและบอกได้	3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
		<p>เกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่ผู้สอนจะสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ เท่านั้น ผู้เรียนจะลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และเรียนรู้ผ่านการลงมือทำจริง</p> <p>4) ขันสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)</p> <p>ผู้เรียนจะมีการสร้างหรือ construct องค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งกระบวนการนี้จะทำให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้และเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องบันทึกผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนตลอดระยะเวลาของการทำกิจกรรม เพื่อพัฒนาและนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไปและ</p>	<p>เกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่ผู้สอนจะสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ เท่านั้น ผู้เรียนจะลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และเรียนรู้ผ่านการลงมือทำจริง</p> <p>4) ขันสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)</p> <p>ผู้เรียนจะมีการสร้างหรือ construct องค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งกระบวนการนี้จะทำให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้และเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องบันทึกผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนตลอดระยะเวลาของการทำกิจกรรม เพื่อพัฒนาและนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไปและ</p>	<p>2.6 ผู้เรียนสามารถนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาได้</p> <p>ด้านที่ 3 การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมบ่งชี้คือ</p> <p>3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร</p> <p>3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร</p> <p>3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง</p> <p>3.4 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ</p> <p>3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา</p> <p>3.6 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ</p>	

ตาราง 19 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
		5) ขั้นสรุปผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) ผู้เรียนภายในกลุ่ม ร่วมกันสรุปผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ได้ จากแบบวัดเชิงสถานการณ์ เกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่ผู้สอน สอนในแต่ละแผนการจัดการ เรียนรู้ ร่วมกับผู้สอน เพื่อสะท้อน คิดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใน แต่ละกิจกรรม			
รวม			5 ขั้นตอน	3 ด้าน (17 พฤติกรรมบ่งชี้)	24 ชั่วโมง

2. การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ได้แก่

1) แบบวัดเชิงสถานการณ์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมที่ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ (Motowidlo, Dunnette, & Carter, 1990) เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยผู้วิจัยใช้แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองทุกแผนการจัดการเรียนรู้

2) แบบประเมินการสะท้อนคิดในการทำกิจกรรม

3. การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบฯ ประกอบด้วย

1) แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามการแสดงผลของระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน 3 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 และ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นมีลักษณะเป็นเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองเสร็จสิ้นทุกแผนการจัดการเรียนรู้

3) แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียน ต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างคำถาม ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เรียน เพื่อเป็นการสอบทานประโยชน์จากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.2.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สถิติทดสอบ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพล็อตกราฟดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนหนึ่งตัวประกอบแบบมีการวัดซ้ำ (One – Way Analysis of Variance: Repeated Measures)

2) แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยใช้สถิติทดสอบ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สถิติทดสอบ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.4.2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

แบบประเมินสะท้อนคิด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อตีความและสร้างข้อสรุป

โดยมีวิธีการทดลอง ดังนี้

X1	O1	X2	O2	X3	O3
X1	หมายถึง	การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1			
O1	หมายถึง	การประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1			
X2	หมายถึง	การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4			
O2	หมายถึง	การประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4			
X3	หมายถึง	การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8			
O3	หมายถึง	การประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8			

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้

เป็นการนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล มาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์ พร้อมนำไปใช้สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้เรียน นิสิตนักศึกษาในสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต อื่นๆ ต่อไป โดยมีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ

1. การประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดประเด็นการประเมินให้ครอบคลุมข้อมูล พิจารณาจากผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยมีเกณฑ์ประสิทธิผลดังนี้

1) นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีพัฒนาการของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น

2) นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีระดับความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบฯ สูงขึ้น

2. การปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำข้อมูลที่พบและรวบรวมได้ในระหว่างการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผลจากการประเมินประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการสะท้อนคิดของผู้เรียน ผู้วิจัยสรุปประเด็นที่จะต้องนำมาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อสามารถใช้เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต อื่นๆ ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และ 3) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 4) การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียดดังนี้

ผลการศึกษา

1. ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต

1.1 การสังเคราะห์เอกสาร (Document analysis) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากรายงานวิจัย วิทยานิพนธ์/ปริญญานิพนธ์/สารนิพนธ์ ที่มีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาภาวะผู้นำ การพัฒนาวิสัยทัศน์ การพัฒนาทักษะการปรับตัวและความยืดหยุ่น การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการพัฒนาด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ จากการเสาะค้นงานวิจัย ด้วยการสืบค้นข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ออนไลน์ และการสืบค้นย้อนหลัง ซึ่งผู้วิจัยมีการรวบรวมรายงานการวิจัยจากมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เช่น หอสมุดแห่งชาติ วารสารการวิจัยของสถาบันวิจัย กรมวิชาการ หนังสือ บทสรุปรวมผลงานวิจัยทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) พบว่า

นิยามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงความสามารถและทักษะในการนำ การโน้มน้าวใจบุคคลอื่น ๆ ด้วยความยืดหยุ่น มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถใช้การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพื่อขจัดความขัดแย้ง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1) **ด้านความยืดหยุ่น** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงการปรับตัวของตนเองตามสถานการณ์ต่างๆ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ผ่อนปรนตามการเปลี่ยนแปลงที่มีตลอดเวลา ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้อย่างเหมาะสม อธิบายทางออกของปัญหาตามที่เห็น และมีความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น

2) **ด้านการแก้ปัญหา** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบโดยการระบุปัญหาได้ ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา บอกจุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์ได้ และนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาแก่ผู้อื่นได้

3) **ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือก่อนการสื่อสาร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร ใช้รูปแบบการสื่อสารสองทางอย่างตรงไปตรงมาในการทำความเข้าใจกับผู้อื่น ใช้การกอดในการให้กำลังใจ และใช้คำพูดเชิงบวกในการสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้อื่น

นियามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยหลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหา วิธีการและขั้นตอน รวมไปถึงการวัดและประเมินผลของรูปแบบ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ เรียกว่า 5'Cs Learning Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และ 5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) โดยบูรณาการแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการเรียนการสอน ใช้การตั้งคำถามและการสะท้อนคิดในการเรียนรู้จากแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยมีรายละเอียดของกระบวนการเรียนรู้ของ 5'Cs Learning Model ดังนี้

1) **ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้อง

กับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้ อยากคิดค้นหา คำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหา

2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3) **ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอน สนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูล ที่หาได้อย่างสมเหตุสมผล ในการกำหนดแนวทางแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่ หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4) **ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)** เป็นขั้นตอนที่ ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ที่ แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิง สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

5) **ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)** เป็น ขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่น จากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปราย ร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ พบว่าวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นวิธีการวัดที่เหมาะสมต่อการ ประเมินผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากเป็นการประเมินการแสดงออก ของผู้เรียนรอบด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติได้ตลอดเวลา โดยใช้ข้อมูลและวิธีการ หลากหลาย ด้วยวิธีการและเครื่องมือ ดังนี้

1) **ศึกษาวัตถุประสงค์ของการประเมิน** เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน รอบด้าน ดังนั้น จึงใช้วิธีการที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ การ ตรวจผลงาน การทดสอบการบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การรายงานตนเองของผู้เรียน แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

2) **กำหนดเครื่องมือในการประเมิน** เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการ ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริง ประกอบด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่

(1) แบบวัดเชิงสถานการณ์ เป็นแบบวัดที่มีคุณค่าและมีคุณภาพดีกว่าแบบสอบถามชนิดอื่นๆ เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ (Motowidlo, Dunnette, & Carter, 1990) สามารถเข้าใจผู้ตอบให้ติดตาม เพราะได้อ่านเรื่องราวและได้ฝึกกระบวนการคิดมากกว่าข้อสอบประเภทอื่นๆ โดยสามารถวัดความรู้ขั้นสูงทางด้านพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย และด้านเจตคติ จากแบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์

(2) แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่น 2) ด้านการแก้ปัญหา และ 3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้เรียน มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

(3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความพึงพอใจด้านเนื้อหา 2) ความพึงพอใจด้านเจตคติต่อรูปแบบฯ 3) ความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนรู้ และ 5) ความพึงพอใจด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นมีลักษณะเป็นเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

(4) แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งเป็นสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างคำถาม ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เรียน เพื่อเป็นการสอบถามประโยชน์จากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

1.2 ผลการตรวจสอบยืนยันข้อมูลที่สรุปได้จากข้อ 1.1 ซึ่งเป็นการประเมินความเหมาะสมของข้อมูลที่สรุปโดยการทำสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ และการประเมินความสอดคล้องของข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการแก้ปัญหา และด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ด้านการจัดการศึกษา ด้านวิชาชีพพยาบาล และด้านวัดและประเมินผล เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับการตรวจสอบยืนยันแล้วไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในขั้นตอนการพัฒนาาร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ต่อไป ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมของข้อมูลสามารถสรุปได้ดัง ตารางที่ 20 ดังนี้

ตาราง 20 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของข้อมูลเกี่ยวกับนิยาม และองค์ประกอบของ
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
1.	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงความสามารถและทักษะในการนำ การโน้มน้าวใจบุคคลอื่นๆ ด้วยความยืดหยุ่น มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถใช้ในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพื่อขจัดความขัดแย้ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2.	องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการแก้ปัญหา และด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3.	ด้านความยืดหยุ่น หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลง ด้วยความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น รู้จักผ่อนปรน สามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์ที่คับขัน และสามารถมองเห็นทางออกของปัญหาบนหลักการของความถูกต้องเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4.	ด้านการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบ สามารถวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5.	ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร สามารถวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร และใช้รูปแบบการสื่อสารสองทางอย่างตรงไปตรงมา รวมทั้งสามารถสื่อสารเพื่อให้กำลังใจและสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลการพิจารณาความสอดคล้องของนิยามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) ขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และนิยามเชิงพฤติกรรม แต่ละด้านขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 ซึ่งสรุปได้ว่า นิยาม องค์ประกอบ และนิยามเชิงพฤติกรรมขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้

ตาราง 21 ผลการประเมินความสอดคล้องของข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ลำดับที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
1.	รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ มีขั้นตอน และมีจุดมุ่งหมายที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2.	หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3.	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	+1	+1	0	+1	+1	0.8
4.	รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ การวิจัย ครั้งนี้ เรียกว่า 5'Cs Learning Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และ 5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

ตาราง 21 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
5.	5'Cs Learning Model 1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์ต่างๆ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากเรียนรู้ อยากคิดค้นหาคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6.	5'Cs Learning Model 2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม	0	+1	+1	+1	+1	0.8
7.	5'Cs Learning Model 3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลที่ได้ อย่างสมเหตุผล ในการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
8.	5'Cs Learning Model 4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ที่เป็นการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

ตาราง 21 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
9.	5'Cs Learning Model 5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
10.	การวัดและประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

จากตารางที่ 21 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่สรุปได้โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันในทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8-1.0 โดยมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับแก้ไขรายละเอียดของกระบวนการ 5 ขั้นตอนก่อนนำไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้ ดังนี้

1) **ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้ อยากรู้อยากคิดค้นหาคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหา

2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3) **ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลที่เหมาะสมเหตุผล ในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4) **ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ที่แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

5) **ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตาราง 22 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ทักษะภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์	Knowledge	Attitude	Performance					ค่า IOC	
			1	2	3	4	5		
ด้านความ ยืดหยุ่น	ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ และ นำเสนอวิธีการปรับตัวของตนเอง ตามสถานการณ์ต่างๆ ที่มีการ เปลี่ยนแปลง ด้วยความ รับผิดชอบต่อตนเองต่อผู้อื่น ด้วยความยืดหยุ่น รู้จักผ่อนปรน สามารถควบคุมอารมณ์ใน สถานการณ์ที่คับขัน และสามารถ การมองเห็นทางออกของปัญหา อยู่บนหลักการของความถูกต้อง เหมาะสม	ผู้เรียนสามารถอธิบายคุณค่าและ ความสำคัญในการปรับตัวของ ตนเองตามสถานการณ์ต่างๆ ที่มี การเปลี่ยนแปลง ด้วยความ รับผิดชอบต่อตนเองต่อผู้อื่น ด้วย ความยืดหยุ่น รู้จักผ่อนปรน สามารถควบคุมอารมณ์ใน สถานการณ์ที่คับขัน และสามารถ การมองเห็นทางออกของปัญหาอยู่ บนหลักการของความถูกต้อง เหมาะสม	1. ผู้เรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อตนเองตามสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
			2. ผู้เรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลง						
			3. ผู้เรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมในการควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขัน						
			4. ผู้เรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมที่มองเห็นทางออกของปัญหา						
			5. ผู้เรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อตนเองต่อผู้อื่น						

ตาราง 22 (ต่อ)

ทักษะภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์	Knowledge	Attitude	Performance	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	
				1	2	3	4	5		
ด้านการ แก้ปัญหา	ผู้เรียนสามารถอธิบายขั้นตอน ของการแก้ปัญหา ได้ถูกต้อง ครบถ้วน	ผู้เรียนสามารถอธิบายคุณค่าและ ความสำคัญของแก๊ปัญหา ได้	1. ผู้เรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมในการทำ ความเข้าใจกับปัญหาที่พบ 2. ผู้เรียนการวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหา แนวทางแก๊ปัญหา 3. ผู้เรียนมีการจัดลำดับความสำคัญของ ปัญหา 4. ผู้เรียนหาแนวทางแก๊ปัญหาจาก แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ 5. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ และบอกจุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

ตาราง 22 (ต่อ)

ทักษะภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์	Knowledge	Attitude	Performance	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	
				1	2	3	4	5		
ด้านการสื่อสาร เชิงสร้างสรรค์	ผู้เรียนสามารถอธิบายนิยาม ความหมายของการสื่อสารเชิง สร้างสรรค์ได้ถูกต้อง ครบถ้วน	ผู้เรียนสามารถอธิบายคุณค่าและ ความสำคัญของการสื่อสารเชิง สร้างสรรค์ได้	1. ผู้เรียนมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการ สื่อสาร 2. ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการ สื่อสาร 3. ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง 4. ผู้เรียนแสดงออกถึงการสื่อสารเพื่อให้ กำลังใจ 5. ผู้เรียนแสดงออกถึงการสื่อสารอย่าง ตรงไปตรงมา 6. ผู้เรียนแสดงออกถึงการสื่อสารเพื่อสร้าง แรงบันดาลใจ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

จากตารางที่ 22 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่สรุปได้โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันในทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสรุป มีความเหมาะสมถูกต้องในทุกข้อทุกประเด็น สามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

1.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
- 2) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับข้อมูลเชิงประจักษ์

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินระดับความคิดเห็นต่อทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 17 ข้อ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน โดยการส่ง Google form ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดตามแนวคิดของ Costello & Osborne (2005) ที่เสนอว่า กลุ่มตัวอย่างควรมีจำนวน 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ จึงจะเหมาะสมกับขนาดของโมเดลที่จะนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดในตอบแบบสอบถาม ชี้แจงจุดประสงค์ของการวิจัย วิธีการตอบแบบวัด รวมถึงการรักษาข้อมูลให้เป็นความลับ จากนั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ศึกษา มาวิเคราะห์ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ด้วยโปรแกรม R

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading : b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error : SE) การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ (t Values) ของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (Coefficient of

Determination : R^2) ของตัวชี้วัดของแต่ละองค์ประกอบ ทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการแก้ปัญหา และด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิเคราะห์ พบว่าค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading: b) ของตัวชี้วัดของทั้ง 3 องค์ประกอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.23-0.57 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน มีค่าตั้งแต่ 0.08-0.13 ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 2.77-6.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และค่าความเชื่อมั่นของการวัดข้อมูลของตัวชี้วัด มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ตั้งแต่ 0.06-0.33 ดังตารางที่ 23

ตาราง 23 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ(t) และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R^2) ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	Mean	S.D.	Standardize Factor Loading	Standardize Error	T	R^2
ด้านความยืดหยุ่น						
1. การปรับตัวตามสถานการณ์	4.91	0.29	0.38	0.10	3.90	0.14
2. ความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลง	4.82	0.38	0.48	0.09	5.43	0.23
3. การควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขัน	4.79	0.41	0.37	0.09	4.34	0.14
4. การมองเห็นทางออกของปัญหา	4.76	0.44	0.41	0.09	4.46	0.17
5. ความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น	4.78	0.42	0.25	0.09	2.77	0.06
ด้านการแก้ปัญหา						
1. การทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบ	4.95	0.21	0.50	0.13	3.91	0.25
2. การวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทาง แก้ปัญหา	4.75	0.43	0.57	0.09	6.60	0.33
3. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	4.64	0.48	0.39	0.09	4.42	0.15
4. การหาแนวทางแก้ปัญหาจาก แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	4.71	0.45	0.33	0.09	3.57	0.11
5. ความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา	4.73	0.44	0.30	0.09	3.30	0.09
6. การนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา	4.71	0.45	0.53	0.09	6.13	0.29

ตาราง 23 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	Mean	S.D.	Standardize Factor Loading	Standardize Error	T	R ²
ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์						
1. การรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร	4.94	0.23	0.29	0.10	3.08	0.09
2. การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร	4.89	0.32	0.39	0.10	3.71	0.15
3. การใช้รูปแบบการสื่อสารสองทาง	4.89	0.32	0.29	0.09	3.11	0.09
4. การสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ	4.83	0.38	0.33	0.10	3.30	0.11
5. การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา	4.69	0.46	0.28	0.09	3.23	0.08
6. การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ	4.65	0.50	0.23	0.08	2.92	0.06

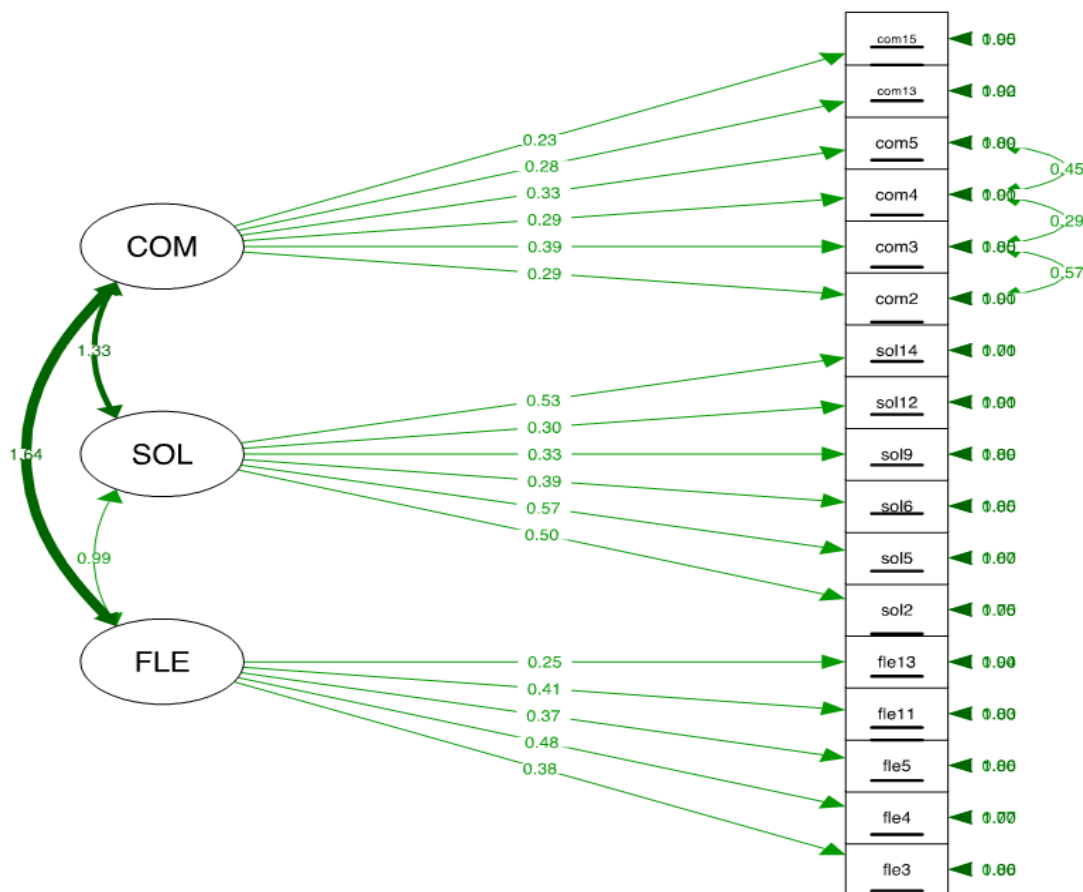
** p<0.05

2. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมพอดีของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ตามตารางที่ 1 พบว่า ค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีของโมเดล มีค่า χ^2 เท่ากับ 112, 19 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p) เท่ากับ 0.50 และค่าสถิติไคสแควร์สัมพัทธ์(Relative Chi-square) (χ^2/df) เท่ากับ 0.99 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2.00 ดังนั้น ค่า χ^2 จึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีอื่น ๆ ได้แก่ ค่าดัชนีระดับความเหมาะสมพอดี (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ซึ่งมีค่าสูงตามเกณฑ์ แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รวมทั้งค่าดัชนีรากกำลังที่สองเฉลี่ยของเศษ (SRMR) มีค่าเท่ากับ 0.096 และค่าดัชนีรากกำลังที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.00 แสดงว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการแก้ปัญหา และด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สามารถวัดทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตได้ ดังแสดงในตารางที่ 24

ตาราง 24 ค่าดัชนีทดสอบโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ดัชนีบ่งชี้ความเหมาะสมพอดี	ค่าดัชนี	เกณฑ์	ผลบ่งชี้
1. ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square : χ^2)	112, 19	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ	เหมาะสมดี
2. ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ	0.50	$p < 0.05$	เหมาะสมดี
3. ค่าสถิติไคสแควร์สัมพันธ์ (Relative Chi-square) (χ^2/df)	0.99	$\chi^2/df < 2.00$	เหมาะสมดี
4. ค่าดัชนีระดับความเหมาะสมพอดี (GFI)	0.96	$GFI > 0.90$	เหมาะสมดี
5. ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI)	1.00	$CFI > 0.90$	เหมาะสมดี
6. ค่าดัชนีรากกำลังที่สองเฉลี่ยของเศษ (SRMR)	0.096	$SRMR < 0.05$	สูงกว่าเกณฑ์
7. ค่าดัชนีรากกำลังที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (RMSEA)	0.00	$RMSEA < 0.05$	เหมาะสมดี

จากตารางที่ 24 พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ของโมเดลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ทั้ง 3 องค์ประกอบ พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบมีค่าเป็นบวก ตั้งแต่ 0.23-0.57 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกค่า เมื่อพิจารณาความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากค่าดัชนีความเหมาะสมพอดีของโมเดล มีค่า χ^2 เท่ากับ 112, 19 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p) เท่ากับ 0.50 และค่าสถิติไคสแควร์สัมพันธ์ (Relative Chi-square) (χ^2/df) เท่ากับ 0.99 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 2.00 ดังนั้น ค่า χ^2 นั้นคือค่าไคสแควร์ แตกต่างจากศูนย์จึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าโมเดลการวิจัยสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังแสดงในภาพที่ 2

Chi-square=112, 19, (χ^2/df) = 0.99, P-value=0.50, RMSEA=0.00

ภาพประกอบ 2 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิง
 สร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

2.1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิง
 สร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

2.1.1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ
 นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยใช้รูปแบบ 5'Cs Learning Model ที่ผู้วิจัยพัฒนา
 จากการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และผ่านการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาและการ
 ประเมินความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ และผ่านการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว
 ประกอบด้วย

1) หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีการสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างโครงสร้างทางปัญญา 3) เชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมในการรับประสบการณ์ใหม่จากผู้สอน แล้วปรับให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ซึ่งทำให้เกิดความรู้ใหม่ของตนขึ้นมา 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียน 5) ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก และ 6) ส่งเสริมการแก้ปัญหาด้วยแนวทางที่หลากหลาย สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง และสามารถนำเสนอความรู้ด้วยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model เพื่อสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

3) กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และ 5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) โดยบูรณาการแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการเรียนการสอน ใช้การตั้งคำถามและการสะท้อนคิดในการเรียนรู้จากแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยมีรายละเอียดของกระบวนการเรียนรู้ของ 5'Cs Learning Model ดังนี้

3.1) **ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็น คิดค้นหาคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหา

3.2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3.3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลที่ได้ได้อย่างสมเหตุผล ในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3.4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ที่แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

3.5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) การวัดและประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model เพื่อสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย

- 1) การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย
 - แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ ที่ประเมินโดยผู้สอน
 - แบบประเมินสะท้อนคิด ที่ประเมินโดยผู้สอน จากการสะท้อนคิดของผู้เรียนในรูปแบบบันทึกการสะท้อนคิด หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละกิจกรรม
- 2) การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
 - แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนประเมินตนเอง หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ ในกิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่ 4 และกิจกรรมที่ 8
 - แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนประเมินตนเองหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบครบทั้ง 8 กิจกรรม

โดยในทุกหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมการสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) 2) ด้านการแก้ปัญหา (Problem Solving) และ 3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ (Creative Communication) รายละเอียด ดังนี้

1) **ด้านความยืดหยุ่น** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงการปรับตัวของตนเองตามสถานการณ์ต่างๆ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ผ่อนปรนตามการเปลี่ยนแปลงที่มีตลอดเวลา ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้อย่างเหมาะสม อธิบายทางออกของปัญหาตามที่เห็น และมีความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น

2) **ด้านการแก้ปัญหา** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบโดยการระบุปัญหาได้ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา บอกจุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์ได้ และนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาแก่ผู้อื่นได้

3) **ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือก่อนการสื่อสาร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร ใช้รูปแบบการสื่อสารสองทางอย่างตรงไปตรงมาในการทำความเข้าใจกับผู้อื่น ใช้การกอดในการให้กำลังใจ และใช้คำพูดเชิงบวกในการสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้อื่น

แผนการจัดการเรียนรู้ 5Cs Learning Model ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

จากโครงสร้างรายวิชา พย1428 การบริหารการพยาบาล บทที่ 4 ผู้นำทางการพยาบาล ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ 1) แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ 2) ทฤษฎีภาวะผู้นำ และคุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 3) การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ และ 4) การพัฒนาทีมงานและการทำงานเป็นทีม ซึ่งสามารถนำมาสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ได้ดังนี้

ตาราง 25 ตารางแสดงแผนการจัดการเรียนรู้ 5Cs Learning Model ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	1.1 กิจกรรม “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจออกมา”	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์ได้ 1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้ 1.5 ผู้เรียนแสดงความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google meet
พย1428-1-2 ผู้นำที่สำคัญระดับโลก ระดับประเทศ และผู้นำในวิชาชีพ พยาบาล	1.2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”		3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google meet
พย1428-2-1 ทฤษฎีภาวะผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	2.1 กิจกรรม “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ติดตาม”	ด้านที่ 2 ด้านการแก้ปัญหา มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ 2.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบก่อนเสมอ 2.2 ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา 2.3 ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 2.4 ผู้เรียนแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ 2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และบอกได้ 2.6 ผู้เรียนสามารถนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา ได้	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google meet
พย1428-2-2 คุณลักษณะของผู้นำ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	2.2 กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจำเจอผู้นำห่วย”		3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google meet
พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล	3.1 กิจกรรม “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ”		3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google meet

ตาราง 25 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนา	3.2 กิจกรรม “วิชาที่พัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินมาให้ฉันทำตาม”	ด้านที่ 3 การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมบ่งชี้คือ 3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง 3.4 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อให้เกิดใจ 3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา 3.6 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google meet
พย1428-4-1 การพัฒนาทีมงาน	4.1 กิจกรรม “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง”		3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google meet
พย1428-4-2 การทำงานเป็นทีม	4.2 กิจกรรม “ความได้ใจจากการทำงานเป็นทีม”		3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google meet
รวม			8
3 ด้าน (17 พฤติกรรมบ่งชี้)			

ขั้นที่ 2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ 5Cs Learning Model กับแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ 5Cs Learning Model กับแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 26 ดังต่อไปนี้

ตาราง 26 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ 5Cs Learning Model กับแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอน 5Cs Learning Model	กระบวนการจัดการเรียนรู้		คุณลักษณะ	ทักษะ (ด้าน)	ความสอดคล้อง	แปดผล
	กระบวนการจัดการเรียนรู้	พฤติกรรมบ่งชี้				
1) ขั้นสร้างความเข้าใจ	เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อ	1.1 ผู้เรียนมีการปฏิบัติตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา		ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น	1.0	สอดคล้อง
(Creation curiosity)	มัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ เน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ออกการเรียนรู้	2.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบก่อนเสมอ 2.2 ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา 2.3 ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของปัญหา		ด้านที่ 2 ด้านการแก้ปัญหา		
	ออกความคิดเห็นคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหา	3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง		ด้านที่ 3 ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์		

ตาราง 26 (ต่อ)

ขั้นตอน 5Cs Learning Model	คุณลักษณะ			ความ สอดคล้อง	แปลผล
	กระบวนการจัดการเรียนรู้	พฤติกรรมบ่งชี้	ทักษะ (ด้าน)		
2) ขั้นสร้างประเด็น ปัญหา (Creation issues)	เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือก กำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็น ปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจาก วิธีการที่หลากหลาย และสามารถ สื่อสารได้อย่างเหมาะสม	1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้ 1.5 ผู้เรียนแสดงความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น 2.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบก่อนเสนอ 2.2 ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา 2.3 ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และบอกได้ 3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น ด้านที่ 2 ด้านการแก้ปัญหา ด้านที่ 3 ด้านการสื่อสาร เชิงสร้างสรรค์	1.0	สอดคล้อง คล้อย

ตาราง 26 (ต่อ)

ขั้นตอน 5Cs Learning Model	คุณลักษณะ			ความ สอดคล้อง	แปลผล
	กระบวนการจัดการเรียนรู้	พฤติกรรมบ่งชี้	ทักษะ (ด้าน)		
3) ชั้นสร้างแนวทางการแก้ปัญหา (Creation guidelines)	<p>เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลที่ได้ได้อย่างสมเหตุผล ในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่น จากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้</p> <p>1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้</p> <p>1.5 ผู้เรียนแสดงความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น</p> <p>2.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบก่อนเสมอ</p> <p>2.2 ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา</p> <p>2.3 ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของปัญหา</p> <p>2.4 ผู้เรียนแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่นำเสนอ</p> <p>2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาและบอกได้</p> <p>3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร</p> <p>3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร</p> <p>3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง</p>	<p>ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น</p> <p>ด้านที่ 2 ด้านการแก้ปัญหา</p> <p>ด้านที่ 3 ด้านการสื่อสาร</p> <p>เชิงสร้างสรรค์</p>	1.0	สอดคล้อง

ตาราง 26 (ต่อ)

ขั้นตอน 5Cs Learning Model	กระบวนการจัดการเรียนรู้		คุณลักษณะ		ความ สอดคล้อง	แบบผล
	กระบวนการจัดการเรียนรู้	พฤติกรรมบ่งชี้	คุณลักษณะ	ทักษะ (ด้าน)		
4) สร้างองค์ ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)	เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการ เรียนรู้ ที่แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วย ความยืดหยุ่นจากวิธีการที่ หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิง สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม	1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้ 1.5 ผู้เรียนแสดงความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น 2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และบอกได้ 2.6 ผู้เรียนสามารถนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา ได้ 3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง 3.4 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ 3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา 3.6 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น ด้านที่ 2 ด้านการแก้ปัญหา	ด้านที่ 3 ด้านการสื่อสาร เชิงสร้างสรรค์	1.0	สอดคล้อง

ตาราง 26 (ต่อ)

ขั้นตอน 5Cs Learning Model	คุณลักษณะ		ความสอดคล้อง	แปดผล
	กระบวนการจัดการเรียนรู้	พฤติกรรมบ่งชี้		
5) ขั้นสรุปผลลัพท์	เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพท์	1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น	สอดคล้อง
การเรียนรู้	การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิด	1.5 ผู้เรียนแสดงความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น		คล้อง
(Conclusion learning outcomes)	แก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพท์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาและบอกได้ 2.6 ผู้เรียนสามารถนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา ได้ 3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง 3.4 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อให้เกิดใจ 3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา 3.6 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ	ด้านที่ 2 ด้านการแก้ปัญหา	

จากตารางที่ 26 พบว่า ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ 5Cs Learning Model กับแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตโดยผู้วิจัยพบว่า “5Cs Learning Model” กับแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกันในทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 สามารถนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตต่อไปได้

ขั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปทดลองนำร่อง (Pilot Study) โดยจัดทำเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์

3.1 แบบวัดเชิงสถานการณ์

ตาราง 27 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
1.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอ มา”	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ตาม”	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจิ้งถ้าเจอผู้นำห่วย”	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ”	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “วิชาชีพจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง”	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
7.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ความสำเร็จมาจากการทำงานเป็นทีม”	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

จากตารางที่ 27 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบวัดเชิงสถานการณ์กับแผนการเรียนรู้ ที่ใช้ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกัน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ตาราง 28 ผลการประเมินค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบวัดเชิงสถานการณ์

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ค่าดัชนีอำนาจ จำแนก
1.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”	0.35
2.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”	0.32
3.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ตาม”	0.37
4.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจิ้งถ้าเจอผู้นำห่วย”	0.35
5.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ”	0.38
6.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “วิชาชีพอจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”	0.35
7.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง”	0.38
8.	แบบวัดเชิงสถานการณ์กิจกรรม “ความสำเร็จมาจากการทำงานเป็นทีม”	0.37

จากตารางที่ 28 พบว่า แบบวัดเชิงสถานการณ์ทั้ง 8 กิจกรรม มีค่าดัชนีอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32-0.38 สามารถสรุปได้ว่าแบบวัดเชิงสถานการณ์ทั้ง 8 กิจกรรมเป็นแบบวัดที่สามารถจำแนกได้ค่อนข้างดี สามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3.2 แบบประเมินทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ตาราง 29 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น		
1.1 ท่านสามารถปรับตัว รู้จักผ่อนปรนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม	1.0	สอดคล้อง
1.2 ท่านสามารถปรับเปลี่ยนวิธีทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา	1.0	สอดคล้อง
1.3 เมื่อเกิดเหตุการณ์คับขัน ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกของตนเองได้เหมาะสม	1.0	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
1.4 ท่านตระหนักได้ว่าทุกปัญหาและทุกอุปสรรคย่อมมีทางออก หรือมีแนว ทางแก้ไขเสมอ	1.0	สอดคล้อง
1.5 ท่านเป็นแบบอย่างในการรับผิดชอบต่อความคิด คำพูดและการกระทำของ ตนเองต่อผู้อื่น	1.0	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 การแก้ปัญหา		
2.1 เมื่อพบเจอปัญหา ท่านมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเป็นอันดับแรก	1.0	สอดคล้อง
2.2 ท่านสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาจากการรวบรวมข้อมูล เพื่อ กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	1.0	สอดคล้อง
2.3 ท่านสามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อวางแผนระยะเวลาใน การแก้ไขปัญหาได้เหมาะสม	1.0	สอดคล้อง
2.4 ท่านสามารถแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	1.0	สอดคล้อง
2.5 ท่านสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินการในการแก้ไขปัญหา โดยสามารถ ระบุจุดแข็ง จุดอ่อนได้	1.0	สอดคล้อง
2.6 ท่านสามารถนำเสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการที่ หลากหลาย	1.0	สอดคล้อง
ด้านที่ 3 การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์		
3.1 ท่านมักใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง	1.0	สอดคล้อง
3.2 ท่านมีการรวบรวมข้อมูลอย่างครบถ้วนก่อนการสื่อสาร	1.0	สอดคล้อง
3.3 ท่านมักใช้การสื่อสารทางกายด้วยการกอด เพื่อให้กำลังใจ	1.0	สอดคล้อง
3.4 ท่านมักใช้คำพูดในการให้กำลังใจผู้อื่น	1.0	สอดคล้อง
3.5 ท่านมีความช่างสังเกต มองเห็นลักษณะที่แปลก ผิดปกติ หรือช่องว่างที่ ขาดหายไปได้ง่ายและรวดเร็ว	1.0	สอดคล้อง
3.6 ท่านมีความเป็นตัวของตัวเอง บนหลักความถูกต้อง	1.0	สอดคล้อง

จากตารางที่ 29 พบว่า ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมิน
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ มีดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.0 ซึ่ง
อนุมานได้ว่า แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข สามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ตาราง 30 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	แปลผล
ด้านที่ 1 เจตคติต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model		
1.1 ผู้เรียนพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ นี้	1.0	สอดคล้อง
1.2 ผู้เรียนมีความสนใจและเต็มใจต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ นี้	1.0	สอดคล้อง
1.3 ผู้เรียนภูมิใจที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบฯ นี้	1.0	สอดคล้อง
1.4 ผู้เรียนเห็นว่ารูปแบบฯ นี้มีประโยชน์ต่อตนเองและต่อผู้เรียนคนอื่นๆ ใน การเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	1.0	สอดคล้อง
1.5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model นี้เป็นรูปแบบที่ดี สามารถเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี	1.0	สอดคล้อง
ด้านที่ 2 เนื้อหาในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model		
2.1 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ นี้มีความน่าสนใจต่อการเรียนรู้ และสามารถเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน	1.0	สอดคล้อง
2.2 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1.0	สอดคล้อง
2.3 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความครอบคลุมสามารถเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ครอบคลุมด้าน	1.0	สอดคล้อง
2.4 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย สะดวกต่อการเรียนรู้	1.0	สอดคล้อง
2.5 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตัวเอง และกล้าแสดงความคิดเห็น	1.0	สอดคล้อง

ตาราง 30 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้		
3.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1.0	สอดคล้อง
3.2 กิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจน น่าสนใจ และสามารถปฏิบัติได้จริง	1.0	สอดคล้อง
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติได้เสร็จทันตามกำหนดเวลาที่ผู้สอนกำหนด	1.0	สอดคล้อง
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ครบทุกด้าน	1.0	สอดคล้อง
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน	1.0	สอดคล้อง
ด้านที่ 4 สื่อการเรียนรู้		
4.1 สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	1.0	สอดคล้อง
4.2 สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้	1.0	สอดคล้อง
4.3 สื่อการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้จริง	1.0	สอดคล้อง
4.4 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย นอกเหนือจากที่ผู้สอนกำหนด	1.0	สอดคล้อง
4.5 ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกเรียนรู้จากสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยมีผู้สอนคอยชี้แนะ และอำนวยความสะดวก	1.0	สอดคล้อง
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล		
5.1 ผู้เรียนพึงพอใจกับวิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้	1.0	สอดคล้อง
5.2 วิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีความหลากหลาย สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด	1.0	สอดคล้อง
5.3 เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความชัดเจนเที่ยงตรงและเหมาะสมกับผู้เรียน	1.0	สอดคล้อง
5.4 เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความครอบคลุม สามารถประเมินทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ครบทุกด้าน	1.0	สอดคล้อง
5.5 ผู้เรียนสามารถใช้ผลการประเมินจากเครื่องมือวัดและประเมินผลในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของตนเองได้	1.0	สอดคล้อง

จากตารางที่ 30 พบว่า ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ มีดัชนีความสอดคล้องทุกข้อเท่ากับ 1.0 ซึ่งอนุมานได้ว่า แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3.4 แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ตาราง 31 ผลการประเมินแบบสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง	แปลผล	
ความรู้สึกหลังทำกิจกรรม	1.0	สอดคล้อง	
สิ่งที่ได้เรียนรู้หลังทำกิจกรรม	1.0	สอดคล้อง	
หลังทำกิจกรรมตามรูปแบบ	มี	1.0	สอดคล้อง
การจัดการเรียนรู้ 5'Cs	ไม่มี	1.0	สอดคล้อง
Learning Model นักศึกษา	ไม่แน่ใจ	1.0	สอดคล้อง
คิดว่าตนเองมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เกิดขึ้นหรือไม่			
ถ้ามี (จงเรียงลำดับจากมากไปน้อย)			
การปรับตัวตามสถานการณ์	1.0	สอดคล้อง	
ความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลง	1.0	สอดคล้อง	
การควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขัน	1.0	สอดคล้อง	
การมองเห็นทางออกของปัญหา	1.0	สอดคล้อง	
ความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น	1.0	สอดคล้อง	
การทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบ	1.0	สอดคล้อง	
การวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา	1.0	สอดคล้อง	

ตาราง 31 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง	แปลผล
การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	1.0	สอดคล้อง
การหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	1.0	สอดคล้อง
ความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา	1.0	สอดคล้อง
การนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา	1.0	สอดคล้อง
การรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร	1.0	สอดคล้อง
การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร	1.0	สอดคล้อง
การใช้รูปแบบการสื่อสารสองทาง	1.0	สอดคล้อง
การสื่อสารเพื่อให้ง่าลังใจ	1.0	สอดคล้อง
การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา	1.0	สอดคล้อง
การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ	1.0	สอดคล้อง
การนำความรู้หลังทำกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน	1.0	สอดคล้อง

จากตารางที่ 31 พบว่า ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยผู้เชี่ยวชาญ มีดัชนีความสอดคล้องทุกเท่ากับ 1.0 ซึ่งอนุมานได้ว่า แบบสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยการหาค่าสอดคล้องภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) ของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ทั้ง 3 ชุด ได้แก่ 1) แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ 2) แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) เท่ากับ 0.79,

0.82 และ 0.89 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือทั้ง 3 ฉบับมีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูงสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

ขั้นที่ 4 ผลการทดลองนำร่อง (Pilot Study) ในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง

หลังจากปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้และคู่มือกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปศึกษานำร่อง เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และนำข้อค้นพบจากการศึกษานำร่องมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ในการทดลองจริง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานำร่อง (Pilot Study) คือ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่อยู่ระหว่างการศึกษาศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2563 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี จำนวน 16 คน (ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง) โดยศึกษานำร่อง (Pilot Study) ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล และ พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล) จำนวน 2 ชั่วโมง ผลการศึกษานำเสนอเป็นรายด้าน ดังนี้

1) **ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนรู้** ก่อนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนเริ่มต้นจากการชี้แจงคู่มือกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต แบบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และแบบประเมินประสิทธิผลของรูปแบบฯ ผ่านช่องทางออนไลน์โดยใช้โปรแกรมห้องประชุมออนไลน์ (Google Meetings) **ผลพบว่า** ผู้เรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการจัดกิจกรรมออนไลน์และเตรียมพร้อมให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์ก่อนการทำกิจกรรมผู้เรียนรู้สึกตื่นเต้นในการทำกิจกรรม หัวข้อกิจกรรมน่าสนใจ

2) **ด้านกิจกรรมการเรียนรู้** พบว่า การทำกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนทำกิจกรรมผ่านคู่มือกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ผ่านช่องทางออนไลน์โดยใช้โปรแกรมห้องประชุมออนไลน์ (Google Meeting) โดยทำการจัดการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะ

ผู้นำทางการพยาบาล และ พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล) จำนวน 2 ชั่วโมง ผลปรากฏดังตารางที่ 31 ดังต่อไปนี้

ตาราง 32 ผลจากการทำกิจกรรมจากแผนการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบ 5'Cs Learning Model

หน่วยการเรียนรู้	ผลจากการทำกิจกรรม		ข้อสังเกตในการเข้าร่วมกิจกรรม
	แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล	แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ	<p>- ผู้เรียนให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน</p> <p>- ผู้เรียนพยายามเสนอความคิดเห็น และร่วมกันอภิปราย ตอบคำถาม สะท้อนคิดมุมมองของตนเองหลังจากทำกิจกรรม “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ”</p> <p>- ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ในการทำกิจกรรมร่วมกัน และบอกถึงความภูมิใจภายหลังการทำกิจกรรมเสร็จสิ้น</p>	<p>- ผู้เรียนให้ความร่วมมือและมีพฤติกรรมอยากเรียนรู้ว่าในครั้งนี้นตนเองและเพื่อนจะได้ทำกิจกรรมอะไร</p> <p>- ผู้เรียนทำกิจกรรมออนไลน์ได้ดีมากขึ้น เนื่องจากมีรับทราบขั้นตอนของการเรียนการสอนจากการทำกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา</p> <p>- ผู้เรียนพยายามเสนอความคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายตอบคำถามสะท้อนคิดมุมมองของตนเองหลังจากทำกิจกรรม “วิชาชีพจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”</p> <p>- ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ในการทำกิจกรรมร่วมกัน และบอกถึงความภูมิใจภายหลังการทำกิจกรรมเสร็จสิ้น</p> <p>- ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการทดลองใช้รูปแบบ 5'Cs Learning Model ในการทำกิจกรรม อยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.35 S. D. เท่ากับ 0.93</p>	<p>- ต้องมีการเตรียมความพร้อมก่อนทำกิจกรรม โดยผู้สอนต้องชี้แจงรายละเอียดทั้งหมดในการเข้าร่วมทำกิจกรรมออนไลน์แก่ผู้เรียนให้ชัดเจน ได้แก่ วัตถุประสงค์ วิธีการการวัดประเมินผล และประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ</p> <p>- ขณะผู้เรียนทำกิจกรรม ผู้สอนทำหน้าที่เพียงผู้ให้คำปรึกษา ผู้อำนวยความสะดวกเท่านั้น จะไม่ชี้นำคำตอบให้แก่ผู้เรียน</p> <p>- หลังทำกิจกรรมเสร็จสิ้น ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ และสะท้อนคิดสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม โดยผู้สอนทำหน้าที่ในการชื่นชม ให้กำลังใจ</p>

3) **ด้านการวัดและประเมินผล** ผลของการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลจำนวน 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนำร่อง (Pilot Study) มีจำนวนเหมาะสม ทำให้สามารถประเมินพฤติกรรมรายบุคคลอย่างชัดเจน ส่วนประเด็นในการประเมินผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของแบบวัดเชิงสถานการณ์ในแต่ละกิจกรรม สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ และมีผลการประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ ผ่านได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ชุดที่ 2 แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนำร่อง (Pilot Study) มีจำนวนเหมาะสม ทำให้สามารถประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ รายบุคคลอย่างชัดเจน รวมทั้งผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทุกข้อ จึงสามารถประเมินตนเองได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ชุดที่ 3 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนำร่อง (Pilot Study) มีจำนวนเหมาะสม ทำให้สามารถประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ รายบุคคลอย่างชัดเจน รวมทั้งผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทุกข้อ จึงสามารถประเมินตนเองได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ชุดที่ 4 แบบสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองนำร่อง (Pilot Study) มีจำนวนเหมาะสม ทำให้สามารถประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ รายบุคคลอย่างชัดเจน รวมทั้งผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของแบบสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทุกข้อ จึงสามารถประเมินตนเองได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4) **ด้านเวลา** พบว่า จากการเรียนการสอนและการทำกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีเวลาเพียงกิจกรรมละ 1 ชั่วโมง ส่งผลให้ผู้เรียนไม่มีเวลามากพอในการ

ร่วมกันทำกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์ จากผลการประเมินจากแบบสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พบว่า การทำกิจกรรมกลุ่มตามแผนการจัดการเรียนรู้ ถึงแม้ว่าจะเป็น การเข้ากลุ่มออนไลน์ แต่ผู้เรียนต้องการเวลาเพิ่มขึ้นในการปรึกษาหารือ แสดงความคิดเห็น และสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้น ผู้สอนจึงมีการปรับระยะเวลาในการทำกิจกรรมจากในแผนการจัดการเรียนรู้จากกิจกรรมละ 1 ชั่วโมง เป็น 3 ชั่วโมง

5) **ด้านสื่อการเรียนรู้ออนไลน์** พบว่า การเรียนการสอนออนไลน์ในครั้งนี้ เป็นการจัดการกิจกรรมผ่านช่องทางออนไลน์โดยใช้โปรแกรมห้องประชุมออนไลน์ (Google Meetings) และผู้เรียนเคยมีประสบการณ์ในการใช้โปรแกรมการเรียนการสอนลักษณะนี้แล้ว ทำให้สามารถทำการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น แต่มีบางช่วงที่สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ทำให้ขาดการติดต่อและต้องเข้าออกเป็นระยะ

6) **ข้อค้นพบอื่นๆ** พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เรียนกลุ่มการทดลองนำร่อง บอกว่า “ต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีการสอนแบบนี้กับผู้เรียนในทุกหัวข้อ เพราะผู้เรียนได้ทำกิจกรรม ได้แสดงความคิดเห็น ทำให้เกิดความมั่นใจในการทำงานร่วมกันผู้อื่นมากขึ้น” และ “ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการใช้รูปแบบ 5Cs Learning Model ในรายวิชาภาคปฏิบัติบ้าง”

ตาราง 33 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (กลุ่มทดลองนำร่อง)

ทักษะภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์	Pre	Post	Difference	p-value
	Mean (s. d.)	Mean (s. d.)	Mean (s. d.)	
ด้านความยืดหยุ่น	3.96 (0.26)	4.32 (0.16)	- 0.37 (0.24)	<0.001‡
ด้านการแก้ปัญหา	4.03 (0.21)	4.34 (0.17)	- 0.31 (0.15)	<0.001‡
ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์	4.01 (0.26)	4.35 (0.14)	- 0.34 (0.24)	<0.001‡
ภาพรวมทุกด้าน	4.00 (0.10)	4.34 (0.08)	- 0.34 (0.10)	<0.001†

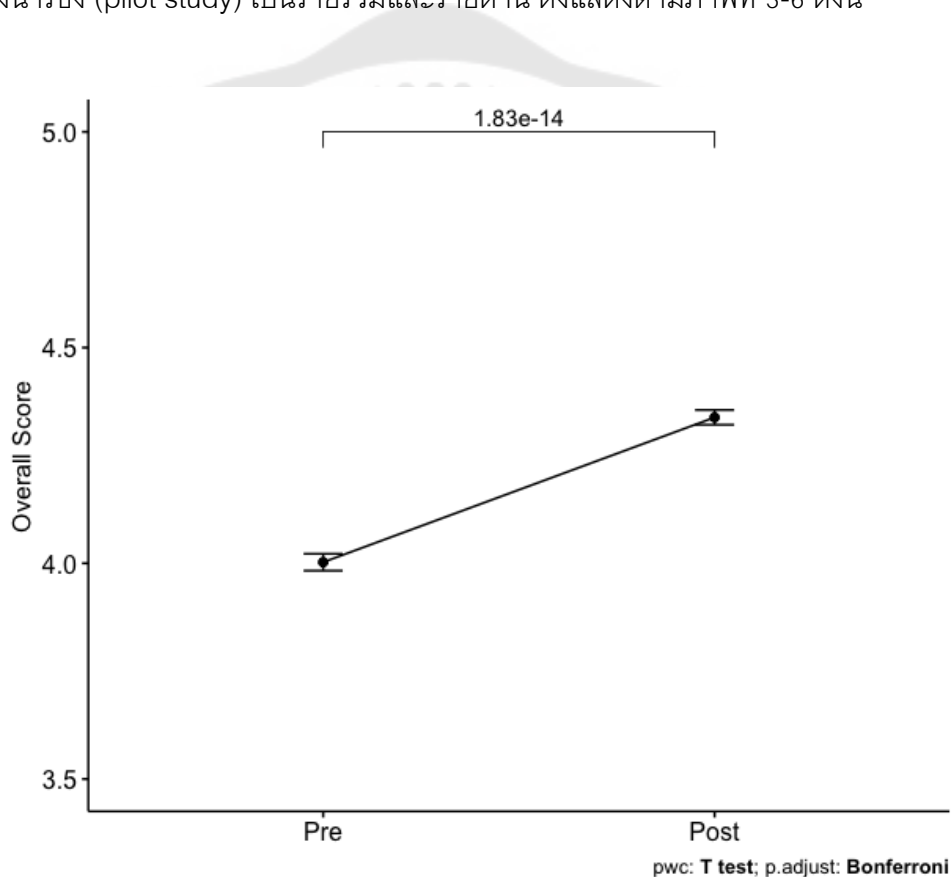
† Paired t-test

‡ Wilcoxon signed rank test when Shapiro-Wilk normality test: p-value < 0.05

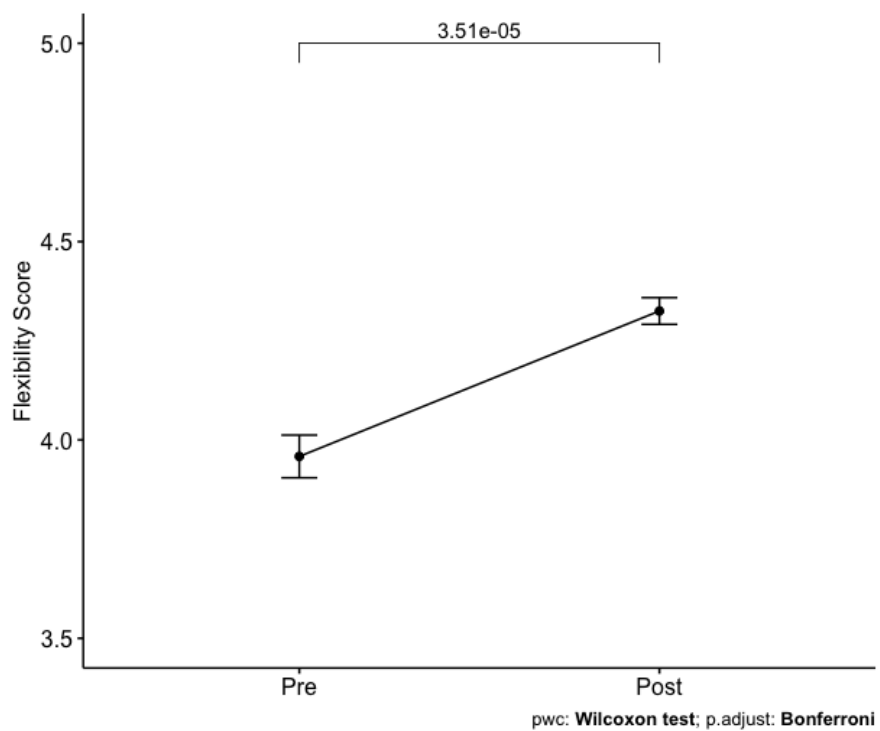
จากตารางที่ 33 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองนำร่อง (pilot study) มีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ตาม

รูปแบบที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตสูงขึ้นทุกด้าน โดยผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์มีผลการประเมินสูงขึ้น สูงที่สุด (Mean= 4.35, SD. = 0.14) รองลงมาได้แก่ด้านการแก้ปัญหา (Mean= 4.34, SD. = 0.17) และด้านความยืดหยุ่น (Mean= 4.32, SD. = 0.16) ตามลำดับ โดยด้านที่มีการประเมินเพิ่มสูงขึ้นจากการประเมินก่อนทดลองสูงสุด ได้แก่ด้านความยืดหยุ่น (Difference Mean/ S. D. = 0.37/0.24)

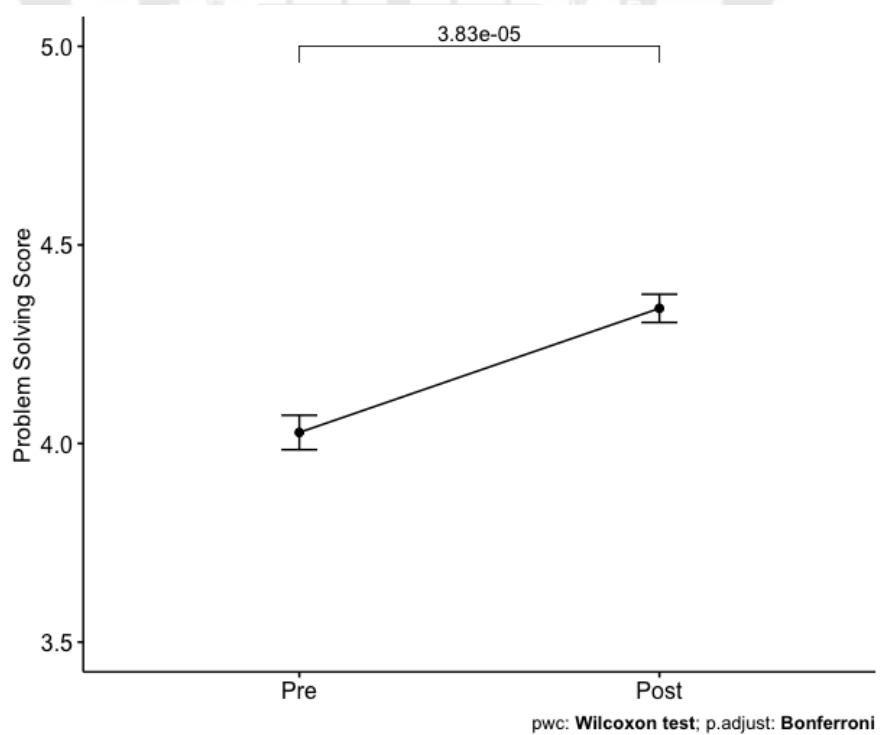
โดยผู้วิจัยได้นำเสนอภาพผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้เรียนกลุ่มทดลองนำร่อง (pilot study) เป็นรายรวมและรายด้าน ดังแสดงตามภาพที่ 3-6 ดังนี้

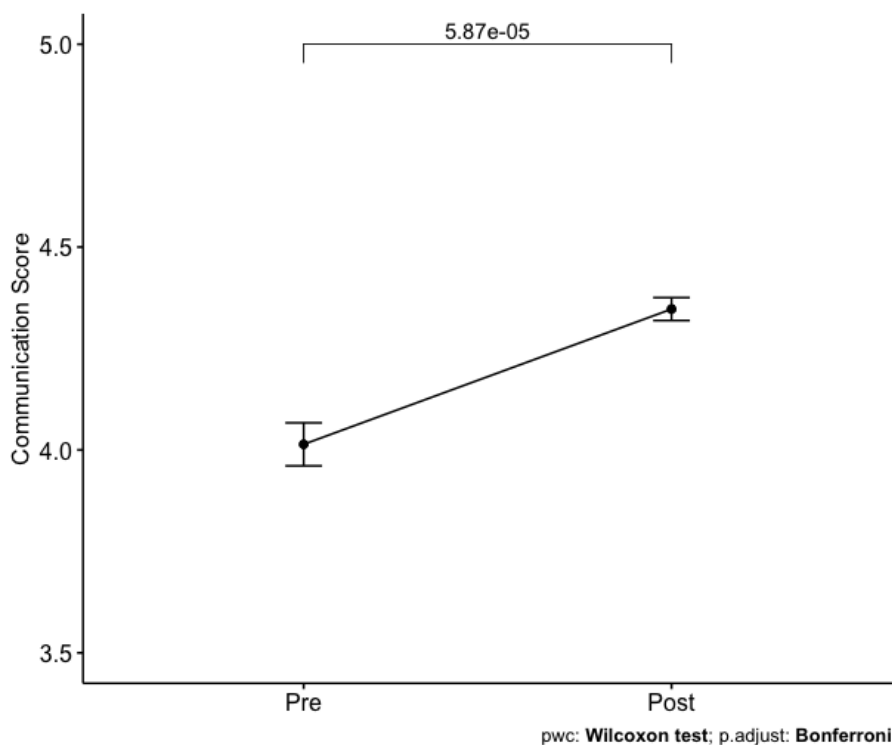
ภาพประกอบ 3 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้เรียนกลุ่มทดลองนำร่อง (pilot study)

ภาพประกอบ 4 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น

ภาพประกอบ 5 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา

ภาพประกอบ 6 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้และคู่มือกิจกรรมการเรียนรู้ ออนไลน์

หลังจากการทดลองนำร่อง (Pilot Study) โดยผู้เรียนทำกิจกรรมผ่านคู่มือกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ผ่านช่องทางออนไลน์โดยใช้โปรแกรมห้องประชุมออนไลน์ (Google Meetings) โดยทำการจัดการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล และ พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล) จำนวน 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านเวลาและด้านสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ผู้วิจัยได้นำผลจากการทดลองนำร่อง (Pilot Study) สิ่งที่ได้ค้นพบในแต่ละด้าน มาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้และคู่มือกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ในเรื่องการปรับเวลาให้เหมาะสมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะมีการเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมจากกิจกรรมละ 1 ชั่วโมง เป็นกิจกรรมละ 3 ชั่วโมง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลามากขึ้นในการทำกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำไปทำการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่อยู่ระหว่างการศึกษาศิลปะหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 4,135 คน (สถิติจำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2563)

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ที่อยู่ระหว่างการศึกษาศิลปะหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี จำนวน 24 คน ในการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยถือว่าทุกๆหน่วยหรือทุกๆสมาชิกในประชากรมีโอกาสจะถูกเลือกเท่าๆ กัน การสุ่มวิธีนี้จะต้องมีรายชื่อประชากรทั้งหมดและมีการให้เลขกำกับ คือเลขรหัสประจำตัวนักศึกษา แล้วทำการหยิบฉลากจากรายชื่อประชากรทั้งหมด โดยจำแนกตามการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผ่านช่องทางออนไลน์โดยใช้โปรแกรมห้องประชุมออนไลน์ (Google Meeting) โดยทำการจัดการเรียนการสอนใน 4 หน่วยการเรียนรู้ รวมจำนวน 24 ชั่วโมง ระยะเวลา 8 สัปดาห์ (สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง/แผนการเรียนรู้) ประกอบด้วย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ได้แก่ กิจกรรม “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” และ พย1428-1-2 ผู้นำที่สำคัญระดับโลก ระดับประเทศ และผู้นำในวิชาชีพพยาบาล ได้แก่ กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พย1428-2-1 ทฤษฎีภาวะผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ กิจกรรม “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ตาม” และ พย1428-2-2 คุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจิ้งถ้าเจอผู้นำห่วย”

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล ได้แก่ กิจกรรม “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ” และ พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล ได้แก่ กิจกรรม “วิชาชีพจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พย1428-4-1 การพัฒนาทีมงาน ได้แก่ กิจกรรม “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง” และ พย1428-4-2 การทำงานเป็นทีม ได้แก่ กิจกรรม “ความสำเร็จมาจากการทำงานเป็นทีม”

ผลการทดลอง

ตาราง 34 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8)

ทักษะภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์	T0	T4	T8	F	p-value	η^2
	Mean (s. d.)	Mean (s. d.)	Mean (s. d.)			
	3.980 (0.099)	4.159 (0.096)	4.485 (0.072)	433.345	<0.001	0.850
Paired	Difference (s. d.)			t	p-value†	
T0-T4	-0.179 (0.032)			-27.091	<0.001	
T0-T8	-0.505 (0.102)			-24.132	<0.001	
T4-T8	-0.326 (0.101)			-15.794	<0.001	

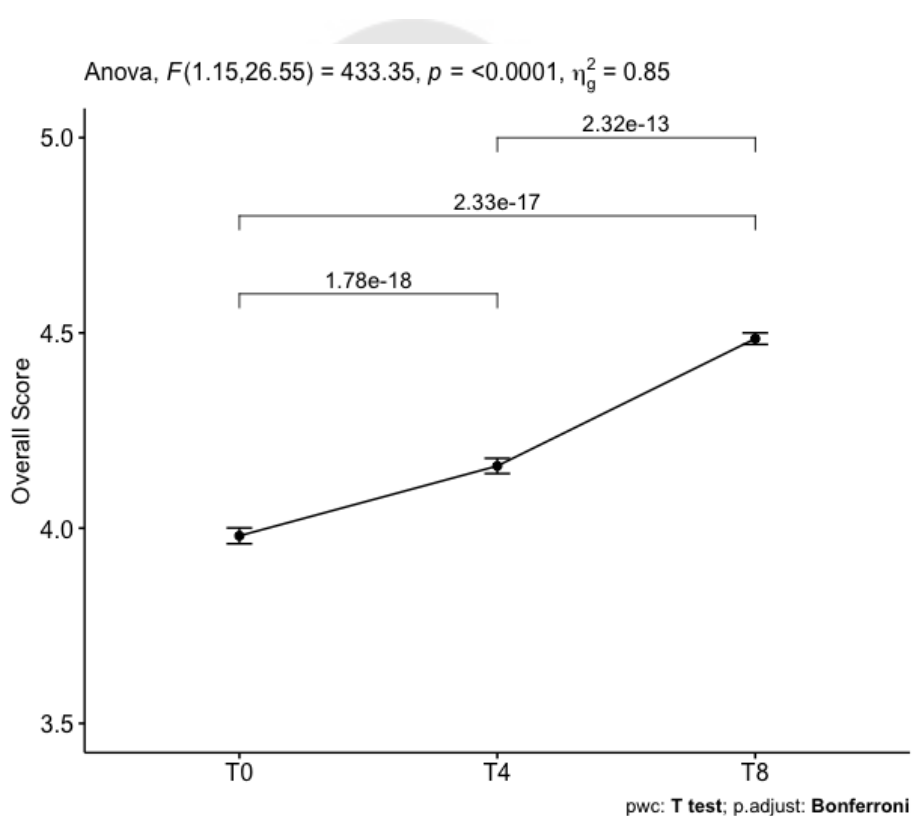
จากตารางที่ 34 พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5'Cs Learning Model) ในสัปดาห์แรก Mean=3.980, S. D. = 0.099 หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5'Cs Learning Model) ในสัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น Mean=4.159, S. D. = 0.096 และเมื่อสิ้นสุดการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น Mean=4.485, S. D. = 0.072 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value<0.001) โดยมีผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ $F=433.345$, $\eta^2 = 0.850$ เมื่อเปรียบเทียบตามระยะเวลาในการประเมิน พบว่า

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์แรก กับ หลังทดลองในสัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.179, Difference S. D. = 0.032 และ $t= 27.091$)

ระหว่างหลังทดลองในสัปดาห์แรก กับ หลังสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.505, Difference S. D. = 0.102 และ $t=24.132$)

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์ที่ 4 กับ หลังสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.326, Difference S. D. = 0.101 และ $t=15.794$)

โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ดังแสดงในภาพที่ 7

ภาพประกอบ 7 แสดงผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8)

ตาราง 35 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ด้านความยืดหยุ่น

ทักษะภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์	T0	T4	T8	F	p-value	η^2
	Mean (s. d.)	Mean (s. d.)	Mean (s.d.)			
ด้านความยืดหยุ่น	3.917 (0.276)	4, 192 (0, 208)	4.533 (0.140)	156.742	<0.001	0.588
Paired	Difference (s. d.)			t	p-value†	
T0-T4	-0.275 (0.115)			-11.699	<0.001	
T0-T8	-0.617 (0.220)			-13.731	<0.001	
T4-T8	-0.342 (0.161)			-10.378	<0.001	

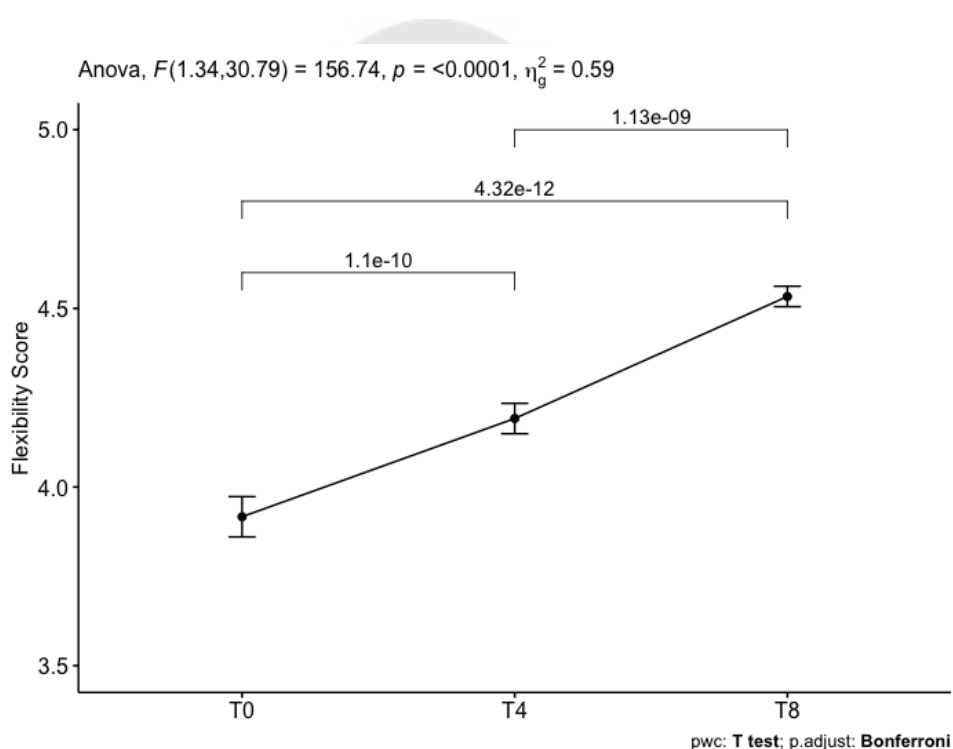
จากตารางที่ 35 พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5Cs Learning Model) ในสัปดาห์แรก Mean=3.917, S. D. = 0.276 หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5Cs Learning Model) ในสัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้น Mean=4, 192, S. D. = 0, 208 และเมื่อสิ้นสุดการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้น Mean=4.533, S. D. = 0.140 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value<0.001) โดยมีผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ $F=156.742$, $\eta^2 = 0.588$ เมื่อเปรียบเทียบตามระยะเวลาในการประเมิน พบว่า

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์แรก กับ หลังการทดลองในสัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.275, Difference S. D. = 0.115 และ $t=11.699$)

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์แรก กับ หลังสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.617, Difference S. D. = 0.220 และ $t=13.731$)

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์ที่ 4 กับ หลังสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.342, Difference S. D. = 0.161 และ $t=10.378$)

โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ดังแสดงในภาพที่ 8

ภาพประกอบ 8 แสดงผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8)

ตาราง 36 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ด้านการแก้ปัญหา

ทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	T0	T4	T8	F	p-value	η^2
	Mean (s. d.)	Mean (s. d.)	Mean (s. d.)			
ด้านการแก้ปัญหา	4.021 (0.227)	4.174 (0.211)	4.472 (0.106)	75.949	<0.001	0.506
Paired	Difference (s. d.)			t	p-value†	
T0-T4	-0.153 (0.097)			-7.694	<0.001	
T0-T8	-0.451 (0.222)			-9.943	<0.001	
T4-T8	-0.299 (0, 203)			-7.224	<0.001	

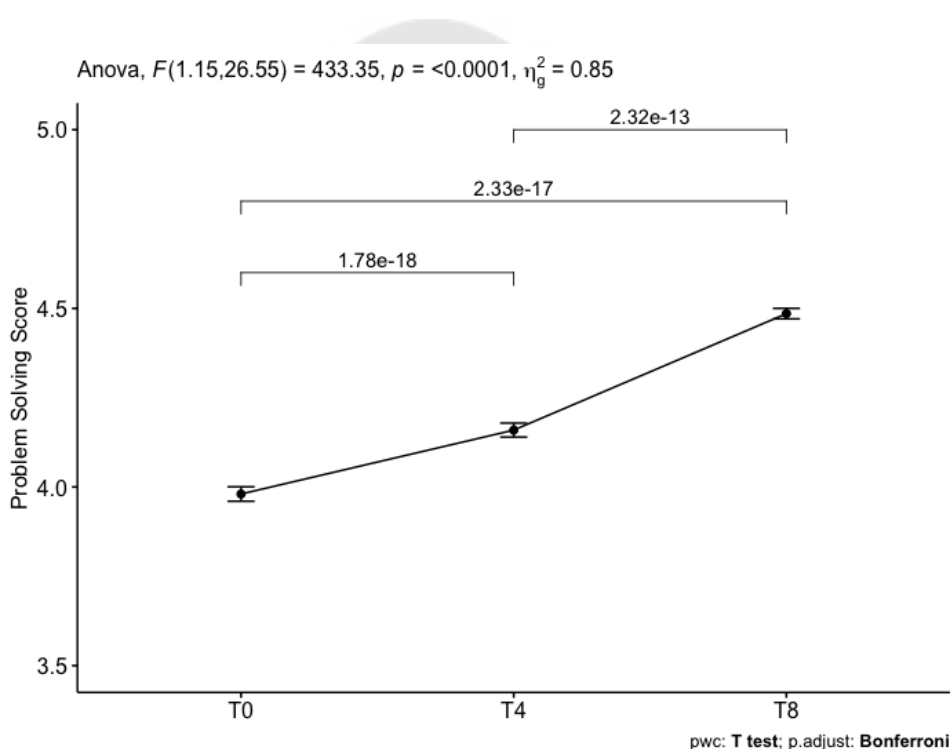
จากตารางที่ 36 พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5Cs Learning Model) ในสัปดาห์แรก Mean=4.021, S. D. = 0.227 หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5Cs Learning Model) ในสัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น Mean=4.174, S. D. = 0.211 และเมื่อสิ้นสุดการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น Mean=4.472, S. D. = 0.106 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value<0.001) โดยมีผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ $F=75.949$, $\eta^2 = 0.506$ เมื่อเปรียบเทียบตามระยะเวลาในการประเมิน พบว่า

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์แรก กับ หลังการทดลองในสัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.153, Difference S. D. = 0.097 และ $t=7.694$)

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์แรก กับ หลังสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.451, Difference S. D. = 0.222 และ $t=9.943$)

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์ที่ 4 กับ หลังสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.299, Difference S. D. = 0, 203 และ $t=7.224$)

โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ดังแสดงในภาพที่ 9

ภาพประกอบ 9 แสดงผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8)

ตาราง 37 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

ทักษะภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสาร	T0	T4	T8	F	p-value	η^2
	Mean (s. d.)	Mean (s. d.)	Mean (s. d.)			
เชิงสร้างสรรค์	3.993 (0.217)	4.118 (0.211)	4.458 (0.149)	75.625	<0.001	0.515
Paired	Difference (s.d.)		t	p-value†		
T0-T4	-0.125 (0.089)		-6.912	<0.001		
T0-T8	-0.465 (0.230)		-9.893	<0.001		
T4-T8	-0.340 (0.222)		-7.495	<0.001		

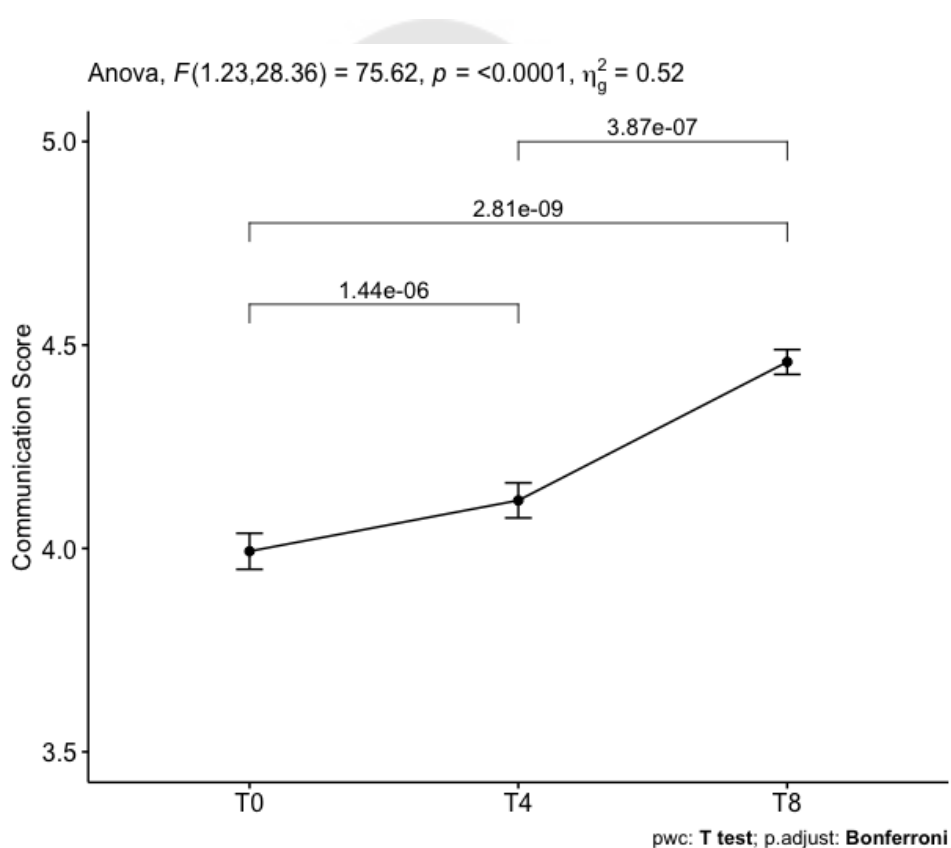
จากตารางที่ 37 พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5'Cs Learning Model) ในสัปดาห์แรก Mean=3.993, S. D. = 0.217 ในระหว่างหลังการทดลองสัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น Mean=4.118, S. D. = 0.211 และเมื่อสิ้นสุดการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น Mean=4.458, S. D. = 0.149 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}<0.001$) โดยมีผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ $F=75.625$, $\eta^2 = 0.515$ เมื่อเปรียบเทียบตามระยะเวลาในการประเมิน พบว่า

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์แรก กับ หลังการทดลองในสัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.125, Difference S. D. = 0.089 และ $t=6.912$)

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์แรก กับ หลังสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.465, Difference S. D. = 0.230 และ $t=9.893$)

ระหว่างหลังการทดลองในสัปดาห์ที่ 4 กับ หลังสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น (Difference Mean=0.340, Difference S. D. = 0.222 และ $t=7.495$)

โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต กลุ่มทดลอง หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8) ดังแสดงในภาพที่ 10

ภาพประกอบ 10 แสดงผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ หลังทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (สัปดาห์ที่ 1- 4- 8)

หลังสิ้นสุดการทดลองแต่ละแผนการเรียนรู้อ ผู้วิจัยทำการวัดประเมินคะแนนการทำกิจกรรมแบบวัดเชิงสถานการณ์ ในการทำกิจกรรมทั้ง 8 กิจกรรม ด้วยแบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ พบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินคะแนน ดังแสดงในตารางที่ 38

ตาราง 38 ผลการประเมินคะแนนแบบวัดเชิงสถานการณ์ในการทำกิจกรรมด้วยแบบวัดเชิงสถานการณ์ หลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (n=24)

แบบวัดเชิงสถานการณ์	คะแนน (เต็ม 100 คะแนน)			
	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน เฉลี่ย	S.D. เฉลี่ย
กิจกรรมที่ 1 กิจกรรม “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”	91	67	80.50	5.63
กิจกรรมที่ 2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”	94	63	82.29	7.51
กิจกรรมที่ 3 กิจกรรม “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ตาม”	88	76	81.92	3.84
กิจกรรมที่ 4 กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจิ้งถ้าเจอผู้นำห่วย”	94	63	80.71	8.08
กิจกรรมที่ 5 กิจกรรม “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ”	92	76	82.63	4.53
กิจกรรมที่ 6 กิจกรรม “วิชาชีพจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”	92	69	82.13	5.21
กิจกรรมที่ 7 กิจกรรม “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง”	92	75	82.58	4.90
กิจกรรมที่ 8 กิจกรรม “ความสำเร็จมาจากการทำงานเป็นทีม”	92	69	82, 25	5.54
คะแนนรวมทุกกิจกรรม (คะแนนเต็ม 800 คะแนน)	735	558	81.88	5.66

จากตารางที่ 38 ผลการประเมินคะแนนการทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบ 5Cs Learning Model ในการเรียนการสอน ด้วยแบบวัดเชิงสถานการณ์ พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนรวมสูงสุดทั้ง 8 กิจกรรมเท่ากับ 735 คะแนน ผู้เรียนมีคะแนนรวมต่ำสุดทั้ง 8 กิจกรรมเท่ากับ 558 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมเท่ากับ 81.88 S. D. เท่ากับ 5.66 ซึ่งจากการประเมินคะแนนสูงสุด พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนสูงสุดในกิจกรรมที่ 2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ” และกิจกรรมที่ 4 กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจิ้งถ้าเจอผู้นำห่วย” เท่ากับ 94 คะแนน และผู้เรียนมีคะแนนต่ำสุดในกิจกรรมที่ 2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ” และกิจกรรมที่ 4 กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจิ้งถ้าเจอผู้นำห่วย” เท่ากับ 63 คะแนน

หลังสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการวัดประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังแสดงในตารางที่ 39

ตาราง 39 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิง
สร้างสรรค์ (n=24)

ลำดับที่	รายการประเมิน	Mean	S.D.
ด้านเจตคติต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model			
1	ผู้เรียนพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ นี้	4.21	0.63
2	ผู้เรียนมีความสนใจและเต็มใจต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ นี้	4.23	0.71
3	ผู้เรียนภูมิใจที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบฯ นี้	4.24	0.72
4	ผู้เรียนเห็นว่ารูปแบบฯ นี้มีประโยชน์ต่อตนเองและต่อผู้เรียนคนอื่นๆ ในการสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	4.35	0.75
5	รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model นี้เป็นรูปแบบที่ดีที่สุด สามารถเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี	4.57	0.82
คะแนนรวมรายด้าน		4.32	0.73
ด้านเนื้อหาในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model			
6	เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ นี้มีความน่าสนใจต่อการเรียนรู้ และสามารถสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน	4.11	0.60
7	เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.23	0.71
8	เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความครอบคลุมสามารถสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ครอบคลุมด้าน	4.36	0.75
9	เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย สะดวกต่อการเรียนรู้	4.29	0.77
10	เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตัวเอง และกล้าแสดงความคิดเห็น	4.05	0.61
คะแนนรวมรายด้าน		4.21	0.69
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
11	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.28	0.77
12	กิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจน น่าสนใจ และสามารถปฏิบัติได้จริง	4.37	0.75
13	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติได้เสร็จทันตามกำหนดเวลาที่ผู้สอนกำหนด	3.95	0.60
14	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ครอบคลุมด้าน	4.45	0.79
15	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน	4.38	0.75
คะแนนรวมรายด้าน		4.29	0.73

ตาราง 39 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการประเมิน	Mean	S.D.
ด้านสื่อการเรียนรู้			
16	สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.11	0.60
17	สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้	4.28	0.77
18	สื่อการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้จริง	4.30	0.78
19	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย นอกเหนือจากที่ผู้สอนกำหนด	4.16	0.65
20	ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกเรียนรู้จากสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยมีผู้สอนคอยชี้แนะ และอำนวยความสะดวก	4.28	0.77
คะแนนรวมรายด้าน		4.23	0.71
ด้านการวัดและประเมินผล			
21	ผู้เรียนพึงพอใจกับวิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้	4.33	0.72
22	วิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีความหลากหลายสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด	4.15	0.65
23	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความชัดเจนเที่ยงตรงและเหมาะสมกับผู้เรียน	4.28	0.77
24	เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความครอบคลุม สามารถประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ครบทุกด้าน	4.39	0.76
25	ผู้เรียนสามารถใช้ผลการประเมินจากเครื่องมือวัดและประเมินผลในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของตนเองได้	4.42	0.81
คะแนนรวมรายด้าน		4.31	0.74
ความพึงพอใจภาพรวมทั้ง 5 ด้าน		4.45	0.75

จากตารางที่ 39 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมทั้ง 5 ด้านในระดับดี (Mean= 4.45, S. D. = 0.75) โดยด้านด้านเจตคติต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model มีผลการประเมินสูงสุด (Mean= 4.32, S. D. = 0.73) และด้านเนื้อหาในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model มีผลการประเมินต่ำสุด (Mean= 4.21, S. D. = 0.69)

หลังสิ้นสุดการทดลอง ภายหลังจากเสร็จสิ้นการวิจัย ผู้สอนได้วิเคราะห์และถอดบทเรียน จากแบบสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า

1. ความรู้สึกหลังทำกิจกรรม ผู้เรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ ได้สะท้อนความคิด ความรู้สึกหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการ ทำกิจกรรมทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรมว่า “ตนเองมีความภูมิใจ และมีความมั่นใจมากขึ้นใน การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน”, “รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ครู เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระ สามารถเสนอความเห็นและร่วมแลกเปลี่ยนกับเพื่อ และผู้สอนได้อย่างเต็มที่”, “ผู้เรียนสามารถจัดระบบความคิดในการแก้ปัญหา ไม่ว่าจะ เป็น สถานการณ์ปกติ หรือสถานการณ์ที่เร่งรีบ” และ “ผู้เรียนมีการปรับตัวด้วยความสุข สามารถใช้การ สื่อสารเพื่อให้กำลังใจ และภูมิใจหากตนเองสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เพื่อนได้”

2. สิ่งที่ได้เรียนรู้หลังทำกิจกรรม ผู้เรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ ได้สะท้อนความคิด ความรู้สึกหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการ ทำกิจกรรมทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรมว่า “ตนเองจะใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล จาก แหล่งที่น่าเชื่อถือ จะไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน”, “ผู้เรียนจะใช้เทคนิคการสื่อสาร ที่ตรงไปตรงมา และมีความจริงใจต่อผู้อื่น”, “ผู้เรียนจะแสดงการกอด หรือการสัมผัสเพื่อเป็นการ ให้กำลังใจ” และ “ผู้เรียนจะพยายามปรับตัวให้ได้ตามสถานการณ์ที่กดดันจากการปฏิบัติงาน การ เรียนวิชาชีพพยาบาล”

3. หลังทำกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model นักศึกษาคิดว่าตนเองมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เกิดขึ้นหรือไม่ ผู้เรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ ได้สะท้อนความคิดความรู้สึกหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ ในการทำกิจกรรมทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรมว่าตนเองได้รับการเสริมสร้างให้เกิด ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้าน ทั้งด้านความยืดหยุ่น ด้านการแก้ปัญหา และด้านการสื่อสาร เชิงสร้างสรรค์

4. ถ้ามี (จงเรียงลำดับจากมากไปน้อย) ผู้เรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ ได้สะท้อน ความคิดความรู้สึกหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการทำกิจกรรมทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรมว่าตนเองได้รับการเสริมสร้างให้เกิดภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์มากที่สุด โดยเฉพาะการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ และ การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ รองลงมาคือด้านความยืดหยุ่น โดยเฉพาะการควบคุมอารมณ์

ในสถานการณ์คับขัน และความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น ส่วนด้านการแก้ปัญหา ผู้เรียนได้รับการเสริมสร้างให้เกิดทักษะการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา

5. การนำความรู้หลังทำกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ ได้สะท้อนความคิดความรู้สึกหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการทำกิจกรรมทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรมว่าตนเองจะนำความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ และการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ไปใช้ในการให้กำลังใจเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจะพยายามแก้ปัญหาที่พบด้วยการมีสติ คิดแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอนตามที่ได้รับการสอนมา

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ที่ผู้วิจัยปรับปรุงเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ภายหลังจากทดลอง และการประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย รายละเอียดของรูปแบบฯ ดังนี้

1. หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ประกอบด้วย 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีการสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างโครงสร้างทางปัญญา 3) เชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่กับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมในการรับประสบการณ์ใหม่จากผู้สอน แล้วปรับให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ซึ่งทำให้เกิดความรู้ใหม่ของตนขึ้นมา 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียน 5) ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก และ 6) ส่งเสริมการแก้ปัญหาด้วยแนวทางที่หลากหลาย สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง และสามารถนำเสนอความรู้ด้วยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้วิจัยวิเคราะห์และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อนำมากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของรูปแบบ ประกอบด้วยขั้นความรู้ความจำ ขั้นความเข้าใจ ขั้นประยุกต์และนำไปใช้ ดังนี้ 1) ผู้เรียนสามารถบอก/อธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เรียนรู้ได้ 2) ผู้เรียนสามารถอธิบายความแตกต่างเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เรียนรู้ได้ 3) ผู้เรียนสามารถนำทฤษฎีที่

เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาขณะฝึกปฏิบัติงานได้ 4) ผู้เรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาในแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เรียนรู้ได้ และ 5) ผู้เรียนเห็นความสำคัญ และมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในวิชาชีพพยาบาล

3. กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำหลักการ และจุดประสงค์การเรียนรู้ มาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

1) **ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้ อยากคิดค้นหาคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหา

2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3) **ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลที่ได้ได้อย่างสมเหตุผล ในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4) **ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ที่แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

5) **ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. การกำหนดขอบเขตเนื้อหา และการออกแบบวัดเชิงสถานการณ์ ผู้วิจัยนำโครงสร้างรายวิชา พย 1428 การบริหารการพยาบาล ซึ่งเป็นรายวิชาทฤษฎีที่จัดการเรียนการสอน

สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 เพื่อออกแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่
เกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ และใช้ขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนรู้
5Cs Learning Model 5 ขั้นตอน ในการสอน ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 แผนการจัดการ
เรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย 1428-1-2 ผู้นำที่สำคัญระดับโลก
ระดับประเทศ และผู้นำในวิชาชีพพยาบาล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ทฤษฎีภาวะผู้นำ และคุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีต
จนถึงปัจจุบัน

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-2-1 ทฤษฎีภาวะผู้นำตั้งแต่อดีต

จนถึงปัจจุบัน

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-2-2 คุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีต

จนถึงปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนา
วิชาชีพ

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการ
พยาบาล

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพ
พยาบาล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การพัฒนาทีมงานและการทำงานเป็นทีม

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-4-1 การพัฒนาทีมงาน

4.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-4-2 การทำงานเป็นทีม

5. เนื้อหาและสื่อการสอน

สื่อการสอนที่ใช้ในการเรียนรู้ ได้แก่ แบบวัดเชิงสถานการณ์ ที่เกี่ยวข้อง
กับหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย 8กิจกรรม ที่ผู้วิจัยกำหนดแบบวัดเชิงสถานการณ์ 8 เรื่อง ดังนี้

- 1) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”
- 2) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”
- 3) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ตาม”

4) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจี้ถ้าเจอผู้นำห่วย”

5) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ”

6) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “วิชาชีพจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”

7) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง”

8) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ความสำเร็จมาจากการทำงานเป็นทีม”

6. การวัดและประเมินผลรูปแบบ

6.1 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยผู้สอน

2) แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียน ในแบบบันทึกการสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ในแต่ละกิจกรรม

6.2 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบฯ ประกอบด้วย

1) แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนประเมินตนเองหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ ในกิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่ 4 และกิจกรรมที่ 8

2) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนประเมินตนเองหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบครบทั้ง 8 กิจกรรม

3) แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียน หลังเสร็จสิ้นแต่ละกิจกรรม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และ 3) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
2. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
3. ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และ
4. การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ผลการศึกษาพบว่า

- 1.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading: b) ของตัวชี้วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทั้ง 3 องค์ประกอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.23-0.57 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน มีค่าตั้งแต่ 0.08-0.13 ค่าการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าน้ำหนักองค์ประกอบ มีค่าตั้งแต่ 2.77-6.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และค่าความเชื่อมั่นของการวัดข้อมูลของตัวชี้วัด มีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ตั้งแต่ 0.06-0.33
- 1.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมพอดีของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีค่าดัชนีระดับความ

เหมาะสมพอดี (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 ซึ่งมีค่าสูงตามเกณฑ์ แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สามารถวัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตได้

1.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงความสามารถและทักษะในการนำ การโน้มน้าวจูงใจบุคคลอื่น ๆ ด้วยความยืดหยุ่น มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพื่อขจัดความขัดแย้ง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านความยืดหยุ่น หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงการปรับตัวของตนเองตามสถานการณ์ต่างๆ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ ผ่อนปรนตามการเปลี่ยนแปลงที่มีตลอดเวลา ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้อย่างเหมาะสม อธิบายทางออกของปัญหาตามความเห็น และมีความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น

2) ด้านการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบโดยการระบุปัญหาได้ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา บอกจุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์ได้ และนำเสนอ ทางเลือกในการแก้ปัญหาแก่ผู้อื่นได้

3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือก่อนการสื่อสาร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร ใช้รูปแบบการสื่อสารสองทางอย่างตรงไปตรงมาในการ ทำความเข้าใจกับผู้อื่น ใช้การกอดในการให้กำลังใจ และใช้คำพูดเชิงบวกในการสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้อื่น

2. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต **ผลการศึกษาพบว่า**

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การ จัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วยหลักการ ของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหา วิธีการและขั้นตอน รวมไปถึงการวัดและประเมินผล ของรูปแบบ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ สำหรับ งานวิจัยในครั้งนี้ เรียกว่า 5' Cs Learning Model 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) **ขั้นสร้างความอยากรู้** (Creation curiosity) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากคิดค้นหาคำตอบนำไปสู่การแก้ปัญหา

2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา** (Creation issues) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงประเด็นปัญหา ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

3) **ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา** (Creation guidelines) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลที่ได้ได้อย่างสมเหตุผล ในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4) **ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่** (Creation new knowledge) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนรู้ ที่แสดงถึงการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

5) **ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้** (Conclusion learning outcomes) เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ผลการทดลองนำร่อง (pilot study) พบว่า ผู้เรียนกลุ่มทดลองนำร่อง (pilot study) มีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สูงขึ้นทุกด้าน โดยผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ มีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น สูงที่สุด (Mean= 4.35, SD. = 0.14) รองลงมาได้แก่ ด้านการแก้ปัญหา (Mean= 4.34, SD. = 0.17) และด้านความยืดหยุ่น (Mean= 4.32, SD. = 0.16) ตามลำดับ โดยด้านที่มีการประเมินเพิ่มสูงขึ้นจากการประเมินก่อนทดลองสูงสุด ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น (Difference Mean/ S. D. = 0.37/0.24)

3. ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต **ผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่า**

3.1 ผู้เรียนมีผลการประเมินคะแนนการทำกิจกรรม ด้วยแบบประเมินแบบวัดเชิง สถานการณ์ คะแนนรวมสูงสุดทั้ง 8 กิจกรรมเท่ากับ 735 คะแนน ผู้เรียนมีคะแนนรวมต่ำสุดทั้ง 8 กิจกรรมเท่ากับ 558 คะแนน โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมเท่ากับ 81.88 S. D. เท่ากับ 5.66 ซึ่งจาก การประเมินคะแนนสูงสุด พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนสูงสุดในกิจกรรมที่ 2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันทู้จัก และประทับใจ” และกิจกรรมที่ 4 กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจิ้งถ้าเจอผู้นำห่วย” เท่ากับ 94 คะแนน และผู้เรียนมีคะแนนต่ำสุดในกิจกรรมที่ 2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันทู้จัก และ ประทับใจ” และกิจกรรมที่ 4 กิจกรรม “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจิ้งถ้าเจอผู้นำห่วย” เท่ากับ 63 คะแนน

3.2 ผู้เรียนมีผลการประเมินสะท้อนคิด จากการสนทนากลุ่มตามแบบบันทึกการ สะท้อนคิด พบว่า

1) ความรู้สึกหลังทำกิจกรรม ผู้เรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ ได้สะท้อนความคิด ความรู้สึกหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการ ทำกิจกรรมทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรมว่า “ตนเองมีความภูมิใจ และมีความมั่นใจมากขึ้นใน การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน”, “รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ครู เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ทำกิจกรรมอย่างอิสระ สามารถเสนอความเห็นและร่วมแลกเปลี่ยนกับเพื่อ และผู้สอนได้อย่างเต็มที่”, “ผู้เรียนสามารถจัดระบบความคิดในการแก้ปัญหา ไม่ว่าจะ เป็น สถานการณ์ปกติ หรือสถานการณ์ที่เร่งรีบ” และ “ผู้เรียนมีการปรับตัวด้วยความสุข สามารถใช้การ สื่อสารเพื่อให้กำลังใจ และภูมิใจหากตนเองสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้เพื่อนได้”

2) สิ่งที่ได้เรียนรู้หลังทำกิจกรรม ผู้เรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ ได้สะท้อนความคิด ความรู้สึกหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการ ทำกิจกรรมทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรมว่า “ตนเองจะใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล จาก แหล่งที่น่าเชื่อถือ จะไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน”, “ผู้เรียนจะใช้เทคนิคการสื่อสาร ที่ตรงไปตรงมา และมีความจริงใจต่อผู้อื่น”, “ผู้เรียนจะแสดงการกอด หรือการสัมผัสเพื่อเป็นการ ให้กำลังใจ” และ “ผู้เรียนจะพยายามปรับตัวให้ได้ตามสถานการณ์ที่กีดกันจากการปฏิบัติงาน การ เรียนวิชาชีพพยาบาล”

4. การประเมินประสิทธิผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต **ผลการศึกษาพบว่า**

4.1 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5'Cs Learning Model) ในสัปดาห์แรก Mean=3.980, S. D. = 0.099 หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5'Cs Learning Model) ในสัปดาห์ที่ 4 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น Mean=4.159, S. D. = 0.096 และเมื่อสิ้นสุดการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น Mean=4.485, S. D. = 0.072 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้นทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) โดยมีผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ $F=433.345, \eta^2 = 0.850$

4.2 ผู้เรียนมีผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5'Cs Learning Model) มีค่าเฉลี่ยคะแนนภาพรวมทั้ง 5 ด้านในระดับดี (Mean= 4.45, S. D. = 0.75) โดยด้านด้านเจตคติต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model มีผลการประเมินสูงสุด (Mean= 4.32, S. D. = 0.73) และด้านเนื้อหาในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model มีผลการประเมินต่ำสุดสุด (Mean= 4.21, S. D. = 0.69)

4.3 ผู้เรียนมีผลการประเมินสะท้อนคิด จากการสนทนากลุ่มตามแบบบันทึกการสะท้อนคิด พบว่า

1) หลังทำกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model ผู้เรียนคิดว่าตนเองได้รับการสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ครบทั้ง 3 ด้าน ทั้งด้านความยืดหยุ่น ด้านการแก้ปัญหา และด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

2) ผู้เรียนส่วนใหญ่ ได้สะท้อนความคิดความรู้สึกหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 5'Cs Learning Model ในการทำกิจกรรมทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรมว่าตนเองได้รับการสร้างเสริมให้เกิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์มากที่สุด โดยเฉพาะการสื่อสารเพื่อให้ง่าลังใจ และการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ รองลงมาคือด้านความยืดหยุ่น โดยเฉพาะการควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขัน และความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น ส่วนด้านการแก้ปัญหา ผู้เรียนได้รับการเสริมสร้างให้เกิดทักษะการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา

3) ผู้เรียนส่วนใหญ่ ได้สะท้อนความคิดความรู้สึกหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 5'Cs Learning Model ในการทำกิจกรรมทั้ง 4

หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรมว่าตนเองจะนำความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ และการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ ไปใช้ในการให้กำลังใจเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจะพยายามแก้ปัญหาที่พบด้วยการมีสติ คิดแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอนตามที่ได้รับการสอนมา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พบประเด็นที่น่าสนใจ โดยผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อค้นพบออกเป็น 3 แนวทาง ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข และตรวจสอบความกลมกลืนขององค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยโปรแกรม R ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มี 3 ด้าน รวม 17 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น มี 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ด้านการแก้ปัญหา มี 6 พฤติกรรมบ่งชี้ และด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ มี 6 พฤติกรรมบ่งชี้ และโมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ทั้งนี้ จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 3 ด้าน พบว่า องค์ประกอบด้านความยืดหยุ่น วัดได้จาก 5 ตัวแปรสังเกตได้ ประกอบด้วย 1) การปรับตัวตามสถานการณ์ 2) ความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลง 3) การควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขัน 4) การมองเห็นทางออกของปัญหา และ 5) ความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น โดยค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับกาญจนา จิตุพันธ์ และกาญจนา สาธุกุล (2559) ศึกษาความยืดหยุ่นและทนทานของจิตใจโดยใช้ทักษะการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความยืดหยุ่นและทนทานของจิตใจประกอบด้วย องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ องค์ประกอบด้านการจัดการแก้ปัญหา เช่นเดียวกับผลการศึกษาของกฤษพล อัมระนันท์ (2559) พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ความยืดหยุ่นและปรับตัว การทำงานเป็นทีม การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความคิดสร้างสรรค์ และการมีวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับ

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของกิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555) ที่สรุปว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่น เช่นเดียวกับการศึกษาของสมชาย รุ่งเรือง และธีระวัฒน์ จันทิก (2560) ศึกษารูปแบบการพัฒนาผู้นำสู่การสร้างแรงผลักดันเชิงสร้างสรรค์ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย จินตนาการ ความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ และ การแก้ปัญหา

องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา วัดได้จาก 6 ตัวแปรสังเกตได้ ประกอบด้วย 1) การทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบ 2) การวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา 3) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4) การหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือ 5) ความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และ 6) การนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา โดยค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับ Puccio, Mance & Murdock (2011) กล่าวไว้ในหนังสือ Creative Leadership: skill that drive change ว่าการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ความรู้เชิงลึก (depth knowledge) ทักษะในการแก้ปัญหา (problem-solving skills) และทักษะทางสังคม (social skills) เช่นเดียวกับผลการศึกษาของหทัยกานต์ กุลวชิราวรรณ และคณะ (2563) พบว่า องค์ประกอบของการคิดแก้ปัญหาสำหรับหัวหน้างานของอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้ามีทั้งหมด 8 ด้าน คือ 1) การระบุปัญหา 2) การเก็บรวบรวมข้อมูล และค้นหาสาเหตุ 3) การวิเคราะห์ปัญหา 4) การจัดหมวดหมู่และเชื่อมโยง 5) การสรุปความ 6) การวางแผนจัดการกับปัญหา 7) การประยุกต์นำไปใช้ และ 8) การตรวจสอบ เช่นเดียวกับการศึกษาของสมชาย รุ่งเรือง และธีระวัฒน์ จันทิก (2560) ศึกษารูปแบบการพัฒนาผู้นำสู่การสร้างแรงผลักดันเชิงสร้างสรรค์ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย จินตนาการ ความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ และ การแก้ปัญหา และองค์ประกอบด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ วัดได้จาก 6 ตัวแปรสังเกตได้ ประกอบด้วย 1) การรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร 2) การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร 3) การใช้รูปแบบการสื่อสารสองทาง 4) การสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ 5) การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา และ 6) การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ โดยค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 แสดงว่า โมเดลมีความเหมาะสมพอดีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับนวลฉวี ประเสริฐสุข (2558) ศึกษาการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างสุขในครอบครัว พบว่า การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพดีที่สุดคือ การสื่อสารที่มีเนื้อหาชัดเจนและตรงต่อบุคคลเป้าหมาย เนื่องจากการสื่อสารจะมีเนื้อหาที่ชัดเจน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และตรงต่อบุคคลที่ต้องการสื่อสาร โดยมักเป็นการสื่อสารแบบ

สองทาง เช่นเดียวกับผลการศึกษารวบรวมของวอร์พันท์ แยมหงษ์ปภา และพระสุธีรัตนบัณฑิต (2562) ที่ศึกษาการสื่อสารทางสังคมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ขององค์กรทางพระพุทธศาสนา พบว่าการสื่อสารทางสังคมขององค์กรทางพระพุทธศาสนาประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านรูปแบบการสื่อสาร 2) ช่องทางการสื่อสาร 3) สาระสำคัญของการสื่อสาร 4) การสร้างการมีส่วนร่วมของการสื่อสาร และ 5) การจัดการสื่อสารขององค์กรทางพระพุทธศาสนา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ได้ว่า โมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีวัดระดับความเหมาะสมพอดีเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 1.00 จึงสามารถใช้วัดและประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3 ด้านสำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตได้

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

จากผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และ 5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยมีการออกแบบอย่างเป็นระบบ จากการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เป็นรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือทำกิจกรรม ส่วนแนวคิดการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญในอนาคต ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งมีกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แสดงให้เห็นว่า หากใช้กระบวนการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model ของผู้วิจัย ในการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการสอน ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญในอนาคต ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการค้นคว้าหาความรู้ ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะการคิดสร้างสรรค์ เช่นกัน นอกจากนี้ ผู้วิจัยมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยบูรณาการแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการออกแบบกิจกรรม

และกำหนดเนื้อหาขอบเขตการเรียนรู้ โดยใช้การตั้งคำถามและการสะท้อนคิดการเรียนรู้ของผู้เรียนจากแบบวัดเชิงสถานการณ์

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จึงเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้านได้ โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ การทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดในชั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) สอดคล้องกับผลการศึกษาของศรีบุญพร ยินดีสุข (2561) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความใฝ่รู้ ความอยากรู้อยากเห็น ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยผู้สอนต้องทำหน้าที่ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัวอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน รวมทั้งยังต้องปลูกฝังลักษณะนิสัยใฝ่รู้ และกระหายที่จะเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้ด้วยตนเองต่อไปได้ (นุชลี อุปกัย, 2558) ซึ่งบทบาทของผู้สอนที่เป็นการส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียน คือ การปรับปรุงวิธีการสอน (สุรางค์ ใคว์ตระกูล, 2556) เพราะกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพถือเป็นสิ่งสำคัญจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และเมื่อผู้เรียนมีความสนใจ อยากรู้อยากเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์แล้ว ในขั้นของการสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) ผู้เรียนได้ร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา และมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา หรือการหาคำตอบในขั้นตอนต่อไป โดยในขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) ผู้เรียนได้ร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา ที่ได้จากการเรียนรู้ผ่านรูปแบบ 5'Cs Learning Model ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากรูปแบบ 5'Cs Learning Model ทั้ง 5 ขั้นตอน ในการพัฒนาตนเองให้มีการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ จากการที่ผู้เรียนจะรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร แล้วใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทางในการพูดคุย แลกเปลี่ยนอย่างตรงไปตรงมากับผู้เรียนคนอื่นๆ ผู้เรียนสามารถใช้การสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ และเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ

ทั้งนี้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหาและด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้น ด้วยการปรับตัวตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้วยความยืดหยุ่น สามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันและมองเห็นทางออกของปัญหา รวมทั้งมีความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการ

จัดการเรียนรู้ เน้นที่องค์ความรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจะอ้างถึงรูปแบบ (Model) ที่พัฒนาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership For 21st Century Skills) (www.p21.org) ที่มีชื่อย่อว่า เครือข่าย P21 ซึ่งได้พัฒนารอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย 3Rs x 7Cs โดย 3Rs โดยพบว่าทักษะที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy) (Trilling & Fadel, 2009) เช่นเดียวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนจากการปฏิบัติ (active learning) ที่เน้นการบูรณาการ เป็นกระบวนการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นจะเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้เรียนผู้บทบาทของผู้สอนคือ ผู้สนับสนุน (supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (resource person) ของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของจิรวัด สุวรรณเจริญ และคณะ (2560) ที่ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้จากการปฏิบัติ โดยมีการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนแบบใฝ่รู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์อย่างเป็นระบบ จนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ 2) การสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน 3) การนำเสนอความรู้และ 4) การลงมือปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ความรู้

3. การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

3.1 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5Cs Learning Model) ในสัปดาห์แรก หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5Cs Learning Model) ในสัปดาห์ที่ 4 และเมื่อสิ้นสุดการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิง

สร้างสรรคเพิ่มสูงขึ้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคเพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ $F=433.345$, $\eta^2 = 0.850$ สอดคล้องกับผลการศึกษาของทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา (2558) ที่ศึกษาการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค สำหรับผู้อำนวยการนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2566) ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรคสำหรับผู้อำนวยการนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย 13 ตัวประกอบ แต่ด้านที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ดังนี้ 1) ด้านการยอมรับการเปลี่ยนแปลง 2) ด้านความยืดหยุ่น และ 3) ด้าน ความสามารถในการแก้ปัญหา โดยมีข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริม สร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคสำหรับผู้อำนวยการนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2566) ประกอบด้วย 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การ ส่งเสริมทักษะความคิดเชิงสร้างสรรคและพัฒนาความคิดเชิงระบบ 2) การพัฒนา นิสิต/นักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค 3) การส่งเสริม บรรยากาศที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค 4) การสร้างเครือข่ายทุกภาคส่วนทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศและในอาเซียน 5) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการกิจกรรม นิสิต/นักศึกษา และ 6) การส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมบำเพ็ญประโยชน์ จิตอาสา เชิดชู เกียรติ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของพิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2558) ที่ศึกษาการพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผล การศึกษาพบว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่มีต่อโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และการวิเคราะห์ผลการประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคของผู้บริหาร โรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด ตามลำดับ ผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับมาก ที่สุด รองผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับมาก และครูหัวหน้างานวิชาการ ระดับมากที่สุด

3.2 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค ด้านความยืดหยุ่น หลังการทดลอง ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค (5Cs Learning Model) ใน สัปดาห์แรก หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค (5Cs Learning Model) ในสัปดาห์ที่ 4 และเมื่อสิ้นสุดการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมิน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีผลการ ประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรคด้านความยืดหยุ่นเพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ $F=156.742$, $\eta^2 =$

0.588 สอดคล้องกับผลการศึกษาของมณฑาทิพย์ เสงยงคะ (2556) ที่พัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ด้านความยืดหยุ่น หมายถึง การยอมเปลี่ยนแปลงตนเองของบุคคลให้สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ และเปิดใจกว้างสำหรับสิ่งใหม่ การปรับเปลี่ยนแผนการทำงาน วิธีการทำงาน และการเข้าใจต่อข้อจำกัดและผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้น และยอมรับในเงื่อนไข ข้อกำหนดเพื่อลดปัญหาและข้อขัดแย้ง โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพของการทำงาน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ของความยืดหยุ่น ได้แก่ 1) การปรับตัว 2) การเปลี่ยนวิธีการทำงาน และ 3) การกำหนดเป้าหมาย เช่นเดียวกับ Cho, Nijenhuis, Vianen, Kim & Lee (2010) กล่าวไว้ในบทความ Journal of Creative Behavior ในหัวข้อ The Relationship Between Diverse Component of Intelligence and Creativity โดยอธิบายว่าความยืดหยุ่นเป็นความสามารถในการตอบสนองหรือการปรับตัวต่อสิ่งต่างๆอย่างหลากหลายมิติ และได้กำหนดตัวบ่งชี้ของความยืดหยุ่นคือ 1) การปรับตัวตามสถานการณ์ต่างๆ และ 2) การปรับความคิดตามสถานการณ์ต่างๆ สอดคล้องกับ Learn direct Limited (2013) อธิบายว่าการปรับตัวให้สามารถพัฒนาความเข้าใจด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่เกิดขึ้นต่อสถานการณ์ เป็นความสามารถในการเปิดรับข้อมูลใหม่ด้วยทัศนคติเชิงบวก และมีความตั้งใจที่เรียนรู้วิธีการใหม่ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ความสามารถในการปรับรูปแบบการทำงาน เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ ความสามารถในการปรับตัวตามธรรมชาติ การเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และวิธีการใหม่ๆของการทำงานอย่างรวดเร็ว ด้วยทัศนคติเชิงบวก

3.3 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหา หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5'Cs Learning Model) ในสัปดาห์แรก หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5'Cs Learning Model) ในสัปดาห์ที่ 4 และเมื่อสิ้นสุดการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหาเพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ $F=75.949$, $\eta^2 = 0.506$ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล (2553) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้เป็นทีมของนิสิตปริญญาบัณฑิตด้วยรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิค

การเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน พบว่า ทั้ง 4 กลุ่ม มีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ทั้ง 4 กลุ่มมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน 2) ผลของการพัฒนาการเรียนรู้เป็นทีมของนิสิตปริญญาบัณฑิตด้วยรูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยของความสามารถในการเรียนรู้เป็นทีม ทั้ง 4 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) รูปแบบการเรียนแบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บุคคล 2) เนื้อหา 3) กรณีศึกษา 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5) เทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 6) การประเมินผล รูปแบบ มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่ 2.1) ขั้นทำความเข้าใจและระบุปัญหาร่วมกัน 2.2) ขั้นวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาร่วมกัน 2.3) ขั้นเสนอวิธีการแก้ปัญหาร่วมกัน 2.4) ขั้นตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาร่วมกัน 2.5) ขั้นสรุปผลร่วมกัน และ 3) ขั้นประเมินผล เช่นเดียวกับอรพิน สว่างวัฒนเศรษฐ์ และคณะ (2558) ที่ศึกษาผลการสอนโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของนักศึกษาในกลุ่มที่เรียน โดยใช้แผนผังมโนทัศน์กับการสอนปกติไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความคิดเห็นของนักศึกษาในกลุ่มที่เรียน โดยใช้แผนผังมโนทัศน์โดยรวมมีความคิดเห็นใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อรายการที่เห็นด้วยมากที่สุด คือ สามารถเพิ่มเติมข้อมูลได้ง่ายกว่าการเขียนแบบตาราง รองลงมา คือ ช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ และกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จากการใช้สีหรือลากเส้น และข้อรายการที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการพยาบาล และทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และ 3) จากการสนทนากลุ่ม กลุ่มทดลองที่เขียนแผนการพยาบาลโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ เห็นว่าการเขียนแผนการพยาบาลโดยใช้แผนผังมโนทัศน์ช่วยพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ง่ายต่อการแก้ไขข้อมูล และสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการพยาบาล จากผลการวิจัยผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการนำแผนที่ทางความคิดไปใช้ในการฝึกปฏิบัติในรายวิชาอื่นทั้งรายวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาบัณฑิตพยาบาลของวิทยาลัยให้ที่ทักษะด้านปัญญาเพิ่มมากขึ้น

3.4 ผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (5'Cs Learning Model) ในสัปดาห์แรก หลังการทดลองสัปดาห์ที่ 4 และเมื่อสิ้นสุดการทดลองสัปดาห์ที่ 8 ผู้เรียนมีผลการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีผลการประเมินพัฒนาการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพิ่มสูงขึ้นเท่ากับ $F=75.625$, $\eta^2 = 0.515$ สอดคล้องกับผลการศึกษาของชาติชาย คงเพชรดิษฐ์ และ ธีระวัฒน์ จันทิก (2559) ที่ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลง: บทบาทของภาวะผู้นำและการสื่อสารในองค์การ สรุปว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการการถ่ายทอดสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับ หรือการถ่ายโอนและการทำความเข้าใจในความหมาย และใช้เป็นเครื่องมือขององค์การในการสื่อสาร เพื่อช่วยขจัดปัญหาการต่อต้านของพนักงานประกอบด้วย การที่องค์การโน้มน้าว จูงใจให้พนักงานเกิดความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีกว่า ทั้งนี้การสื่อสารต้องเปิดกว้าง รวมถึง ต้องมีการสื่อสารกับอย่างตรงไปตรงมาและสม่ำเสมอ โดยมีแนวทางในการพัฒนาการสื่อสาร 4 ประการคือ 1) การสร้างความเข้าใจ โดยการให้ความรู้ 2) การจูงใจ เพื่อสร้างการยอมรับสนับสนุน 3) การควบคุมและการประสานงาน 4) การแสดงความรู้สึกและอารมณ์ 5) การสร้างความตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง และ 6) การสร้างการเข้ามามีส่วนร่วม เช่นเดียวกับที่ Robbins & Coulter (2008) เสนอแนวความคิดการพัฒนาการติดต่อสื่อสาร โดยใช้วิธีต่างๆดังนี้คือ 1) การให้โอกาสผู้รับข่าวสารได้กลับ (Use Feedback) 2) การเลือกใช้ภาษาที่ง่าย (Simplify Language) 3) การตั้งใจรับฟัง (Listen Actively) 4) ระวังการมีอารมณ์และความรู้สึก (Constrain Emotions) และ 5) สังเกตอาการกิริยาของคู่สนทนา (Watch Nonverbal Cues) สอดคล้องกับ Szilagyi & Marc (1990) ที่กล่าวถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร เพื่อลดข้อผิดพลาดของการติดต่อสื่อสารและการสร้างระบบการติดต่อสื่อสารที่ในองค์การมีหลายวิธี คือ 1) การติดตามผลและการให้ข้อมูลย้อนกลับ 2) การใช้การสื่อสารหลายช่องทาง 3) การกำหนดระยะเวลา 4) การเลือกใช้ระดับของคำและความหมายที่ง่าย 5) การมีศูนย์กลางข้อมูล 6) การให้รู้เท่าที่จำเป็น 7) การกำหนดธรรมเนียมปฏิบัติในการสื่อสาร และ 8) การฟังอย่างตั้งใจ

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในส่วนผู้ปฏิบัติและนักวิจัย ตามลำดับดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. โมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโมเดลมีความเหมาะสม และผลการวิเคราะห์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 17 ตัว จากองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความยืดหยุ่น 2) ด้านการแก้ปัญหา และ 3) ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ เป็นตัวแปรที่สามารถใช้วัดและประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น สถาบันการศึกษาพยาบาลควรนำโมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 3 ด้าน ไปใช้ในการวัดประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ทั้งก่อนและหลัง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ต่อไป

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จากผลการวิจัยได้พิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ได้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ทั้งนี้ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถือเป็นผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่าในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าจะจะเป็นหลักสูตรใด สามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model ไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนและการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้เรียนได้ในทุกหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. แบบวัดประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ควรนำไปใช้วัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในสถาบันการศึกษาพยาบาลอื่น ที่อาจมีบริบทและสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างจากนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของสถาบันพระบรมราชชนก ในโอกาสต่อไป เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับใด และเพื่อเป็นแนวทางสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ทุกสถาบันให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยในการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดลองในรายวิชาภาคทฤษฎีได้แก่ รายวิชาการบริหารการพยาบาล บทที่ 4 ภาวะผู้นำและการสร้างทีมการพยาบาล ที่ผู้วิจัยรับผิดชอบสอน โดยการออกแบบวัดเชิงสถานการณ์ตามหัวข้อที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจาก

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นทุกด้าน ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่าในการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ผู้สอนสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model ไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนและการจัดการเรียนรู้ ในรายวิชาที่เป็นภาคทฤษฎี หรือการออกแบบแผนการสอนภาคปฏิบัติและภาคทดลอง เพื่อสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับผู้เรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาปรับปรุงแบบวัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในด้านอื่นที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ ให้สามารถวัดกับนิสิตนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาที่สอดคล้องกับแต่ละบริบทของแต่ละสถาบัน เพื่อจะได้แบบวัดที่มีความเฉพาะเจาะจงกับกลุ่มประชากรและสามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้ครอบคลุมมากขึ้น

2. ควรทำการศึกษาวิจัยจากการบริการวิชาการ ทั้งการบริการวิชาการที่สร้างรายได้ และเพื่อสังคม ในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model ไปใช้ในการออกแบบการสอนและการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับศิษย์เก่า พยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึก และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตทุกสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

- Adair, J. (2007). *Leadership for Innovation: How to Organize Team Creativity and Harvest*. Ideas: Kogan Page.
- Ash, R. C., & Persall, J. M. (1999). *The principal as chief learning officer*. Birmingham, Alabama: National Association of Secondary School Principals. Samford University.
- Basadur, M. (2008). Leading Other to Think innovatively Together: Creative Leadership. *Journal of The Leadership Quarterly*, 15(1), 103-121.
- Belch, G. E. & Belch, M. A. (2004). *Advertising and Promotion: An Integrated Marketing Communications Perspective*. (6th ed). Boston: McGraw-Hill.
- Bennis, W. (2002). *Creative Leadership*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Brandsford, J., Sherwood, R., Vye, N., & Reiser, J. (1988). Teaching think and Problem solving: research foundations. *American Psychologist*, 41, 1078-1089.
- Casse, P., & Claudel, P. G. (2007). *Philosophy for Creative Leadership: How philosophy can turn people into more effective leaders*. London: Athena Press.
- Chernin, J. (2000). *Creative Leadership: The Strength of Ideas The Power of the Imagination*. London: Taylor and Francis,
- Cho, S. H., Nijenhuis, J. T., Vianen, A. E. M., Kim, H. B., & Lee, K. H. (2010). The relationships between diverse components of intelligence and creativity. *Second Quarter*, 44(2).
- Clark, C. C. (2009). *Creative Nursing Leadership & Management*. London: Jones and Bartlett Publishers.
- Costello, A. B., & Osborne, J. W. (2005). Best practices in exploratory factor analysis: Four recommendations for getting the most from your analysis. *Practical Assessment, Research and Evaluation*, 10(7), 1-9.

- Couto, R. A. & Eken, S. C. (2002). *To Give Their Gifts: Health Community and Democracy*. Nashville: Vanderbilt University.
- Davar, R. S. (1994). *Creative leadership: the people-oriented task approach*. USB Publ. Distrib.
- Delich, C. & Broneyn, H. (2016). *What Is Creative Leadership*. Retrieved from <http://www.wisegEEK.com/what-is-creative-leadership.html>
- Dick, W., Carey, L., & Carey, J. O. (2005). *The Systematic Design of Instruction*. (6th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Dubrin, A. J. (2010). *Principles of Leadership*. South- Western Cengage Learning.
- Eggen, P. & Kauchak, D. (1999). *Educational psychology: Windows on classrooms* (3rd ed). Upper Saddle River, NJ: Merrill.
- Esteban, A., Alia, I., Tobin, M. J., Gil, A., Gordo, F., Vallverdu, I., ... & Macias, S. (1999). Effect of spontaneous breathing trial duration on outcome of attempts to discontinue mechanical ventilation. *American journal of respiratory and critical care medicine*, 159(2), 512-518.
- George, E. S. & Zhou, J. (2005). Research on Employee Creativity: A Critical Review and Directions for Future Research. *Research in Personnel and human Resources Management*, 22(3), 165- 217,
- Good, C. V. (2005). *Dictionary of Education*. NY: McGraw g Hill Bool Co. Inc.
- Gregory, L. & Cox, R. (2007). *Learning and Higher Education: The Reflective Professional*. London: Sage,
- Guildford, J. P. & Hoepfner, P. (1978). *The Analysis of Intelligence*. NY: McGraw Hill.
- Guntern, G. (2004). *The Challenge of Creative Leadership*. Maya Angelou Press,
- Harris, A. (2009). Creative leadership: Developing future leaders. *Management in Education*, 23(1), 9-11.

- Herman, J., Aschbacher, P., & Winters, L. (1992). *A practical guide to alternative assessment*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Ibbotson, P., & Darsø, L. (2008). Directing creativity: The art and craft of creative leadership. *Journal of management & organization*, 14(5), 548-559.
- Joyce, B. & Weil, M. (2001). *Models of teaching*. (5th ed). Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Keeves, P. J. (1990). *Educational research, methodology and measurement: An international handbook*. Oxford: Pergamon Press
- Latif, B., & Gökhan, A. (2009). The Use of Analytic Rubric in the Assessment of Writing Performance-Inter-Rater Concordance Study. *Revista de Educación de la Universidad de Turquía*, 1(2), 107-125.
- Learn direct Limited. (2013). *Measurements of Dynamics, Structure, and Flexibility of Macromolecules by Pulsed Electron Spin Resonance*. Retrieved from <http://www.linkedin.com/company/learndirect-limited>,
- Lussier, R. N. (2007). *Effective Leadership*. (3rd ed). Sydney: Thomson- South- Western.
- Macshane, S. L., & Von Glinow, M. A. (2005). *Organizational Behavior*. (3rd ed). NY: McGraw-Hill.
- Miller, D. (1998). *Enhancing Adolescent Competence: Strategies for Classroom Management*. Washington: An International Thomson Publishing Company.
- Motowidlo, S. J., Dunnette, M. D., & Carter, G. W. (1990). An alternative selection procedure: The low- fidelity simulation. *Journal of Applied Psychology*, 75, 640-647.
- Newell, A., & Simon, H. A. (1972). *Human problem solving* (Vol. 104, No. 9). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-hall.
- Nwachukwu, C., & VU, H. M. (2020). Creative Leadership and Creativity: An Overview. *Proceedings of the 36th International Business Information Management*

Association (IBIMA), 4-5.

Parker, J. P. & Begnaud, L. G. (2004). *Developing Creative Leadership*. Portsmouth, NH: Teacher Ideas,

Piaget, J. (1962). The relation of affectivity to intelligence in the mental development of the child. *Bulletin of the Menninger clinic*, 26(3), 129.

Procter, P. (1978). *Longman Dictionary of Contemporary English*. London: Longman.

Puccio, G. J., Mance, M., & Murdock, M. C. (2011). *Creative leadership: Skills that drive change* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

Quirke, B. (1995). *Communicating Change*. London: McGraw-Hill Book Company.

Rapone, K. (2011). *Psychological Flexibility*. Retrieved from <http://www.wellnessnowjcmn.org/?p-2131>.

Robbins, S.P., Coulter, M. (2008). *Management* (10th ed.). Upper Saddle River, N.J.: Pearson Prentice Hall.

Seels, B., & Glasgow, Z. (1998). *Making Instructional Design Decisions*. (2nd ed). NJ: Merrill Prentice Hall.

Sousa, D. (2003). *The Leadership Brain: How To Lead Today' s Schools More Effectively*. Thousand, Oaks: SAGE,

Stoll, L. & Temperley, J. (2008). *Creative Leadership Learning Project: An Enquiry Project for Senior Leadership Teams and Local Authority Officers in South Gloucestershire: Final Report Creating Capacity for Learning and South Gloucestershire*. LA: Creating Capacity for Learning and South Gloucestershire.

Szilagyi, A. D. Jr. W., & Marc, J. Jr. (1990). *Organizational Behavior and Performance*. Glenview Illinois: Scott, Foreman and Company.

Thinkexist. (2008). *Thinkexist dictionary*. Retrieved from <http://thinkexist.com/dictionary/meaning/model>.

Trevelyan, J. P. (1992). *Robots for Shearing Sheep: Shear Magic*. Oxford: Oxford University.

Vygotsky, L. S. (2004). Imagination and Creativity in Childhood. *Journal of Russian and East European Psychology*, 42(1), 7- 97,

Willer, R. H. (1967). *Leader and leadership process*. Boston: Irwin / McGraw-Hill.

กฤติยา เห่งนาเลน. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการทำงาน บรรยากาศเชิงสร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยนระหว่าง หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ กับภาวะผู้นำสร้างสรรค์ของ หัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหาร พยาบาล). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

กฤษพล อัมระนันท์. (2559). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

กมลทิพย์ ลีลาธนาพิพัฒน์. (2551). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรรมการสร้างสรรค์ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ. (วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล). จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

กรองทิพย์ นาควิเศษ. (2552). ภาวะผู้นำสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา. สมุทรปราการ: ชีรสาส์นพับลิช เซอร์.

กองสุขศึกษา. (2551). *ทักษะชีวิต*. สืบค้นจาก <http://www.Health Education Division.go.th>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

กาญจนา จิตุพันธ์ และ กาญจนา สาธุกุล. (2559). การศึกษาความยืดหยุ่นและทนทานของจิตใจโดยใช้ ทักษะการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เทคนิค เกสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น. ใน *บทความวิจัยนำเสนอใน การประชุมภาคใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 7*. สงขลา: มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.

กาญจนา สีลา. (2556). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน*. (ปริญญาานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา).

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ และ มานิตย์ อาษานอก. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 11(2), 1-18.

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). โมเดลสมการ โครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

กิตติพงษ์ ดารักษ์. (2550). *วิธีการศึกษาในระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). *แนวโน้มการศึกษาไทยในศตวรรษหน้า*. สืบค้นจาก <http://blog.eduzones.com/drkrieng/7005>.

กรศิริ กรองสุดยอด, กมลณัฐ พลวัน, และ มนต์ สุวรรณ. (2562). รูปแบบพัฒนาการสื่อสารเชิงคุณธรรมของผู้นำทางการศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 15. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*. 12(1).

ขนิษฐา จิตแสง. (2564). การสื่อสารระหว่างบุคคลในบริบทการศึกษา Interpersonal Communication in the Educational Context. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 39(3).

คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาเรื่องแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. สืบค้นจาก http://www.academic.chula.ac.th/Qa_Curr/TQF/Road_map.pdf.

คณะกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษานอกชั้นเรียน เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลางเพื่อพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย. (2554). *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง การพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย ครั้งที่ 5*.

คณิต เขียววิชัย และ ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา. (2558). การศึกษาผลกิจกรรมนันทนาการแบบมีส่วนร่วมกับการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนวัดหนองสองห้อง (สายชนูปถัมภ์)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 17(2).

จิตติมา วรรณศรี. (2550). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา).

มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

- จิรภัค สุวรรณเจริญ. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี. *วารสารวิจัยและ นวัตกรรมทางสุขภาพ*, 2(1).
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). *ความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ชาติชาย คงเพ็ชรดิษฐ์ และ ชีระวัฒน์ จันทิก. (2559). การบริหารการเปลี่ยนแปลง: บทบาทของภาวะ ผู้นำและการสื่อสารในองค์กร. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(1).
- โชติกา ภาษีผล. (2559). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงแข ขำนอก. (2559). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. (วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- ทวีภรณ์ วรชิน. (2559). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. (วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารจัดการ การศึกษา)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ทิสนา เขมมณี. (2541). *การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ทิสนา เขมมณี. (2559). *ศาสตร์ การสอน องค์ความรู้ เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 20)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2554). *กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- นเรศ บุญช่วย, ภิเชก จันท์เอี่ยม, และ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2556). *แผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 6(3). 155-166.
- นงนภัทร รุ่งเนย และคณะ. (2563). *รูปแบบการพัฒนาแกนนำนักศึกษาในการเสริมสร้างพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล. (รายงานการวิจัย วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า*

จังหวัดเพชรบุรี). นนทบุรี: สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.

ปกรณ์ ประจันบาน. (2555). การวิจัยและพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*, 12(35), 1-16.

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). *การพัฒนาการคิด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วน จำกัด 9119 เทคนิคพรินติ้ง.

ประเสริฐ ดันสกุล. (2551). *ทักษะประกอบตน*. สืบค้นจาก <http://www.Aspacngo.Org/unloads/events/jamming/6.pdf>

ปิลันธน์ วีระภักทรกุล, युภาพร ยูภาส, และ ภักดี โพธิ์สิงห์. (2561). รูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดบุรีรัมย์. *รมยสาร*, 16(1), 137-153.

พนัส ถิ่นวัน. (2556). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

พัฒน์วงศ์ ดอกไม้. (2560). อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สาขาวิชาบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

พิชิต ฤทธิจรรยา. (2555). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์รี่มีส์.

พิมพ์พร พิมพ์เกาะ. (2557). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. (วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

ไพศาล หวังพานิช. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยพัฒนาพานิช.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2554). *CCPR กรอบคิดใหม่ทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภาณุวัฒน์ ทวีกุล. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารฝ่ายกิจการนิสิตตามทัศนะของนิสิต และบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา*. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- มณฑรา ธรรมบุศย์. (2551). *การเรียนรู้ ทักษะชีวิต*. สืบค้นจาก [http://www.Chandra.ac.th/teacher/All/mdra/date/pdf/Life-skill 1 L.pdf](http://www.Chandra.ac.th/teacher/All/mdra/date/pdf/Life-skill%201%20L.pdf)
- มารุต พัฒนาผล. (2558). *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูประถมศึกษาด้านการ ใ้ช้เพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไมตรี จันทรา. (2557). *รายละเอียดของรายวิชาผู้นำและภาวะผู้นำทางการศึกษาในอนาคต*. นครศรีธรรมราช: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- มงคล เรียงณรงค์. (2558). *การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชา ส 21103 สังคมศึกษา 2. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาลัยขอนแก่น, 38(4)*.
- มณฑาทิพย์ เสยงคะ. (2556). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนั กงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาครุ ศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- เยาวเรศ กักดีจิตร. (2557). *Active Learning กับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. นครสวรรค์: สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2551). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ลักขณา สิริวัฒน์. (2557). *จิตวิทยาสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และ อัจฉรา ธานีประศาสน์. (2547). *ระเบียบวิธีการวิจัย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการ

พิมพ์.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วนิช สุธารัตน์. (2547). *ความคิดและความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วรพันธุ์ เข้มหงษ์ปภา และ พระสุธีรัตนบัณฑิต. (2562). *การสื่อสารทางสังคมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ขององค์กรทางพระพุทธศาสนา*. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.

วรรณกร พรประเสริฐ. (2562). *การพัฒนาแบบวัดและเกณฑ์ปกติความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

วิจารณ์ พานิช. (2556). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ฝ่าย โรงพิมพ์ บริษัท ดาดา พับลิเคชั่น.

วิมล จันทร์แก้ว. (2555). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานีเขต 3*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา). มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.

วิริยะ ฤาชัยพานิชย์. (2556). *การเรียนการสอนแบบความคิดสร้างสรรค์เป็นฐาน*. สืบค้นจาก <http://eduzones.com/creativeplus/profile.php>

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิดและกรณีศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.

วีณา ประชาภูต และ ประสาท เนื่องเฉลิม. (2554). *รูปแบบการเรียนการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วัชร ทรงแพร่ม. (2543). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์*. *พัฒนบริหารศาสตร์*, 40(2), 79-89.

ศิริชัย กาญจนวาสิ. (2552). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริณา คุ่มจั่น. (2563). *การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะเชิงผลิตภาพสาระเศรษฐศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.

สมชาย รุ่งเรือง และ ชีระวัฒน์ จันทร์ทิพย์. (2560). รูปแบบการพัฒนาผู้นำสู่การสร้างแรงผลักดันเชิงสร้างสรรค์. *วารสาร Verdian E-Journal, Silpakorn University, 10(1)*, 29-46.

สมบูรณ์ ชิตพงษ์. (2535). *การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

สมนึก กัททิยชนี. (2551). *การวัดผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กทม. : ประสานการพิมพ์

สมถวิล วิจิตรวรรณ และคณะ. (2556). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: บริษัทเจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

สมศักดิ์ กิจชนวัฒน์. (2545). *การพัฒนา รูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อม โดยใช้หลักการจัดกิจกรรมตามแนวมนุษยนิยมและการเพิ่มพลังศักยภาพบุคคล ของแอนโทนี่ ร็อบบินส์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.

สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์. (2564). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีวิชัย ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(5)*.

สุกัญญา งามบรรจง. (2559). *การพัฒนา รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะ ในศตวรรษ ที่ 21 ผ่านกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สุชิน เพ็ชรรักษ์. (2548). *รายงานวิจัย เรื่อง การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุมาลี สุวรรณกร. (2559). *แนวทางการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเมืองขอนแก่น*. *วารสารการบริหารท้องถิ่น, 9(2)*, 108-117.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

สุวัฒนา ตุงสวัสดิ์. (2561). *อิทธิพลของพฤติกรรมผู้นำ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และการบริหารตาม*

หลัก ธรรมชาติต่อสมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารในยุคไทยแลนด์ 4.0. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2557). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 8(2).

สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์. (2549). ภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์. สืบค้นจาก <http://suthep.ricr.ac.th>.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). แนวทางการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ แบบกระบวนการแก้ปัญหา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

อรชร กิตติชนม์รัช. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหาร โรงเรียนเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนประถมศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา โยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

อารีรัตน์ ขำอยู่, สิริพิมพ์ ชูปาน, ถัดดาวลัย พุทธรักษา, สหทัยา รัตนจรณะ, ดำรงศักดิ์ สงเอียด, และฉวีรัตน์ ชื่นชมกุล. (2564). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพของนิสิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 29(1), 1-12.

อุบล ชูสกุล. (2557). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาวะผู้นำแบบให้บริการของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก. (ปริญญาานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการพัฒนาระบบการแพทย์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

เอมอร จังศิริพรภรณ์. (2550). การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอื้อนจิต พานทองวิริยะกุล. (2560). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของพยาบาลวิชาชีพในเครือข่ายสุขภาพจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, 19(1).

ภาคผนวก ก
เครื่องมือในการวิจัย

คู่มือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้
ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

จัดทำโดย
อาจารย์จิรภัค สุวรรณเจริญ
นิสิตปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.มารุต พัฒนาผล
อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ร่วม : ผศ.ดร.ตฤณดา จามจรี

คำนำ

คู่มือประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต เป็นคู่มือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 3 ด้าน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการแก้ปัญหา และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ สำหรับใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาการบริหารทางการพยาบาล พย. 1428 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรม ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ กระบวนการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้สนใจ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจะได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้ไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ และสามารถพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนิสิต นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรอื่นๆ ต่อไป

ผู้จัดทำ

จิรภัค สุวรรณเจริญ

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
คำนำ	1
โครงสร้างรายวิชา พย.1428 การบริหารการพยาบาล	4
แผนการจัดการเรียนรู้สู่การสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต	5
หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	9
นิยามและองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต	10
การวัดและประเมินผล	10
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	12
1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	12
- แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ 1 เรื่อง “ผู้นำคือใคร บอกความในใจเธอมา”	20
- แบบประเมินสะท้อนคิดกิจกรรมที่ 1	21
1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-1-2 ผู้นำที่สำคัญระดับโลก ระดับประเทศ และผู้นำในวิชาชีพพยาบาล	23
- แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ 2 เรื่อง “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”	30
- แบบประเมินสะท้อนคิดกิจกรรมที่ 2	31
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ทฤษฎีภาวะผู้นำ และคุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	33
2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-2-1 ทฤษฎีภาวะผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	33
- แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ 3 เรื่อง “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ตาม”	40
- แบบประเมินสะท้อนคิดกิจกรรมที่ 3	41

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-2-2 คุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	43
- แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ 4 เรื่อง“เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจี้ถ้าเจอผู้นำห่วย”	53
- แบบประเมินสะท้อนคิดกิจกรรมที่ 4	54
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ	56
3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล	56
- แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ 5 เรื่อง “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ”	63
- แบบประเมินสะท้อนคิดกิจกรรมที่ 5	64
3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล	67
- แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ 6 เรื่อง “วิชาชีพจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”	74
- แบบประเมินสะท้อนคิดกิจกรรมที่ 6	75
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การพัฒนาทีมงานและการทำงานเป็นทีม	77
1.7 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-4-1 การพัฒนาทีมงาน	77
- แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ 7 เรื่อง “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง”	84
- แบบประเมินสะท้อนคิดกิจกรรมที่ 7	85
1.8 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-4-2 การทำงานเป็นทีม	87
- แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ 8 เรื่อง “ความสำเร็จมาจากการทำงานเป็นทีม”	98
- แบบประเมินสะท้อนคิดกิจกรรมที่ 8	99
- แบบประเมินการทำกิจกรรมแบบวัดเชิงสถานการณ์	101
- เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดเชิงสถานการณ์	103
- เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	107

สารบัญตาราง

เนื้อหา	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต	5

โครงสร้างรายวิชา พย1428 การบริหารการพยาบาล

โครงสร้างรายวิชา พย1428 การบริหารการพยาบาล บทที่ 4 ผู้นำทางการพยาบาล ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ 1) แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ 2) ทฤษฎีภาวะผู้นำ และคุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 3) การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ และ 4) การพัฒนาที่มงานและการทำงานเป็นทีม ซึ่งสามารถนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างเสริมทักษะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ได้ดังนี้

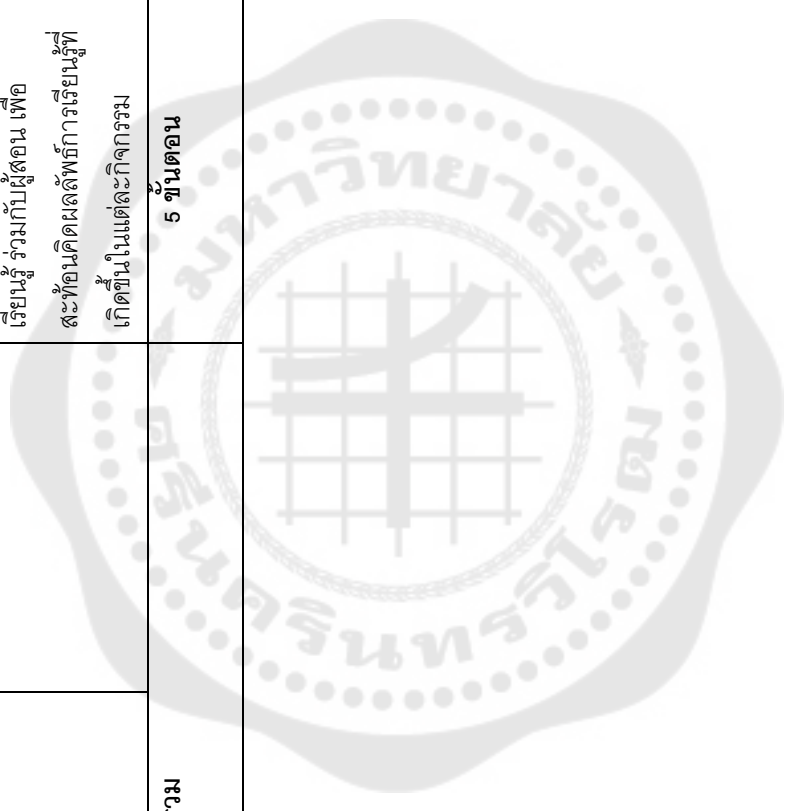

ตารางที่ 1 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	1.1 กิจกรรม “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจออกมา”	5Cs Learning Model ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาล ศาสตร บัณฑิต ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และ 5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)	1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) เป็นขั้นที่ผู้สอนเกริ่นนำเข้าสู่ประเด็นหัวข้อที่จะสอน เพื่อเตรียมความพร้อมด้านความรู้แก่ผู้เรียน โดยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่จะสอนในแต่ละแผนการ จัดการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนต่อไป หลังจากนั้นผู้สอนสรุปพจนานุกรมอย่างประกอบ	ด้านที่ 1 ด้านความยืดหยุ่น มีพฤติกรรมบ่งชี้คือ 1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา 1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์ได้ 1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออกของปัญหาและสามารถบอกได้ 1.5 ผู้เรียนแสดงความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น	3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting
พย1428-1-2 ผู้นำที่สำคัญระดับโลก ระดับประเทศ และผู้นำในวิชาชีพพยาบาล	1.2 กิจกรรม “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”				3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting
พย1428-2-1 ทฤษฎีภาวะผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	2.1 กิจกรรม “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ตาม”				3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting
พย1428-2-2 คุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	2.2 กิจกรรม “เจอนำดีมีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจั่งถ้าเจอนำช่วย”				3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting
พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล	3.1 กิจกรรม “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องถกการ”				3 ชั่วโมง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ Google Meeting

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
			<p>ผ่านการลงมือทำจริง</p> <p>4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)</p> <p>ผู้เรียนจะมีการสร้างหรือ construct องค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งกระบวนการนี้จะทำให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้และเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องบันทึกผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผู้เรียนตลอดระยะเวลาของการทำกิจกรรม เพื่อพัฒนาและนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไปและ</p> <p>5) ขั้นสรุปผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) ผู้เรียนภายในกลุ่มร่วมกันสรุปผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่ได้จากแบบวัดเชิงสถานการณ์เกี่ยวกับประเด็นหัวข้อที่ผู้สอน</p>	<p>สื่อสาร</p> <p>3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร</p> <p>3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง</p> <p>3.4 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อให้กำลังใจ</p> <p>3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารโดยตรงไปตรงมา</p> <p>3.6 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ</p>	

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมการสอน	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	เวลา
			สอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอน เพื่อสะท้อนคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรม		
	รวม		5 ขั้นตอน	3 ด้าน (17 พฤติกรรมพึงชี้)	24 ชั่วโมง

1. หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีหลักการของรูปแบบฯ ประกอบด้วย 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนแบบใฝ่รู้ (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีการสร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างโครงสร้างทางปัญญา 3) เชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่กับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมในการรับประสบการณ์ใหม่จากผู้สอน แล้วปรับให้เข้ากับความรู้เดิมของตนเองที่มีอยู่ซึ่งทำให้เกิดความรู้ใหม่ของตนเองขึ้นมา 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียน 5) ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก และ 6) ส่งเสริมการแก้ปัญหาด้วยแนวทางที่หลากหลาย สามารถปรับตัวได้ตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง และสามารถนำเสนอความรู้ด้วยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

- 1) ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ อธิบาย และถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ในการเรียนและในชีวิตประจำวัน
- 2) ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่กำหนด ด้วยความยืดหยุ่น สามารถแก้ปัญหาและใช้การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์
- 3) ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มองเห็นความจำเป็นในการแก้ปัญหา และมีทัศนคติที่ดีต่อการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

3. กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษานำร่อง (Pilot study) แล้วจึงนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต โดยแบ่งกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 4 หน่วยการเรียนรู้ 8 กิจกรรม ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-1-2 ผู้นำที่สำคัญระดับโลก ระดับประเทศ และผู้นำในวิชาชีพพยาบาล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ทฤษฎีภาวะผู้นำ และคุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-2-1 ทฤษฎีภาวะผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-2-2 คุณลักษณะของผู้นำตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาลและการพัฒนาวิชาชีพ

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-3-1 การพัฒนาภาวะผู้นำทางการพยาบาล

3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-3-2 ผู้นำกับการพัฒนาวิชาชีพพยาบาล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การพัฒนาทีมงานและการทำงานเป็นทีม

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-4-1 การพัฒนาทีมงาน

4.2 แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-4-2 การทำงานเป็นทีม

การดำเนินการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยใช้กระบวนการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5'Cs Learning Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity) 2) ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues) 3) ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 4) ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge) และ 5) ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) โดยบูรณาการแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการเรียนการสอน ใช้การตั้งคำถามและการสะท้อนคิดในการเรียนรู้จากแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยมีรายละเอียดของกระบวนการเรียนรู้ของ 5'Cs Learning Model ดังนี้

1) **ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้เหตุการณ์ต่างๆ ผ่านสื่อมัลติมีเดียทั้งรูปภาพ เสียง และข้อความที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากคิดค้นหาคำตอบ นำไปสู่การแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

2) **ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน สามารถตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ในการ

แก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

3) **ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียน สามารถสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสามารถตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูล ที่หาได้อย่างสมเหตุผล ในการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

4) **ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอน ส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ที่เป็นการแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ได้อย่างเหมาะสม

5) **ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes)** เป็นขั้นตอน ที่ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการ ที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. นิยามองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงความสามารถ และทักษะในการนำ การโน้มน้าวใจบุคคลอื่นๆ ด้วยความยืดหยุ่น มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถใช้การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพื่อจัดการความขัดแย้ง ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1) **ด้านความยืดหยุ่น** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต ถึงการปรับตัวของตนเองตามสถานการณ์ต่างๆ แสดงออกถึงพฤติกรรมที่ ผ่อนปรนตามการเปลี่ยนแปลงที่มีตลอดเวลา ควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขันได้อย่าง เหมาะสม อธิบายทางออกของปัญหาตามที่เห็น และมีความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น

2) **ด้านการแก้ปัญหา** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต ในการทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบโดยการระบุปัญหาได้ถูกต้อง สามารถวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีการจัดลำดับ

ความสำคัญของปัญหา บอกจุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์ได้ และนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาแก่ผู้อื่นได้

3) **ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์** หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือก่อนการสื่อสาร แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร ใช้รูปแบบการสื่อสารสองทางอย่างตรงไปตรงมาในการทำความเข้าใจกับผู้อื่น ใช้การกอดในการให้กำลังใจ และใช้คำพูดเชิงบวกในการสร้างแรงบันดาลใจต่อผู้อื่น

5. เนื้อหาและสื่อการสอน

สื่อการสอนที่ใช้ในการเรียนรู้ ได้แก่ แบบวัดเชิงสถานการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย 8 กิจกรรม ที่ผู้วิจัยกำหนดแบบวัดเชิงสถานการณ์ 8 เรื่อง ดังนี้

- 1) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”
- 2) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำที่ฉันรู้จัก และประทับใจ”
- 3) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำแบบไหน ตรงใจผู้ตาม”
- 4) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “เจอผู้นำดี มีชัยไปกว่าครึ่ง แต่คงจึ้งถ้าเจอผู้นำห่วย”
- 5) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำสร้างสรรค์ที่ฉันต้องการ”
- 6) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “วิชาชีพอจะพัฒนาถ้ามีหัวหน้าเดินนำให้ฉันทำตาม”
- 7) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ทีมงานเข้มแข็ง เราสร้างเอง”
- 8) แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ความสำเร็จมาจากการทำงานเป็นทีม”

6. การวัดและประเมินผลรูปแบบ

การวัดและประเมินผลของรูปแบบประกอบด้วย

- 1) การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ โดยผู้สอน
- 2) การประเมินโดยผู้สอน จากการสะท้อนคิดของผู้เรียนในแบบบันทึกการสะท้อนคิด หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ในแต่ละกิจกรรม
- 3) การประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนประเมินตนเองหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ในกิจกรรมที่ 1 กิจกรรมที่ 4 และกิจกรรมที่ 8
- 4) การประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยผู้เรียนประเมินตนเองหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบครบทั้ง 8 กิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ พย1428-1-1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

รายวิชา พย.1428 การบริหารการพยาบาล

เวลา 3 ชั่วโมง

นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

กิจกรรมที่ 1.1 “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”

สอนโดย อาจารย์จิรภัค สุวรรณเจริญ

สาขาวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี

แนวคิดหลัก

ภาวะผู้นำ (leadership) หมายถึง กระบวนการหรือพฤติกรรมของผู้นำในการใช้อิทธิพลหรือชี้นำให้สมาชิกในกลุ่มหรือผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานเพื่อบรรลุผลสำเร็จของงานตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

ภาวะผู้นำ (Leadership) คือ กระบวนการที่มีอิทธิพล ซึ่งผู้มีอิทธิพลจะนำสู่ความสำเร็จของเป้าหมาย โดยจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะของความเป็นผู้นำ (Leadership Characteristics) ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความรักที่จะเป็นผู้นำ และ 3) การยึดหลักคุณธรรม เป็นพื้นฐาน ทั้งนี้คุณลักษณะของผู้นำ 6 ประการ ที่ต่างจากผู้อื่น ได้แก่ 1) ผู้นำต้องมีความตั้งใจ 2) ผู้นำต้องมีความต้องการที่จะเป็นผู้นำ 3) ผู้นำต้องมีความซื่อสัตย์ 4) ผู้นำต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง 5) ผู้นำต้องมีความสามารถในการระลึกได้ และ 6) ผู้นำต้องมีความรู้ในธุรกิจ

แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำเริ่มเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย มีการศึกษาและรวบรวมทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ โดยแบ่งตามระยะการพัฒนา ดังนี้ ทฤษฎีคุณลักษณะภาวะผู้นำ (Trait Theories) ทฤษฎีพฤติกรรมผู้นำ (Behavioral Theories) ทฤษฎีตามสถานการณ์ (Situational or Contingency Leadership Theories) และทฤษฎีภาวะผู้นำที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership Theories)

คุณลักษณะภาวะผู้นำ แยกตามตัวอักษร LEADERSHIP ได้แก่ L = Love ความรัก หมายถึง รักในหน้าที่การงาน รักผู้ร่วมงาน รักผู้ใต้บังคับบัญชา E = Education and Experience

ยุทธศาสตร์ 4 ประการในการดูแลด้านการจัดการ ของผู้นำทางการพยาบาล ประกอบด้วย
 1) ความตั้งใจและทัศนคติ 2) ความหมายและการสื่อสาร 3) ความเชื่อมั่นและตำแหน่ง และ 4)
 การขยายความรับผิดชอบของตนเอง (อรทิพา ส่องศิริ, 2556)

อ้างอิง

อรทิพา ส่องศิริ. ภาวะผู้นำพยาบาล, วันที่สืบค้น 6 เมษายน 2563. จาก

<http://www.olearning.siam.edu/2011-11-28-08-10-01/439-100-101->

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของผู้นำและภาวะผู้นำของผู้นำในวิชาชีพพยาบาล ตัดสินใจเลือกกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้นำในวิชาชีพพยาบาล ค้นคว้าและ กำหนดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ทันสมัย หลากหลาย และสามารถสื่อสารแบบสองทาง เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเป็นผู้นำในวิชาชีพพยาบาลที่มีคุณภาพ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. การสืบค้นและค้นคว้า
2. การแก้ปัญหา
3. ความรับผิดชอบ
4. การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับผู้นำและภาวะผู้นำใน วิชาชีพพยาบาลได้
2. นักศึกษาสามารถอธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารของผู้นำทางการ พยาบาลได้
3. นักศึกษาสามารถนำทฤษฎีภาวะผู้นำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาขณะฝึก ปฏิบัติงานได้
4. นักศึกษาสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในการบริหารของผู้นำทางการ พยาบาลได้
5. นักศึกษาเห็นความสำคัญของการสร้างเสริมภาวะผู้นำในวิชาชีพพยาบาล

กิจกรรมการเรียนรู้

เวลา	กิจกรรม	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	สื่อการเรียนรู้
15 นาที	<p>ขั้นนำ</p> <p>1. ผู้สอนชี้แจงการเข้าเรียน และทำกิจกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting)</p> <p>2. ผู้สอน upload โปรแกรมนำเสนอ Microsoft PowerPoint เรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ”</p>	<p>- ชี้แจง อธิบาย วิธีการเรียน กิจกรรมที่ต้องทำ ระหว่างเรียน และการประเมินผลหลังเรียน</p> <p>- Upload สื่อการสอนที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ/ประเด็นภาวะผู้นำ</p>	<p>- รับฟังคำอธิบายจากผู้สอน</p> <p>- จดบันทึกประเด็นที่สนใจ เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมขั้นตอนต่อไป</p> <p>- ส่งคำตอบในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) ที่ผู้สอนสร้างขึ้น</p>	<p>- โปรแกรมนำเสนอ Microsoft PowerPoint เรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ”</p>
10 นาที	<p>ขั้นสอน</p> <p>ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความอยากรู้อยากเห็น (Creation curiosity)</p> <p>1. ผู้สอน upload รูปภาพผู้นำด้านต่างๆ เช่น ด้านการเมือง ด้านการปกครอง ด้านธุรกิจ และด้านการพยาบาล</p> <p>2. ผู้เรียนดูภาพที่ผู้สอน upload อย่างตั้งใจ แล้วจดบันทึกประเด็นที่ต้องการศึกษา</p>	<p>- ตั้งคำถามว่า “เจ้านายและผู้นำตามในภาพแตกต่างกันอย่างไร”</p>	<p>- ตอบคำถามลงในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting)</p>	<p>- รูปภาพผู้นำด้านต่างๆ เช่น ด้านการเมือง ด้านการปกครอง ด้านธุรกิจ และด้านการพยาบาล</p> <p>- ห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting)</p>
20 นาที	<p>ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างประเด็นปัญหา (Creation issues)</p> <p>1. ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 8 คน จำนวน 3 กลุ่ม</p> <p>2. ผู้สอน upload แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”</p> <p>3. ผู้สอนเปิดห้อง breakout room ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเข้าร่วมเพื่อทำกิจกรรม โดยต้อง</p>	<p>- สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น และความสนใจของผู้เรียน</p> <p>- สร้างห้องเรียน breakout room ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเข้าร่วมเพื่อทำกิจกรรม</p>	<p>- เข้าร่วมในห้อง breakout room เพื่อทำกิจกรรม</p> <p>- ทบทวนข้อมูล/ประเด็นที่ต้องการศึกษาจากที่จดบันทึกไว้</p> <p>- ระดมสมองและเสนอความคิดเห็นภายในกลุ่ม เพื่อกำหนดปัญหาจากแบบวัดเชิง</p>	<p>- แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”</p> <p>- ห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting)</p>

เวลา	กิจกรรม	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	สื่อการเรียนรู้
	กำหนดชื่อกลุ่ม ประธาน รองประธาน เลขานุการ และสมาชิกกลุ่ม 4. ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันกำหนดปัญหาจากแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำคือใคร บอกความในใจเธอมา” โดยพิมพ์ส่งในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) ที่ผู้สอนสร้างขึ้นอย่างน้อยคนละ 1 คำถาม โดยคำถามของผู้เรียนทั้งหมดจะถูกเก็บบันทึกในห้องสนทนา(chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting)	- อำนวยความสะดวก แนะนำ และเป็นที่ปรึกษาของผู้เรียน - กระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น	สถานการณ์เรื่อง “ผู้นำคือใคร บอกความในใจเธอมา” - ส่งคำตอบในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) ที่ผู้สอนสร้างขึ้น	
40 นาที	ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างแนวทางแก้ปัญหา (Creation guidelines) 1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเข้าร่วมในห้อง breakout room เพื่อทำกิจกรรม 2. ผู้สอนสนับสนุนให้ผู้เรียนสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลและคำตอบที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำคือใคร บอกความในใจเธอมา” 3. ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกัน สืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลและคำตอบผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ 4. ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลที่เหมาะสมและเหตุผล ในการแก้ปัญหาและการหาคำตอบ	- สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น และความสนใจของผู้เรียน - สร้างห้องเรียน breakout room ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเข้าร่วมเพื่อทำกิจกรรม - อำนวยความสะดวก แนะนำ และเป็นที่ปรึกษาของผู้เรียน - กระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น	- เข้าร่วมในห้อง breakout room เพื่อทำกิจกรรม - ระดมสมองและเสนอความคิดเห็นภายในกลุ่ม เพื่อสืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลและคำตอบที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำคือใคร บอกความในใจเธอมา” - ร่วมกัน สืบค้นและค้นคว้าหาข้อมูลและคำตอบผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ - ส่งคำตอบในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์	- แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำคือใคร บอกความในใจเธอมา” - ห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) -

เวลา	กิจกรรม	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	สื่อการเรียนรู้
	<p>5. ผู้เรียนตัวแทนกลุ่มพิมพ์แนวทางแก้ปัญหา และคำตอบที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์ ส่งในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) ที่ผู้สอนสร้างขึ้น โดยคำตอบของผู้เรียนทั้งหมดจะถูกเก็บบันทึกในห้องสนทนา(chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting)</p>		(Google Meeting) ที่ผู้สอนสร้างขึ้น	
50 นาที	<p>ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Creation new knowledge)</p> <p>1. ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”</p> <p>2. ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”</p> <p>3. ผู้เรียนตัวแทนกลุ่มพิมพ์ผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” ส่งในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) ที่ผู้สอนสร้างขึ้น โดยคำตอบของผู้เรียนทั้งหมดจะถูกเก็บบันทึกในห้องสนทนา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น และความสนใจของผู้เรียน - สร้างห้องเรียน breakout room ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเข้าร่วมเพื่อทำกิจกรรม - อำนวยความสะดวก แนะนำ และเป็นที่ปรึกษาของผู้เรียน - กระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าร่วมในห้อง breakout room เพื่อทำกิจกรรม - ระดมสมองและร่วมกันสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการทำแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” - ส่งคำตอบในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) ที่ผู้สอนสร้างขึ้น 5. นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการทำแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” ในห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” - ห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting)

เวลา	กิจกรรม	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	สื่อการเรียนรู้
	(chat) ของห้องเรียนออนไลน์ 4. ผู้เรียนตัวแทนกลุ่ม นำเสนอผลสรุปองค์ความรู้ใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิง สถานการณ์ในห้องเรียน ออนไลน์ (Google Meeting)			
30 นาที	ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้ (Conclusion learning outcomes) 1. ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สามารถคิดแก้ปัญหาจากแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” ด้วยความยืดหยุ่นจากวิธีการที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม 2. ผู้สอนอภิปรายร่วมกับผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	- สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความกล้าแสดงออกของผู้เรียน - กระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น - อำนวยความสะดวก แนะนำ และเป็นที่ปรึกษาของผู้เรียน	- นำเสนอผลลัพธ์การเรียนรู้จากการทำแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” ในห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) - ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	- แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” - ห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting)
15 นาที	ขั้นสรุป 1. ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ในการทำกิจกรรมที่ 1 “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” ร่วมกับผู้เรียน 2. ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) 3. ผู้เรียนประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1	- สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมความกล้าแสดงออกของผู้เรียน - กระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น - อำนวยความสะดวก แนะนำ และเป็นที่ปรึกษาของผู้เรียน	- เขียนบันทึกการสะท้อนคิด ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง - ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง - ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ 5' Cs ในการจัดการเรียนรู้	- แบบประเมินสะท้อนคิด - แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ - แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ - ห้องสนทนา

เวลา	กิจกรรม	บทบาทผู้สอน	บทบาทผู้เรียน	สื่อการเรียนรู้
	4. ผู้เรียนประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ 5' Cs ในการจัดการเรียนรู้	ผู้เรียน - อธิบายการทำแบบประเมินต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ส่งผลการประเมินของผู้เรียนเป็นรายบุคคลในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) ที่ผู้สอนสร้างขึ้น	(chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting)

การวัดและประเมินผล

1. การวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

1.1 ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้จากแบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”

1.2 ประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ 5' Cs ในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน จากแบบประเมินความพึงพอใจ

2. การวัดและประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

2.1 ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน จากแบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.2 ประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน จากแบบประเมินสะท้อนคิด

1. การวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้ถึงผลการเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	แหล่งข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. อธิบายความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับผู้นำและภาวะผู้นำในวิชาชีพพยาบาลได้	- ประเมินผลงาน - สังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม	- แบบประเมินแบบวัดเชิงสถานการณ์	แบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง "ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา"	ระดับดี
2. อธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารของผู้นำทางการพยาบาลได้				
3. นำทฤษฎีภาวะผู้นำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาขณะฝึกปฏิบัติงานได้				
4. นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในการบริหารของผู้นำทางการพยาบาลได้				
5. แสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์ตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่กำหนด อันสะท้อนถึงความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของผู้นำทางการพยาบาล	การสังเกตและการตรวจแบบบันทึกสะท้อนคิด	แบบประเมินสะท้อนคิด	ผู้เรียน	ระดับดี

2. การวัดและประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต		วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้าน	พฤติกรรมบ่งชี้			
ด้านความ ยืดหยุ่น	1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตาม สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	ประเมินภาวะ ผู้นำเชิง สร้างสรรค์	- แบบประเมิน ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ - แบบบันทึก การสะท้อนผล การเรียนรู้	1.1 ผู้เรียนมีการปรับตัวตาม สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงใน ระดับ3 คะแนนขึ้นไป
	1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่น ตามการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา			1.2 ผู้เรียนมีความยืดหยุ่น ตามการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลาในระดับ3 คะแนน ขึ้นไป
	1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุม อารมณ์ในสถานการณ์คับ ขันได้			1.3 ผู้เรียนสามารถควบคุม อารมณ์ในสถานการณ์คับขัน ในระดับ3 คะแนนขึ้นไป
	1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออก ของปัญหาและสามารถบอก ได้			1.4 ผู้เรียนมองเห็นทางออก ของปัญหาและสามารถบอก ในระดับ3 คะแนนขึ้นไป
	1.5 ผู้เรียนแสดงความ รับผิดชอบของตนเองต่อ ผู้อื่น			1.5 ผู้เรียนแสดงความ รับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น ในระดับ3 คะแนนขึ้นไป
ด้านการ แก้ปัญหา	2.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจกับ ปัญหาที่พบบ่อยก่อนเสมอ	ประเมินภาวะ ผู้นำเชิง สร้างสรรค์	- แบบประเมิน ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ - แบบบันทึก การสะท้อนผล การเรียนรู้	2.1 ผู้เรียนทำความเข้าใจกับ ปัญหาที่พบบ่อยก่อนเสมอใน ระดับ3 คะแนนขึ้นไป
	2.2 ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา			2.2 ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาใน ระดับ3 คะแนนขึ้นไป
	2.3 ผู้เรียนจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา			2.3 ผู้เรียนจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา ใน ระดับ3 คะแนนขึ้นไป

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต		วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้าน	พฤติกรรมบ่งชี้			
	2.4 ผู้เรียนแสวงหาแนวทาง แก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่ น่าเชื่อถือ			2.4 ผู้เรียนแสวงหาแนวทาง แก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่ น่าเชื่อถือในระดับ3 คะแนน ขึ้นไป
	2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา และบอกได้			2.5 ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ และบอกจุดแข็ง จุดอ่อนของ ปัญหา ในระดับ3 คะแนนขึ้น ไป
	2.6 ผู้เรียนสามารถนำเสนอ ทางเลือกในการแก้ปัญหา ได้			2.6 ผู้เรียนสามารถนำเสนอ ทางเลือกในการแก้ปัญหาใน ระดับ3 คะแนนขึ้นไป
ด้านการ สื่อสารเชิง สร้างสรรค์	3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวม ข้อมูลก่อนการสื่อสาร	ประเมินภาวะ ผู้นำเชิง สร้างสรรค์	- แบบประเมิน ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ - แบบบันทึก การสะท้อนผล การเรียนรู้	3.1 ผู้เรียนมีการรวบรวม ข้อมูลก่อนการสื่อสารในระดับ 3 คะแนนขึ้นไป
	3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ ข้อมูลก่อนการสื่อสาร			3.2 ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ ข้อมูลก่อนการสื่อสารในระดับ 3 คะแนนขึ้นไป
	3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการ สื่อสารแบบสองทาง			3.3 ผู้เรียนใช้รูปแบบการ สื่อสารแบบสองทางในระดับ3 คะแนนขึ้นไป
	3.4 ผู้เรียนมีการสื่อสาร เพื่อให้กำลังใจ			3.4 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อให้ กำลังใจในระดับ3 คะแนนขึ้น ไป
	3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารอย่าง ตรงไปตรงมา			3.5 ผู้เรียนมีการสื่อสารอย่าง ตรงไปตรงมาในระดับ3 คะแนนขึ้นไป
	3.6 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อ			3.6 ผู้เรียนมีการสื่อสารเพื่อ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต		วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้าน	พฤติกรรมบ่งชี้			
	สร้างแรงบันดาลใจ			สร้างแรงบันดาลใจในระดับ3 คะแนนขึ้นไป

แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ 1 เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”

คำชี้แจง นักศึกษาปฏิบัติกิจกรรมตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ ดังนี้

1. เข้าร่วมในห้อง breakout room เพื่อทำกิจกรรม
2. ทบทวนข้อมูล/ประเด็นที่ต้องการศึกษา จากที่จดบันทึกไว้
3. ระดมสมองและเสนอความคิดเห็นภายในกลุ่ม เพื่อตอบคำถามจากแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”
4. ส่งคำตอบในห้องสนทนา (chat) ของห้องเรียนออนไลน์ (Google Meeting) ที่ผู้สอนสร้างขึ้น

สถานการณ์ที่ 1 เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”

ณ โรงพยาบาลทั่วไปขนาด 500 เตียง ในจังหวัดหนึ่งทางภาคใต้ ผู้บริหารของโรงพยาบาลได้รับนโยบายให้เปิดบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 แก่ประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มเสี่ยง หัวหน้าพยาบาลจึงมอบหมายให้หัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 30 หอ ในการสรรหาพยาบาลวิชาชีพที่จะให้บริการแก่ประชาชนในแต่ละวัน แต่ได้รับข้อมูลจากหัวหน้าหอผู้ป่วยว่า “คนทำงาน พยาบาลที่ขึ้นเวรในแต่ละวันก็ไม่เพียงพออยู่แล้วในการบริการ จะให้ใครไปออกหน่วยฉีดวัคซีน” พยาบาลที่ออกไปให้บริการจะได้รับค่าตอบแทนเพิ่มหรือไม่” ในจังหวัดให้แต่พยาบาลโรงพยาบาลนี้ทำงานเหวอ” “ถ้าพยาบาลที่ไปออกหน่วยติดเชื้อกลับมา ใครจะรับผิดชอบ”

คำถาม

1. หัวหน้าพยาบาลแสดงภาวะผู้นำที่เห็นเด่นชัดที่สุด จากยุทธศาสตร์ 4 ประการในการดูแลด้านการจัดการ ของผู้นำทางการพยาบาล พร้อมให้เหตุผล
2. หากท่านเป็นหัวหน้าพยาบาล ท่านจะทำอย่างไรในสถานการณ์ดังกล่าว พร้อมให้เหตุผล
3. หัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงภาวะผู้นำที่เห็นเด่นชัดที่สุด จากยุทธศาสตร์ 4 ประการในการดูแลด้านการจัดการ ของผู้นำทางการพยาบาล พร้อมให้เหตุผล
4. หากท่านเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วย ท่านจะทำอย่างไรในสถานการณ์ดังกล่าว พร้อมให้เหตุผล
5. จงบอกคุณลักษณะของผู้นำทางการพยาบาลตามความคาดหวังของท่าน พร้อมให้เหตุผล

บันทึกผลการสอน

รายวิชา พย.1428 การบริหารการพยาบาล

เวลา 3 ชั่วโมง

นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

กิจกรรมที่ 1.1 “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”

สอนโดย อาจารย์จิรภัค สุวรรณเจริญ

สาขาวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี

บันทึกผลการสอน

ขั้นเตรียมการสอน

ผู้สอนเตรียมการสอนโดยเริ่มจากการชี้แจงผู้เรียนถึงวัตถุประสงค์ กรอบเนื้อหา รายวิชา กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยให้แบบประเมินต่างๆ ผ่านคู่มือ ประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิธีการเรียนรู้ออนไลน์และการส่งงาน ก่อนการจัดการเรียนการสอนทุกครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนจัดการเรียนการสอนผ่านช่องทางการใช้โปรแกรมออนไลน์ Google Meeting

ขั้นนำ

ผู้สอน upload โปรแกรมนำเสนอ Microsoft PowerPoint เรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ” ได้แก่รูปภาพผู้นำด้านต่างๆ เช่น ด้านการเมือง ด้านการปกครอง ด้านธุรกิจ และด้านการพยาบาล ชี้แจง อธิบายวิธีการเรียน กิจกรรมที่ต้องทำระหว่างเรียน และการประเมินผลหลังเรียนอีกครั้ง รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย และสามารถจดบันทึกประเด็นที่สนใจ เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมขั้นตอนต่อไป

ขั้นสอน

จากการจัดกิจกรรม“ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” ตามแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำกิจกรรมผ่านช่องทางกลุ่มย่อยออนไลน์ Breakout Room โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มๆละ 8 คน เพื่อกำหนดตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบตามบทบาทที่ผู้สอนกำหนด แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามประเด็นของแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” ศึกษาคำถามจากแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” และผู้สอนเข้าไปสังเกตการณ์ในแต่ละกลุ่ม จนจบกิจกรรม

ผลการสังเกต พบว่า

กลุ่มที่ 1 ผู้เรียนปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้สอนมอบหมาย แต่ในช่วงแรกยังขาดการวางแผนในเรื่องระยะเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกัน ใช้เวลาในการแบ่งบทบาทหน้าที่รับผิดชอบค่อนข้างมาก หลังจากนั้นผู้เรียนให้ความร่วมมือในการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” โดยมีการแบ่งกันค้นคว้าตามความถนัดคนที่เชี่ยวชาญด้านการหาข้อมูลก็จะรับหน้าที่หาข้อมูล คนที่เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีก็จะรับหน้าที่ทำ PowerPoint เพื่อเตรียมนำเสนอ โดยมีผู้เรียนที่ทำหน้าที่ประธานเป็นคนมอบหมายงานผู้เรียนคนอื่นๆ

กลุ่มที่ 2 ในช่วงแรกผู้เรียนในกลุ่มไม่ค่อยมีการพูดคุยกันเท่าใดนัก จะแบ่งกันหาหัวข้อและร่วมกันอภิปรายในช่วงหลัง

กลุ่มที่ 3 สมาชิกในกลุ่มเริ่มจากการพูดคุยทำความรู้จักกันและถกประเด็นกันในการหาข้อมูลและการกำหนดขอบเขต และแบ่งงานกันทำตามความถนัด ร่วมมือในการหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา”

ขั้นสรุป

ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน และร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนกับผู้เรียนกลุ่มอื่น โดยใช้เทคโนโลยี เว็บไซต์และโปรแกรม PowerPoints ในการนำเสนอ ซึ่งแต่ละกลุ่มได้แสดงผลงานในการทำแบบวัดเชิงสถานการณ์เรื่อง “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” ผู้สอนประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ในการทำกิจกรรมที่ 1 “ผู้นำ คือใคร บอกความในใจเธอมา” ร่วมกับผู้เรียน ผู้เรียนประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 และประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ 5' Cs ในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการทำบันทึกสะท้อนคิด และนำเสนอผลการสะท้อนคิดในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนคนอื่น และผู้สอน

สิ่งที่ต้องปรับปรุง/แก้ไข

การแบ่งกลุ่มด้วยในโปรแกรม Breakout Room ผู้สอนใช้เวลาเข้าไปสังเกตการณ์ในแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน เนื่องจากในครั้งนี้เป็นการสอนครั้งแรกผู้สอนไม่ได้กำหนดเวลาการเข้าไปสังเกตการณ์ และเมื่อเข้าไปสังเกตการณ์บางกลุ่ม พบว่า ต้องใช้เวลาในการอธิบาย ตอบข้อสงสัย จึงทำให้เข้าไปสังเกตและให้ข้อเสนอแนะกับบางกลุ่มมากเกินไป ในการสอนครั้งต่อไปผู้สอนต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการเข้าไปสังเกตการณ์แต่ละกลุ่ม เท่าๆ กัน

ผลการประเมินสะท้อนคิด

1. หลังผู้เรียนทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมที่ 1 พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model เนื่องจาก ผู้เรียนคิดว่าตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนตั้งแต่ต้นจนจบกิจกรรม และตนเองยังได้ลงมือปฏิบัติในการทำกิจกรรม ทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น เกิดความน่าสนใจ และคิดว่าการแก้ปัญหาต่างๆ เป็นสิ่งที่สามารถทำได้

2. หลังผู้เรียนทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมที่ 1 พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้เรียนรู้ขั้นตอนของการแก้ปัญหาต่างๆ สามารถปรับตัว เปลี่ยนบทบาทของตนเองให้สามารถทำกิจกรรมได้สำเร็จ มีการจัดลำดับความคิดของตนเองก่อนการแก้ปัญหา

3. หลังผู้เรียนทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมที่ 1 พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 คิดว่าตนเองได้รับการส่งเสริมให้มีภาวะผู้นำ “ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์” ตามพฤติกรรมบ่งชี้ “การใช้รูปแบบการสื่อสารสองทาง” รองลงมา พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 คิดว่าตนเองได้รับการส่งเสริมให้มีภาวะผู้นำ “ด้านความยืดหยุ่น” ตามพฤติกรรมบ่งชี้ “ความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น” และ ผู้เรียนส่วนใหญ่จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 คิดว่าตนเองได้รับการส่งเสริมให้มีภาวะผู้นำ “ด้านการการแก้ปัญหา” ตามพฤติกรรมบ่งชี้ “ความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา” เป็นลำดับสุดท้าย

4. หลังผู้เรียนทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมที่ 1 พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่บอกว่าจะนำความรู้ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมไปใช้ในการเรียน และการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

สิ่งที่ต้องปรับปรุง/แก้ไข

การแบ่งกลุ่มด้วยในโปรแกรม Breakout Room ผู้สอนใช้เวลาเข้าไปสังเกตการณ์ในแต่ละกลุ่มไม่เท่ากัน เนื่องจากในครั้งนี้เป็นการสอนครั้งแรกผู้สอนไม่ได้กำหนดเวลาการเข้าไปสังเกตการณ์ และเมื่อเข้าไปสังเกตการณ์บางกลุ่ม พบว่า ต้องใช้เวลาในการอธิบาย ตอบข้อสงสัย

จึงทำให้เข้าไปสังเกตและให้ข้อเสนอแนะกับบางกลุ่มมากเกินไป ในการสอนครั้งต่อไปผู้สอนต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการเข้าไปสังเกตการณ์แต่ละกลุ่ม เท่าๆ กัน

ภาคผนวก ข
แบบประเมินสำหรับการวิจัย

**แบบประเมินการทำกิจกรรมแบบวัดเชิงสถานการณ์ ด้วย 5' Cs Learning Model
ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต**

.....
คำชี้แจง : ผู้สอนเป็นผู้ใช้แบบประเมินฉบับนี้ในการประเมินผลงานการทำกิจกรรมตามแบบวัด
 เชิงสถานการณ์ของผู้เรียน ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-8

นักศึกษากลุ่มที่.....เลขที่..... ชั้นปีที่..... รุ่นที่.....
 วันที่.....เวลา.....ถึง.....

ประเด็นที่ประเมิน	น้ำหนัก คะแนน	ชื่อ/เลขที่					
1. มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารและการจัดการทางการพยาบาล							
(1) มีความรู้และเข้าใจในการบริหารการพยาบาล	2						
(2) มีความรู้และความเข้าใจในการจัดการทางการพยาบาล	3						
2. สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายวิเคราะห์และเลือกใช้ข้อมูลในการอ้างอิงเพื่อพัฒนาความรู้และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์							
(1) สามารถค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเอง	1						
(2) เลือกแหล่งสารสนเทศ วิธีการ หรือเครื่องมือที่จะใช้สืบค้นข้อมูล	1						
(3) สืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน และเชื่อถือได้	1						
(4) วิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และให้ข้อเสนอโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	2						
3. สามารถคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อหาแนวทางใหม่ในการปฏิบัติงานและบอกถึงผลกระทบจากการแก้ไขปัญหา							

ประเด็นที่ประเมิน	น้ำหนัก คะแนน	ชื่อ/เลขที่						
ได้								
(1) รวบรวมข้อมูลและมองปัญหาอย่างครอบคลุม	1							
(2) แยกแยะ เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสถานการณ์อย่างเป็นระบบ	1							
(3) ตั้งสมมติฐานและหาข้อมูลเพิ่มเติม โดยพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ	1							
(4) สร้างข้อสรุปความคิดรวบยอดของสถานการณ์ได้	1							
(5) วางแผนแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สมเหตุสมผล โดยเชื่อมโยงความรู้ทางการพยาบาล และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	1							
4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์								
(1) การสืบเสาะค้นคว้า	1							
(2) การคิดวิเคราะห์	2							
(3) ความรับผิดชอบ	1							
(4) การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์	1							
รวมคะแนนเต็ม 100 คะแนน	20							

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดเชิงสถานการณ์

ประเด็น	ระดับ คะแนน	พฤติกรรมสำคัญที่ประเมิน
1. มีความรู้และความเข้าใจในการบริหารและการจัดการทางการพยาบาล		
(1) มีความรู้และเข้าใจในการบริหารการพยาบาล	5	สามารถออกแบบแนวทางการบริหารการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
	4	สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานการบริหารการพยาบาลจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
	3	สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหารการพยาบาลจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
	2	สามารถอธิบายความแตกต่างหลักการบริหารการพยาบาลกับการบริหารอื่นจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
	1	สามารถอธิบายหลักการบริหารการพยาบาลจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
(2) มีความรู้และความเข้าใจในการจัดการทางการพยาบาล	5	สามารถออกแบบแนวทางการจัดการทางการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
	4	สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานการจัดการทางการพยาบาลจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
	3	สามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการทางการพยาบาลจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
	2	สามารถอธิบายความแตกต่างหลักการจัดการทางการพยาบาลกับการจัดการอื่นจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
	1	สามารถอธิบายหลักการจัดการทางการพยาบาลจากแบบวัดเชิงสถานการณ์ได้
2. สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายวิเคราะห์และเลือกใช้ข้อมูลในการอ้างอิงเพื่อพัฒนาความรู้และแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์		
(1) สามารถค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเอง	5	สามารถค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเองครบทุกประเด็น และถูกต้องทุกประเด็น
	4	สามารถค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเองครบทุกประเด็น แต่ข้อมูลส่วนมากถูกต้อง

ประเด็น	ระดับ คะแนน	พฤติกรรมสำคัญที่ประเมิน
	3	ค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเองไม่ครบทุกประเด็น และข้อมูลบางถูกต้อง
	2	ค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเองครบทุกประเด็น แต่ข้อมูลไม่ถูกต้อง
	1	ค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเองไม่ครบทุกประเด็น และข้อมูลไม่ถูกต้อง
(2) เลือกแหล่งสารสนเทศ วิธีการหรือเครื่องมือที่จะใช้สืบค้นข้อมูล	5	เลือกแหล่งสารสนเทศในการสืบค้นมากกว่า 1 แหล่ง กำหนดวิธีการสืบค้นมากกว่า 1 วิธี และเลือกใช้เครื่องมือมากกว่า 1 อย่าง
	4	เลือกแหล่งสารสนเทศในการสืบค้นมากกว่า 1 แหล่ง กำหนดวิธีการสืบค้นมากกว่า 1 วิธี และเลือกใช้เครื่องมือเพียง 1 อย่าง
	3	เลือกแหล่งสารสนเทศในการสืบค้นมากกว่า 1 แหล่ง และกำหนดวิธีการสืบค้นมากกว่า 1 วิธี
	2	เลือกแหล่งสารสนเทศในการสืบค้นมากกว่า 1 แหล่ง และกำหนดวิธีการสืบค้นเพียงวิธีเดียว
	1	เลือกแหล่งสารสนเทศในการสืบค้นเพียงแหล่งเดียว
(3) สืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน และเชื่อถือได้	5	สืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือมากกว่า 1 แหล่ง
	4	สืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน และมีความน่าเชื่อถือเพียงแหล่งเดียว
	3	สืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย และมีความน่าเชื่อถือ แต่ไม่เป็นปัจจุบัน
	2	สืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน แต่ขาดความน่าเชื่อถือ
	1	สืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย แต่ไม่เป็นปัจจุบัน
(4) วิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และให้ข้อเสนอโดยใช้ข้อมูลที่รวบรวม	5	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาครบถ้วน สามารถระบุแนวทางการแก้ปัญหาได้มากกว่า 1 ข้อ และสามารถอธิบายเหตุผลได้

ประเด็น	ระดับ คะแนน	พฤติกรรมสำคัญที่ประเมิน
ได้อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	4	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาครบถ้วน สามารถระบุแนวทางการแก้ปัญหาได้เพียง 1 ข้อ และสามารถอธิบายเหตุผลได้
	3	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาครบถ้วน และสามารถระบุแนวทางการแก้ปัญหาได้เพียง 1 ข้อ แต่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้
	2	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาครบถ้วน แต่ไม่สามารถระบุแนวทางการแก้ปัญหาได้
	1	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาไม่ครบถ้วน
3. สามารถคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อหาแนวทางใหม่ในการปฏิบัติงานและบอกถึงผลกระทบจากการแก้ไขปัญหาได้		
(1) รวบรวมข้อมูลและมองปัญหาอย่างครอบคลุม	5	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาครอบคลุม สามารถบอกสาเหตุของปัญหาได้มากกว่า 1 ข้อ และสามารถบอกแนวทางการแก้ปัญหาได้
	4	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาครอบคลุม สามารถบอกสาเหตุของปัญหาได้มากกว่า 1 ข้อ แต่ไม่สามารถบอกแนวทางการแก้ปัญหาได้
	3	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาครอบคลุม สามารถบอกสาเหตุของปัญหาได้เพียง 1 ข้อ แต่ไม่สามารถบอกแนวทางการแก้ปัญหาได้
	2	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาและครอบคลุม
	1	มีการรวบรวมข้อมูลของปัญหาแต่ไม่ครอบคลุม
(2) แยกแยะ เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อสถานการณ์อย่างเป็นระบบ	5	สามารถแยกแยะ เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ครอบคลุมทุกประเด็น สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และสามารถบอกผลกระทบต่อสถานการณ์ได้ทุกประเด็น
	4	สามารถแยกแยะ เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ครอบคลุมทุกประเด็น สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ และสามารถบอกผลกระทบต่อสถานการณ์ได้บางประเด็น
	3	สามารถแยกแยะ เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ครอบคลุม

ประเด็น	ระดับ คะแนน	พฤติกรรมสำคัญที่ประเมิน
		ทุกประเด็น สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ แต่ไม่สามารถบอกผลกระทบต่อสถานการณ์ได้
	2	สามารถแยกแยะ เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ครอบคลุมทุกประเด็น แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้
	1	สามารถแยกแยะ เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้บางประเด็น แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้
(3) ตั้งสมมติฐานและหาข้อมูลเพิ่มเติม โดยพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ	5	การตั้งสมมติฐานและหาข้อมูลเพิ่มเติมครบทุกประเด็น มีการพิจารณาไตร่ตรอง และมีความรอบคอบ
	4	การตั้งสมมติฐานและหาข้อมูลเพิ่มเติมครบทุกประเด็น มีการพิจารณาไตร่ตรอง แต่ขาดความรอบคอบ
	3	มีการตั้งสมมติฐานและหาข้อมูลเพิ่มเติมบางประเด็น มีการพิจารณาไตร่ตรอง แต่ขาดความรอบคอบ
	2	มีการตั้งสมมติฐานและหาข้อมูลเพิ่มเติมเพียงบางประเด็น และขาดการพิจารณาไตร่ตรอง และขาดความรอบคอบ
	1	มีการตั้งสมมติฐาน ไม่ครบทุกประเด็น และไม่หาข้อมูลเพิ่มเติม
(4) สร้างข้อสรุปความคิดรวบยอดของสถานการณ์ได้	5	สร้างข้อสรุปความคิดรวบยอดของสถานการณ์ได้ครบทุกประเด็น และถูกต้องทุกประเด็น
	4	สร้างข้อสรุปความคิดรวบยอดของสถานการณ์ได้ครบทุกประเด็น แต่ถูกต้องบางประเด็น
	3	สร้างข้อสรุปความคิดรวบยอดของสถานการณ์ได้ครบทุกประเด็น แต่ไม่ถูกต้อง
	2	สร้างข้อสรุปความคิดรวบยอดของสถานการณ์ได้มากกว่า 1 ข้อ แต่ไม่ถูกต้อง
	1	สร้างข้อสรุปความคิดรวบยอดของสถานการณ์ได้เพียง 1 ข้อ และไม่ถูกต้อง
(5) วางแผนแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สมเหตุสมผล โดย	5	สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาได้มากกว่า 1 ข้อ และบอกแนว

ประเด็น	ระดับ คะแนน	พฤติกรรมสำคัญที่ประเมิน
เชื่อมโยงความรู้ทางการพยาบาล และศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง		ทางการแก้ปัญหาได้ทุกข้อ พร้อมระบุเหตุผลได้
	4	สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาได้มากกว่า 1 ข้อ และบอกแนวทางการแก้ปัญหาได้ทุกข้อ
	3	สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาได้มากกว่า 1 ข้อ และบอกแนวทางการแก้ปัญหาได้บางข้อ
	2	สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาได้มากกว่า 1 ข้อ
	1	สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาได้เพียง 1 ข้อ
4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์		
(1) การสืบเสาะค้นคว้า	5	มีการสืบค้นข้อมูลมากกว่า 1 แหล่ง มีความน่าเชื่อถือ และทันสมัยเป็นปัจจุบัน
	4	มีการสืบค้นข้อมูลมากกว่า 1 แหล่ง มีความน่าเชื่อถือ แต่ไม่เป็นปัจจุบัน
	3	มีการสืบค้นข้อมูลมากกว่า 1 แหล่ง แต่ขาดความน่าเชื่อถือ
	2	มีการสืบค้นข้อมูลมากกว่า 1 แหล่ง
	1	มีการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเดียว
(2) การคิดวิเคราะห์	5	มีการจำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่รวบรวมมา สามารถสรุปได้ถูกต้องทุกประเด็น และนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่นได้
	4	มีการจำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่รวบรวมมา และสามารถสรุปได้ถูกต้องทุกประเด็น
	3	มีการจำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่ข้อมูลที่รวบรวมมา และสรุปได้ถูกต้องบางประเด็น
	2	มีการจำแนกข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่รวบรวมมา
	1	มีการจำแนกข้อมูลที่รวบรวมมา

ประเด็น	ระดับ คะแนน	พฤติกรรมสำคัญที่ประเมิน
(3) ความรับผิดชอบ	5	ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลา ผลงานเรียบร้อย และแสดงความกระตือรือร้น ความใส่ใจ และความละเอียดรอบคอบขณะทำกิจกรรม
	4	ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลา ผลงานเรียบร้อย และแสดงความกระตือรือร้นขณะทำกิจกรรม
	3	ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลา ผลงานเรียบร้อย แต่ความกระตือรือร้นขณะทำกิจกรรม
	2	ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลา และผลงานเรียบร้อย
	1	ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลา แต่ผลงานไม่เรียบร้อย
(4) การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์	5	สามารถนำเสนอสิ่งที่ต้องการสื่อสารได้ทุกประเด็น ถูกต้อง และใช้การสื่อสารเชิงบวก
	4	สามารถนำเสนอสิ่งที่ต้องการสื่อสารได้ทุกประเด็น และถูกต้อง
	3	สามารถนำเสนอสิ่งที่ต้องการสื่อสารได้ทุกประเด็น แต่ถูกต้องบางประเด็น
	2	สามารถนำเสนอสิ่งที่ต้องการสื่อสารได้ทุกประเด็น แต่ไม่ถูกต้อง
	1	สามารถนำเสนอสิ่งที่ต้องการสื่อสารได้บางประเด็น

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ผู้เรียนได้คะแนน	ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป	ถือว่าผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก
ผู้เรียนได้คะแนน	ตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป	ถือว่าผ่านเกณฑ์ระดับดี
ผู้เรียนได้คะแนน	ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป	ถือว่าผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้
ผู้เรียนได้คะแนน	ต่ำกว่าร้อยละ 70	ถือว่าต้องได้รับการซ่อมเสริมจาก
ผู้สอน		

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข”

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สถาบันพระบรมราชชนก

เนื่องด้วย ผู้วิจัย นางสาวจิรภัค สุวรรณเจริญ นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อยู่ระหว่างดำเนินการปฏิญาณนิพนธ์เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ 1) รศ.ดร.มารุต พัฒนาผล และ 2) ผศ.ดร.ดนุชดา จามจรี ซึ่งการดำเนินการปฏิญาณนิพนธ์ดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับข้อมูลจากนักศึกษาในสถาบันการศึกษาของท่าน ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากนักศึกษาในสถาบันการศึกษาของท่านในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

คำชี้แจง : โปรดอ่านคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง และตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนจัดส่งคืนแบบไม่ต้องระบุชื่อของผู้ตอบ โดยผู้วิจัยขอ รับรองว่าคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้นต่อสถาบันการศึกษา และตัวท่านเอง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ประกอบด้วย แบบประเมินระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ขอความกรุณาให้ท่านส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัยภายหลังตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้น และหากมีข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อผู้วิจัย นางสาวจิรภัค สุวรรณเจริญ โทร. 091-9796292 ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

.....
(นางสาวจิรภัค สุวรรณเจริญ)

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข**

.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับการประเมินที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์				
		5	4	3	2	1
	ด้านความยืดหยุ่น					
1.	ท่านสามารถปรับตัว รู้จักผ่อนปรนตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม					
2.	ท่านสามารถปรับเปลี่ยนวิธีทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา					
3.	เมื่อเกิดเหตุการณ์คับขัน ท่านสามารถควบคุมอารมณ์ และการแสดงออกของตนเองได้เหมาะสม					
4.	ท่านตระหนักได้ว่าทุกปัญหาและทุกอุปสรรคย่อมมีทางออก หรือมีแนวทางแก้ไขเสมอ					
5.	ท่านเป็นแบบอย่างในการรับผิดชอบต่อความคิด คำพูดและการกระทำของตนเองต่อผู้อื่น					
	ด้านการแก้ปัญหา					
6.	เมื่อพบเจอปัญหา ท่านมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาเป็นอันดับแรก					
7.	ท่านสามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาจากการรวบรวมข้อมูล เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา					
8.	ท่านสามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อวางแผนระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาก็ได้เหมาะสม					
9.	ท่านสามารถแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหากจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ					

ข้อที่	รายการประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	ระดับพฤติกรรม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์				
		5	4	3	2	1
10.	ท่านสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินการในการแก้ไขปัญหา โดยสามารถระบุจุดแข็ง จุดอ่อนได้					
11.	ท่านสามารถนำเสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
	ด้านการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์					
12.	ท่านมักใช้รูปแบบการสื่อสารแบบสองทาง					
13.	ท่านมีการรวบรวมข้อมูลอย่างครบถ้วนก่อนการสื่อสาร					
14.	ท่านมักใช้การสื่อสารทางกายด้วยการกอด เพื่อให้กำลังใจ					
15.	ท่านมักใช้คำพูดในการให้กำลังใจผู้อื่น					
16.	ท่านมีความช่างสังเกต มองเห็นลักษณะที่แปลก ผิดปกติ หรือช่องว่างที่ขาดหายไปได้ง่ายและรวดเร็ว					
17.	ท่านมีความเป็นตัวของตัวเอง บนหลักความถูกต้อง					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการสะท้อนคิดของผู้เรียนต่อการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้
ที่สร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต

คำชี้แจง

1. ตอบคำถามทุกข้อที่ตรงตามความเป็นจริง
2. ใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเห็นของท่าน

คำถาม

1. ความรู้สึกหลังทำกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model

2. สิ่งที่ได้เรียนรู้หลังทำกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model

3. หลังทำกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model นักศึกษาคิดว่าตนเองมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เกิดขึ้นหรือไม่

- มี
 ไม่มี
 ไม่แน่ใจ

ถ้ามี (จงใส่เครื่องหมาย ในช่องที่กำหนด)

1. การปรับตัวตามสถานการณ์
2. ความยืดหยุ่นตามการเปลี่ยนแปลง
3. การควบคุมอารมณ์ในสถานการณ์คับขัน
4. การมองเห็นทางออกของปัญหา
5. ความรับผิดชอบของตนเองต่อผู้อื่น
6. การทำความเข้าใจกับปัญหาที่พบ
7. การวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา
8. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
9. การหาแนวทางแก้ปัญหาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
10. ความสามารถในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัญหา
11. การนำเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา

- 12. การรวบรวมข้อมูลก่อนการสื่อสาร
- 13. การวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการสื่อสาร
- 14. การใช้รูปแบบการสื่อสารสองทาง
- 15. การสื่อสารเพื่อให้ง่าลังใจ
- 16. การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา
- 17. การสื่อสารเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ

4. จงเรียงลำดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่นักศึกษาคิดว่าส่งผลดีให้กับตนเองมากที่สุด 3 ลำดับ พร้อมให้เหตุผล

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ข้อที่.....

เหตุผล.....

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ข้อที่.....

เหตุผล.....

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ข้อที่.....

เหตุผล.....

5. การนำความรู้หลังทำกิจกรรมตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

ลงชื่อนักศึกษา.....

(.....)

**แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสริม
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต**

.....
คำชี้แจง ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่ตรงกับความคิดเห็นของ
ผู้เรียนมากที่สุดเพียงช่องเดียว

- 5 หมายถึง ท่านพึงพอใจมากที่สุด
4 หมายถึง ท่านพึงพอใจมาก
3 หมายถึง ท่านพึงพอใจปานกลาง
2 หมายถึง ท่านพึงพอใจน้อย
1 หมายถึง ท่านพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเจตคติต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model					
1.1 ผู้เรียนพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ นี้					
1.2 ผู้เรียนมีความสนใจและเต็มใจต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ นี้					
1.3 ผู้เรียนภูมิใจที่ได้เรียนรู้ตามรูปแบบฯ นี้					
1.4 ผู้เรียนเห็นว่ารูปแบบฯ นี้มีประโยชน์ต่อตนเองและต่อผู้เรียนคนอื่นๆ ในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์					
1.5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model นี้เป็นรูปแบบที่ดี สามารถสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี					
2. ด้านเนื้อหาในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 5' Cs Learning Model					
2.1 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ นี้มีความน่าสนใจต่อการเรียนรู้ และสามารถสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน					
2.2 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความหลากหลาย ทันสมัย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
2.3 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความครอบคลุมสามารถสร้างเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ครอบคลุมด้าน					
2.4 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย สะดวกต่อการเรียนรู้					
2.5 เนื้อหาในแต่ละขั้นตอนของรูปแบบฯ สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตัวเอง และกล้าแสดงความคิดเห็น					
3. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
3.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
3.2 กิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจน น่าสนใจ และสามารถปฏิบัติได้จริง					
3.3 กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติได้เสร็จทันตามกำหนดเวลาที่ผู้สอนกำหนด					
3.4 กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ครอบคลุมด้าน					
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน					
4. ด้านสื่อการเรียนรู้					
4.1 สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
4.2 สื่อการเรียนรู้มีความหลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้					
4.3 สื่อการเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้จริง					
4.4 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้จากสื่อที่หลากหลาย นอกเหนือจากที่ผู้สอนกำหนด					
4.5 ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกเรียนรู้จากสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยมีผู้สอนคอยชี้แนะ และอำนวยความสะดวก					
5. ด้านการวัดและประเมินผล					
5.1 ผู้เรียนพึงพอใจกับวิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้					
5.2 วิธีการวัดและประเมินผลในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีความหลากหลายสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด					
5.3 เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความชัดเจนเที่ยงตรงและเหมาะสมกับผู้เรียน					
5.4 เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความครอบคลุม สามารถประเมินภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ครอบคลุมด้าน					
5.5 ผู้เรียนสามารถใช้ผลการประเมินจากเครื่องมือวัดและประเมินผลในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของตนเองได้					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ. ดร.อภิรดี นันทศุภวัฒน์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ผศ.ดร.พัชณา ใจดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. ดร.วัลลพ ใจดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4. ดร.วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ นักวิชาการอิสระ
5. ดร.กานจูลี ปัญญาอินทร์ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
6. อาจารย์สุพรรณ กาญจนเจตน์ รองอธิการบดี ด้านยุทธศาสตร์และบริหารงานบุคคล
สถาบันพระบรมราชชนก
7. ดร.อติญาณ์ ศรีเกษตรริน คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก
8. ดร.อัจริยา วัชรวิวัฒน์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราษฎร์ธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก
9. ดร.รุ่งนภา จันทรา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสู่ราษฎร์ธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	จิรภัค สุวรรณเจริญ
วัน เดือน ปี เกิด	วันศุกร์ที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	จ. ชุมพร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2540 ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี พ.ศ.2546 พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2565 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านจิรายุ เลขที่ 351/1 ถนนประชาอุทิศ ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร 86000
ผลงานตีพิมพ์	- เรื่อง “รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต” วารสารพยาบาลสาร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีที่ 44 ฉบับที่ 4 เดือน ตุลาคม-ธันวาคม 2560. - เรื่อง “การส่งเสริมพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ : ความท้าทาย ในการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพอาจารย์พยาบาล”. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาอีสเทิร์น ปีที่ 11 ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2560. - เรื่อง “ความรอบรู้ด้านสุขภาพของแรงงานชาวกัมพูชาที่ประกอบอาชีพใน จังหวัดชลบุรี”. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุข ภาคใต้ ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2561. - เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี”. วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางสุขภาพ. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2562. - เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ตามทฤษฎีวาร์คกับผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี”. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุข ภาคใต้ ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2563. - เรื่อง “การประกันสุขภาพของแรงงานข้ามชาติประเภทแรงงานไร้ฝีมือ: กรณีศึกษาจังหวัดชลบุรี”. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการ สาธารณสุขภาคใต้ ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2564.

